

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study)

เรื่อง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ : ข้อเสนอและแนวทาง
ในการเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จัดทำโดย นางสาวกี ศิลา
รหัส 4048

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 4 ปี 2555

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์โรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร
นักบริหารการทุต ของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ..... พญ จันทร์.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลอย สีบวิเศษ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ..... อรุณรัตน์ วงศ์กุล.....

(เอกอัครราชทูต สุจิตรา หรรษพุกษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉุเกียรติ พนัสพรประลิทธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้สูงอายุ ในภาวะที่สังคมไทยต้องดำเนินอยู่ภายใต้สถานการณ์การเปิดประชาคมอาเซียน การค้นหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพในการเปิดประชาคม อาเซียน และเพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย และผลักดันสู่การกำหนด แผนงานรองรับอย่างเป็นรูปธรรมให้ทันต่อการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 วิธีการ ศึกษาวิจัยได้ใช้ข้อมูลจากเอกสารแล้วสังเคราะห์เป็นหลัก และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อสรุปให้เห็นถึงข้อเสนอแนะและแนวทาง ที่ประเทศไทยควรดำเนินการ เพื่อรับมือกับการเปิดประชาคมอาเซียน ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในขณะที่ ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) เท่านั้น การเก็บรวบรวมข้อมูล และนำเสนอ ในรูปแบบคำบรรยาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

การเปิดประชาคม ASEAN ในปี ค.ศ. 2015 หรือปี พ.ศ 2558 เป็นมิติหนึ่งที่ก่อให้เกิด ความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของสังคมไทย เกิดผลกระทบในทุกด้าน สถานการณ์ที่ประเทศไทย กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อความเปราะบางในการดำเนินชีวิต ประเทศไทยต้อง เตรียมการ เพื่อรับมือกับสถานการณ์อย่างรู้เท่าทัน เพื่อใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์ และป้องกัน ปัญหาที่จะเกิดขึ้นเพื่อไม่ได้กระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา ประเทศไทย ได้ดำเนินการด้านการวางแผนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ไว้อย่างชัดเจนแล้ว โดยมี การปรับปรุงแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 – 2564) ขึ้น เมื่อปี 2552 ซึ่ง สาระสำคัญของแผนรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่จะมาถึงอย่างเป็นระบบ แต่เมื่อพิจารณา ร่วมกับสถานการณ์เปิดประชาคม ASEAN แล้วพบว่าขั้นมีประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ทบทวนแผนปฏิบัติการตามแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 โดยคำนึงถึงโอกาส อุปสรรคและจุดอ่อน จุดแข็ง ที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการขับเคลื่อนข้อตกลงความร่วมมือทั้ง ๓ เสาหลักอย่างแท้จริง
2. การสร้างทีมปฏิบัติการพิเศษ และพัฒนาความรู้ทักษะในการนำแผนปฏิบัติไปสู่การ ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในระดับประเทศ จังหวัด และท้องถิ่น

3. การป้องกันไม่ให้เกิดการข้างแรงงานดูแลผู้สูงอายุที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพ การดูแล และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน รวมทั้งการแย่งใช้พื้นที่และบริการสาธารณสุขไทยต้องเร่งการผลักดันการกำหนดมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วน

4. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เช่น โรคเมือ เท้า ปาก โรคเท้าช้าง และโรคอื่นๆ ที่จะตามมา เป็นเรื่องที่จะกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขต้องเร่งดำเนินการควบคุมหรือสร้างระบบป้องกันในเรื่องนี้อย่างชัดเจน

5. ส่งเสริมการจัดทำศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน และอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และพัฒนาให้มีสำนักกิจอาสาและทักษะในการดูแลผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ

6. ควรเร่งดำเนินการให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและมีหลายระดับ เพื่อให้เป็นทางเลือกสำหรับผู้สูงอายุไทยที่มีรายได้ไม่มากนัก และสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทยอื่นๆ ที่มีกำลังซื้อสูง และประสงค์เข้ามาใช้บริการ

7. ส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการให้สิทธิพิเศษในการซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้สูงอายุ เพื่อได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารที่รวดเร็ว

การที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 และการมีแผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) มีกฎบัตรอาเซียน(ASEAN Charter) และยังมีแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) และแผนการสื่อสารของอาเซียน (ASEAN Communication Plan) ของประชาคมอาเซียน ที่มีปฏิญญากรุงเทพฯ 7 ประการ การลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนด้านการเมือง ให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political - Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือภายในปี 2558 หรือ ค.ศ. 2015 จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถบทบาทนำในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาค และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 และการมีแผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของสังคมไทย เกิดผลกระทบกับสถานการณ์ที่ประเทศไทย กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงต่อความเปราะบางในการดำรงชีวิต จึงต้องเตรียมการเพื่อรับมือกับสถานการณ์อย่างรุ่งเรืองทัน ใช้โอกาสที่เกิดขึ้นให้เป็นประโยชน์ และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และปัญหาที่ตามมา และในขณะที่ประเทศไทยได้ดำเนินการด้านการวางแผนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยมีการปรับปรุงแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 – 2564) โดยรัฐบาลควรมีนโยบายดังนี้

1. กำหนดเป็นนโยบาย และวิสัยทัศน์ระยะยาวว่า “สังคมไทย มีหลักประกันด้ำรงชีพ ในระดับที่เพียงพอ และมีระบบสวัสดิการผู้สูงอายุที่เหมาะสมอย่างยั่งยืน”

2. มอบหมายให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงการคลังเป็นเจ้าภาพหลัก โดยทำงานร่วมกับคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สถาบันผู้สูงอายุ คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป องค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังนี้

2.1 พัฒนารูปแบบและระบบการเงินการคลัง เพื่อหลักประกันสุขภาพผู้สูงอายุที่มีความหลากหลาย ทั้งระบบบำนาญ การออมในชุมชน โดยการรัฐสนับสนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2.2 พัฒนาระบบสวัสดิการผู้สูงอายุที่สร้างเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุโดยคิดถึง ศึกษาวิจัย ให้มีรูปแบบที่มีความหลากหลาย

3. พิจารณาแนวทางแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้อง เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมทางสังคมแก่ผู้สูงอายุในชุมชน และการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เช่น การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในการใช้ภูมิปัญญา สร้างอาชีพและรายได้เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการห้องเที่ยวเพื่อรับนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เป็นต้น

2. การให้บริการในรูปแบบศูนย์บริการผู้สูงอายุ โดยจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัวและชุมชน ได้เข้ามาใช้บริการในศูนย์บริการผู้สูงอายุ ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย กายภาพบำบัด สังคมสงเคราะห์

3. ส่งเสริมค่านิยมให้ความรู้ ด้านการใช้จ่ายเงินและการออมและพฤติกรรมการดำรงชีวิต ที่เหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลอย สีบวิเศษ เอกอัครราชทูต สุจิตร หรัญพฤกษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ พนัสพรประสิทธิ์ อาจารย์ ที่ปรึกษาการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไข เพื่อให้การศึกษา วิจัยสำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาวิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณสถาบันการต่างประเทศเทවะวงศ์โprobeการ กระทรวงการต่างประเทศ และผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ อาจารย์พิเศษจากสถาบันการศึกษาที่ได้ให้ความรู้ด้วย ฯ และการ สนับสนุนจากเพื่อนนักศึกษาหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 4 ปี 2555 ทุกคน ที่ให้กำลังใจและเคยช่วยเหลือในกิจกรรมด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และช่วยเหลือให้ข้อมูลด้านเอกสารต่างๆด้วยดี ตลอดมา

ขอขอบพระคุณคณะเจ้าหน้าที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

ผลสำเร็จของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบให้แก่พระคุณคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ล่วงลับ ไปแล้ว และครุนาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้ นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งผู้ที่แต่งหนังสือทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาวิจัยได้นำมาอ้างอิงในการศึกษาวิจัย ซึ่งส่งผลให้ผู้วิจัย สามารถศึกษาได้สำเร็จตามความมุ่งหวังด้วยดี

- 2.1.1 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม (Social Welfare)
- 2.1.2 มนต์เสน่ห์แห่งการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Management)
- 2.2 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.3 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.4 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.5 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.6 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.7 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.8 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.9 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.10 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.11 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.12 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.13 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.14 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.15 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.16 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.17 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.18 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.19 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.20 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.21 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.22 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.23 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.24 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.25 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.26 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.27 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.28 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.29 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.30 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.31 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.32 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.33 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.34 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.35 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.36 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.37 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.38 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.39 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.40 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.41 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.42 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.43 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.44 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.45 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.46 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.47 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.48 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.49 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.50 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.51 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.52 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.53 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.54 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.55 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.56 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.57 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.58 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.59 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.60 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.61 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.62 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.63 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.64 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.65 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.66 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.67 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.68 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.69 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.70 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.71 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.72 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.73 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.74 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.75 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.76 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.77 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.78 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.79 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.80 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.81 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.82 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.83 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.84 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.85 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.86 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.87 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.88 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.89 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.90 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.91 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.92 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.93 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.94 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.95 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.96 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.97 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.98 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.99 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม
- 2.100 มนต์เสน่ห์แห่งความดีงาม

สารบัญ

บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	35
4.1 สรุปผลการศึกษา	35
4.2 ข้อเสนอแนะ	38
บรรณานุกรม	40
ภาคผนวก	42
ก. รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	43
ข. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546	44
ค. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาชีวินที่สืบค้นจากอินเตอร์เน็ต	52
ประวัติผู้เขียน	87

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ขนาดและแนวโน้มของผู้สูงอายุ ปี 2553 – 2573	2
ตารางที่ 2 การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและนโยบายของประเทศไทยกับประเทศไทย ปี 2553 – 2573	3

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ขั้นตอนในการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดย John Kotter	14
ภาพที่ 2 ความสามารถในการเรียนรู้อันเป็นแกนหลักสำหรับทีม (Core Learning Capabilities for Team)	15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 สภาพความสำคัญของปัญหา

ในปี 2553 ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงวัย (Aging Society) แล้ว (ดังตารางที่ 1) โดยเปลี่ยนแปลงจากร้อยละ 5.4 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 4.9 ในปี 2513 และเปลี่ยนเป็นร้อยละ 6.3 ในปี 2523 สัดส่วนของผู้สูงอายุเริ่มเพิ่มสูงขึ้นด้วยอัตราที่เร็วขึ้นระหว่างปี 2553 ถึงปี 2543 โดยเพิ่มจากร้อยละ 6.3 ในปี 2523 เป็นร้อยละ 9.5 ในปี 2543 และที่น่าสนใจคือในช่วงเวลา 30 ปีสุดท้ายระหว่างปี 2553 ถึงปี 2573 สัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.9 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 25 ในปี 2573 หรือเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (สม.พส.), 2555 : 9 – 10) ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร โดยมีอัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้กำลังแรงงานเข้าสู่ตลาดปีหนึ่งๆ ประมาณ 700,000 คน เท่านั้น ขณะเดียวกันคนสูงวัยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป กลับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี 2553 มีผู้สูงอายุประมาณ 8 ล้านคน อีก 3 ปีข้างหน้าคือปี 2558 ก็จะเพิ่มเป็นประมาณ 9.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 14 ของจำนวนประชากร 69 ล้านคน (สำนักงานปฏิรูป (สป.), 2555 : 14) โครงสร้างประชากรวัยผู้สูงอายุ ต้องเพิ่มภาระให้กับระบบสุขภาพอย่างมากขึ้น ความโดยรวมความต้องใช้จ่ายประมาณเพื่อการรักษาบาลผู้สูงอายุในสัดส่วนที่สูงขึ้น ผู้สูงอายุคือทุนทางสังคมที่มีคุณค่าสูง ในฐานะผู้ให้ความรู้และเป็นที่ปรึกษา ในขณะที่ทางเศรษฐกิจมีการผลิตทางอุตสาหกรรม และมีการคิดค้นนวัตกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการเข้าถึงสวัสดิการผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ

ตารางที่ 1 ขนาดและแนวโน้มของผู้สูงอายุ ปี 2553 - 2573

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร รวม	จำนวนประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป	ร้อยละของประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป	อายุนัยฐาน
2503	26,257,916	1,506,000	5.4	18.4
2513	34,397,371	1,680,900	4.9	17.8
2523	44,824,540	2,912,000	6.3	19.9
2533	54,509,500	4,014,000	7.4	25.1
2543	60,916,441	5,729,970	9.5	29.2
2553	67,313,000	8,011,000	11.9	33.9
2563	70,100,000	12,272,000	17.5	38.5
2573	70,629,000	17,763,000	25.1	43.1

ที่มา : การคาดประมาณประชากรของไทยปี 2543 – 2573 (ข้อมูลติวาระเริ่มพันธุ์ปานกลาง)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550)

สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี (2554 : 54) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุ ทำให้อัตราส่วนภาระเพิ่งพิงหรือการโดยรวมที่ประชากรวัยทำงานจะต้องเลี้ยงดูประชากรวัยเด็กและวันผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลถึงผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากร การออมและการลงทุน งบประมาณของรัฐบาล และนโยบายการจัดระบบสวัสดิการสังคมในภาพรวม โดยรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการพัฒนาทวีปเอเชียและประเทศไทยเป็นประเทศญี่ปุ่นถือได้ว่าเป็นประเทศต้นแบบในการบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในขณะที่ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงเตรียมความพร้อมรับปัญหาดังกล่าว เช่นเดียวกับประเทศไทย กองประกันเงื่อนไขในปี 2558 ประเทศไทยจะต้องเข้าสู่การเปิดประชากรอาเซียน ซึ่งอาเซียนมุ่งหวังให้เป็นประชากรที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร ลั่นเสรีม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) เพื่อรับรองการเป็นประชากรสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน อาเซียนได้จัดทำ แผนงานการจัดตั้งประชากรสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Cultural Community Blueprint) (กรมอาเซียน, 2555 : http://hq.prd.go.th/PRTechnicalDM/ewt_news.php?nid=565:1) ประกอบด้วยความร่วมมือ 6 ด้าน ได้แก่

- (1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Development)
- (2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) ประกอบด้วย การขัดความยากจน โดยเฉพาะการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหสวรรษ (MDGs) ของ สหประชาชาติ เครื่อข่ายความปลดภัยทางสังคมและความคุ้มภัยจากผลกระทบด้านลบจากการ รวมตัวอาเซียนและโลกกว้าง ที่ส่งเสริมความมั่นคงและความปลดภัยด้านอาหาร การเข้าถึง การ ดูแลสุขภาพและส่งเสริม การดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ รับประทานอาเซียนที่ปลดยาเสพติด และการสร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชาชน ที่ ปลดภัยยิ่งขึ้น
- (3) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Right) การส่งเสริมและ คุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับเด็ก ผู้สูงอายุและผู้พิการ การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิ แรงงานโดยภายถิ่นฐาน ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ เป็นต้น
- (4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)
- (5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building on Asian Identity)
- (6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development - GAP) โดยมีการประชุม รายสาขาระดับเจ้าหน้าที่อาชูโส ระดับรัฐมนตรี และคณะกรรมการสังคมและวัฒนธรรม อาเซียน

อย่างไรก็ตาม ทุกประเทศทั่วโลกมีการกำหนดให้ผู้สูงอายุในช่วงเวลาแตกต่างกัน ดังเช่นประเทศไทยปัจจุบันและสิงคโปร์มีนโยบายด้านผู้สูงอายุ ที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2 การกำหนดให้ผู้สูงอายุและนโยบายของประเทศไทยปัจจุบันกับประเทศไทยสิงคโปร์

ตารางที่ 2 การกำหนดให้ผู้สูงอายุและนโยบายของประเทศไทยปัจจุบันกับประเทศไทยสิงคโปร์

ประเด็น	ประเทศไทยปัจจุบัน	ประเทศไทยสิงคโปร์
นิยามผู้สูงอายุ	ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป	ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป
สถานการ ผู้สูงอายุ	ประสบปัญหามาตั้งแต่ปี 1970 จนถึง ปัจจุบัน มีอัตราส่วนผู้สูงอายุเป็น 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าจะมี สัดส่วน 1 คนต่อประชากรวัยทำงาน 1.3 คน จนทำให้ขบวนคนจาก Aging Society ไปสู่ Aged Society	เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยปัจจุบัน สิงคโปร์ยังเพิ่งอยู่ในช่วงเริ่มต้นของ ปัญหาผู้สูงอายุ โดยมีอัตราผู้สูงอายุ 1 คนต่อประชากร 12 คน และภายในปี 2030 จะมีอัตราส่วนผู้สูงอายุเป็น 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมด

ประเด็น	ประเทศไทย	ประเทศสิงคโปร์
เป้าหมาย นโยบายของ ผู้สูงอายุ	1. สร้างสังคมที่ผู้สูงอายุมีความตื่นตัว มี โอกาสเข้าไป มีส่วนร่วมในกิจกรรมทาง สังคมที่หลากหลาย และ มีโอกาสใน การทำงานตลอดชีวิตของตนเอง 2. สร้างสังคมที่ผู้สูงอายุได้รับการ การพนับถือ ในฐานะที่เป็นสมาชิกคน สำคัญของชุมชนท้องถิ่น บนพื้นฐาน ของการพึ่งพาตนเอง	รัฐบาลสิงคโปร์มีเป้าหมาย เพื่อเตรียม ความพร้อมให้กับประชาชนให้สามารถ ใช้ชีวิต ในวัยผู้สูงได้อย่างมีความสุข มี สุขภาพดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมถึงสร้างสังคมที่เปิดโอกาสให้ ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ต่างๆ และ ได้รับการสนับสนุนจาก ชุมชนของตนเอง
กลไกการทำงาน ของภาครัฐ	นโยบายด้านผู้สูงอายุของญี่ปุ่นจะมี กฎหมายพื้นฐานว่าด้วยสังคมผู้สูงอายุ (The Basic Law on Measure for the Aging Society) เป็นกรอบการดำเนินการ แบ่งแยกหน้าที่ของรัฐบาลกลางและ รัฐบาลท้องถิ่นอย่างชัดเจน และ กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการนโยบาย สังคมผู้สูงอายุ (The Aging Society Policy Council) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็น ประธาน ทำหน้าที่กำกับดูแลในภาพรวม และยังกำหนดให้รัฐบาลต้องจัดทำ รายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนิน นโยบายผู้สูงอายุเพื่อสนองต่อรัฐสภา ด้วย	ระบบการทำงานของภาครัฐด้าน ^{ผู้สูงอายุ} ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนเท่าของ ญี่ปุ่น โดยมีคณะกรรมการรัฐมนตรีด้าน ^{ผู้สูงอายุ} (Ministerial Committee on Aging) ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรีเป็นองค์กรกำกับดูแลใน ภาพรวม และมีหน่วยงานและกระทรวง ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการตามนโยบาย ที่คณะกรรมการกำหนด

ที่มา : ดัดแปลงจาก The Cabinet Office, Japan. Annual Report on Aging Society. [Online].

Available at http://www8.cao.go.jp/kourei/english/annualreport/2010/2011pdf_html.

การก้าวขาสู่ประชาสังคมอาเซียนจึงถือเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่สำคัญ ที่ต้อง มี
การเตรียมการเพื่อการรับมือที่รอบคอบ รอบด้าน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบที่ก่อให้เกิดปัญหาที่ยาก
แก้การแก้ไขทั้ง ในระยะสั้น และ ในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มผู้สูงอายุที่ มีจำนวนมากขึ้น และ
อายุขัยยืนยาวขึ้น การศึกษาเรื่องนี้จะทำให้ได้ทราบถึงสถานการณ์ที่ผู้สูงอายุจะต้องเผชิญและ การ

เตรียมการที่เหมาะสม เพื่อรับผลกระทบทั้งทางบวก และทางลบ ที่อาจเกิดขึ้น เมื่อมี การเปิดประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ โดยเป็นการศึกษาจากพื้นฐานข้อมูลความคิดเห็นของผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง ทุกกลุ่ม ทั้งดัวผู้สูงอายุของ ผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้แทนคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ซึ่งจะ ได้ใช้ประโยชน์จัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย และ การนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้สูงอายุ ในภาวะที่สังคมไทยต้องดำเนินอยู่ ภายใต้สถานการณ์การเปิดประชาคมอาเซียน

1.2.2 เพื่อกันหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ อย่างมีคุณภาพในการเปิดประชาคมอาเซียน

1.2.3 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย และผลักดันสู่การ กำหนดแผนงานรองรับอย่างเป็นรูปธรรมให้ทันต่อการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

1.3 ขอบเขตศึกษา

เนื่องจากรายงานนี้ใช้ระยะเวลาสั้นๆ เพื่อหาคำตอบในประเด็นที่เห็นว่ามีความจำเป็นต่อ สถานการณ์ของประเทศไทยขณะนี้ ดังนั้นการศึกษานี้ได้ใช้ข้อมูลจากเอกสารซึ่งมีผู้ศึกษาไว้ หลากหลายแล้วมาสังเคราะห์เป็นหลัก และทำการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการวิเคราะห์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อสรุปให้เห็นถึงข้อเสนอแนะและ แนวทางที่ประเทศไทยควรดำเนินการเพื่อรับมือกับการเปิดประชาคมอาเซียน ในประเด็นที่เกี่ยวกับ ผู้สูงอายุในขณะที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) เท่านั้น

1.4 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.1 แนวคิดสวัสดิการสังคม และแนวคิดการบริหารความเปลี่ยนแปลง (Change Management)

1.4.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1) Asean Socio - Cultural Community Blueprint

2) แผนแม่บทผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2

3) การศึกษาการรับมือกับสังคมผู้สูงอายุของต่างประเทศ

1.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5 ประโยชน์ของการศึกษา

1.5.1 ได้ทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้สูงอายุ ในภาวะที่สังคมไทยต้องดำเนินอยู่ ภายใต้สถานการณ์การเปิดประเทศอาเซียน

1.5.2 ได้แนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพในการเปิดประเทศอาเซียน

1.5.3 ได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่สามารถนำไปผลักดันสู่การกำหนดแผนงานรองรับ อย่างเป็นรูปธรรมให้ทันต่อการเตรียมการเข้าสู่ประเทศไทยอาเซียนในปี 2558

1.6 ระเบียบวิธีการศึกษา

1.6.1 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณญาณ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ประสบการณ์ศึกษาดูงาน และการประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศไทยและอเมริกา รวมทั้งการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศญี่ปุ่น อเมริกา ฯลฯ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศญี่ปุ่น จัดขึ้นเพื่อศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการบริการดูแลผู้สูงอายุ ที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ สำหรับประเทศไทย ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม ฯลฯ ที่สำคัญที่สุด คือ ความใส่ใจ ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย ตลอดจนความเข้าใจในความต้องการของผู้สูงอายุ ที่ต้องการได้รับการดูแลอย่างดี ที่สุด

1.6.2 คำถามเพื่อการศึกษา

1) จุดประสงค์ของประเทศไทยในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีอะไรบ้าง

2) ข้อตกลงความร่วมมือของประเทศไทยในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ที่ต้องดำเนินการอย่างไร

3) ประเทศไทยจะต้องเตรียมการเพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเพศที่จะเกิดขึ้น และจะใช้ผลกระทบทางเพศให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

4) แนวทางในการผลักดันให้ข้อเสนอตามข้อ 3) ไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ควรเป็นอย่างไร

1.7 แนวการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลภายใต้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเรื่องความมั่นคง ของมนุษย์ แนวคิดเรื่องการบริหารความเปลี่ยนแปลงที่จะนำมายังวิเคราะห์ให้เห็นถึงการจัดการเรื่องผู้สูงอายุที่ควรเดินเต็มในระบบและการกำหนดแนวทางในการเตรียมรับมือกับการเข้าสู่ประเทศไทยอาเซียน

1.8 นิยามศัพท์

ผู้สูงอายุ หรือบางคนเรียกว่า ผู้สูงวัย เป็นคำที่บ่งบอกถึงตัวเลขของอายุว่า มีอายุมาก โดยนิยมนับตามอายุตั้งแต่แรกเกิด (Chronological Age) หรือ ทั่วไป เรียกว่า คนแก่ หรือ คนชรา โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของคำว่า คนแก่ คือ มีอายุมาก หรือ อายุในวัยชรา และให้ความหมายของคำว่า ชรา คือ แก่ด้วยอายุ ชำรุดทรุดโทรม นอกจากนั้น ยังมีการเรียกผู้สูงอายุว่า รายภูรอาวุโส (Senior Citizen) ส่วน องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, WHO) และองค์การสหประชาชาติ (United Nations, UN) ใช้คำในภาษาอังกฤษของผู้สูงอายุว่า Older Person or Elderly Person แต่เท่าที่ผู้เขียนอ่านจากเอกสารต่างๆ ของจากทั่ว องค์การอนามัยโลก และองค์การสหประชาชาติ มักใช้คำว่า Older Person มา กว่า Elderly Person

องค์การสหประชาชาติ ได้ให้นิยามว่า "ผู้สูงอายุ" คือ ประชากรทั้งเพศชาย และเพศหญิง ซึ่งมีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (60+) โดยเป็นการนิยาม นับตั้งแต่ อายุเกิด ส่วนองค์การอนามัยโลก ยังไม่มีการให้นิยามผู้สูงอายุ โดยมีเหตุผลว่า ประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีการนิยาม ผู้สูงอายุต่างกัน ทั้ง นิยามตามอายุเกิด ตามสังคม (Social) วัฒนธรรม (Culture) และสภาพร่างกาย (Functional Markers) เช่น ในประเทศที่เจริญแล้ว มักจัดผู้สูงอายุ นับจากอายุ 65 ปีขึ้นไป หรือบางประเทศ อาจนิยาม ผู้สูงอายุ ตามอายุกำหนดให้เกษียณงาน (อายุ 50 หรือ 60 หรือ 65 ปี) หรือนิยามตามสภาพของร่างกาย โดยผู้หญิงสูงอายุอยู่ในช่วง 45-55 ปี ส่วนชายสูง อายุ อยู่ในช่วง 55-75 ปี

สำหรับประเทศไทย "ผู้สูงอายุ" ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 หมายความว่า บุคคลซึ่ง มีอายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

"สังคมผู้สูงอายุ" องค์การสหประชาชาติ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Ageing Society หรือ Aging Society) ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) และระดับ Super - Aged Society โดยให้นิยามของระดับต่างๆ ซึ่งทั้งประเทศไทย และรวมทั่ว ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ใช้ความหมายเดียวกัน ในนิยามของทุกระดับของสังคมผู้สูงอายุ ดังนี้

การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คือการมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปรวมทั้งเพศชายและเพศหญิง มากกว่า 10% ของประชากรทั้งประเทศ หรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปี เกิน 7% ของประชากรทั้งประเทศ

สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ คือเมื่อประชากรอายุ 60+ ปี เพิ่มขึ้นเป็น 20% หรือ ประชากรอายุ 65 ปี เพิ่มเป็น 14% ของประชากรโดยรวมทั้งหมดของทั้งประเทศ

Super - Aged Society คือ สังคมที่มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่า 20% ของประชากรทั้งประเทศ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ : ข้อเสนอและแนวทางในการเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสำคัญดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดสวัสดิการสังคม (Social Welfare)

สวัสดิการสังคม เป็นระบบการจัดบริการสังคมให้แก่ประชาชนทั่วไปรวมถึง ผู้ประสบปัญหาหรือได้รับความเดือดร้อนในด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ปัญหาในครอบครัว ปัญหา การไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมที่เปลี่ยนไป ปัญหาทางอารมณ์และจิตใจที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตโดยปกติ และการไม่ได้รับบริการสังคมตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับ เป็นต้น ทั้งนี้ มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี ได้รับการตอบสนองความต้องการ พื้นฐานอย่างเหมาะสม และ ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกด้านอย่างเป็นธรรม หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการดำเนินการ ได้แก่ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงหน่วยงานด้านอาสาสมัคร ที่มีจิตใจอยากช่วยเหลือสังคม โดยจะมีรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ ผู้ปฏิบัติงานได้แก่ ทีมงานสาขาวิชาชีพ โดยมีนักสวัสดิการสังคมหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้มีบทบาทหลักในการดำเนินงาน และใช้วิธีการสังคมสงเคราะห์เป็นหลักในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (2550 : 8) ได้ให้ความหมายสวัสดิการสังคม ในยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2550 – 2554) ว่า สวัสดิการสังคม (Social Welfare) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 หมายถึง ระบบการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และ การส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเพียงพอ ได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้งด้าน การศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงาน และการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม

และการบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2547 : 4) ได้ให้ความหมาย และคำนิยามของสวัสดิการสังคม ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ระบุว่าสวัสดิการสังคม หมายความว่า ระบบการจัดบริการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการ ป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความ จำเป็น ขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึงตนเองได้อย่างทั่วถึงเหมาะสม เป็นธรรม และ ให้เป็นไปตามมาตรฐานทั่วทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมี รายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับและการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (2545 : 4) ได้นิยามความหมายของ สวัสดิการสังคมในแผนพัฒนาสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545 - 2549) ว่าหมายถึงระบบการจัดบริการสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาสังคม รวมทั้งการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ในระดับ มาตรฐาน โดยบริการดังกล่าวจะต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนให้ได้รับการ พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมทั้งในด้านการศึกษาที่ดี การมีสุขภาพอนามัย การมีที่อยู่ อาศัย การมีงานทำ การมีรายได้ การมีสวัสดิการแรงงาน การมีความมั่นคงทางสังคม การมีนันทนาการ และ บริการทางสังคมทั่วไป โดยระบบบริการสังคมต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิที่ ประชาชนต้องได้รับและเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดบริการทางสังคมในทุกระดับ

จากความหมายของสวัสดิการสังคมที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า สวัสดิการสังคม หมายถึง ระบบการจัดสรรบริการสังคมในลักษณะของโครงการหรือบริการต่างๆ ให้กับทุกคนในสังคม โดยเน้นสิทธิความเท่าเทียมกันที่จะได้รับบริการอย่างเป็นธรรมเสมอภาค เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพชีวิตที่ดีของคนในสังคม การพัฒนาสังคมโดยรวม รวมทั้งระบบความมั่นคงทางสังคมของ ทุกคนในสังคม

รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม

รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย ขึ้นอยู่กับว่าจะนำแนวคิดการจัด สวัสดิการสังคมใดมาใช้ ก็อ

- 1) แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคมแบบเก็บตก จะเป็นเพียงการช่วยเหลือแบบ ชั่วคราว บรรเทาปัญหาเฉพาะหน้า มากกว่าเป็นการอาจริงอาจจังในการตอบสนองความต้องการ หรือแก้ไขปัญหาในภาพกว้าง

2) แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคมแบบสถาบัน เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสถาบันต่างๆ โดยเฉพาะรัฐ ใน การจัดการกับปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมในภาพกว้าง ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกส่วนที่จะต้องมาช่วยกัน

3) แนวคิดสวัสดิการสังคมประชาธิปไตย เป็นแนวคิดที่เชื่อว่ากลไกการตลาดทำหน้าที่จัดสวัสดิการสังคมให้กับคนในสังคม แต่รัฐยังจำเป็นต้องแทรกแซงและทำหน้าที่จัดสรรงรัฐพยากรณ์ให้กับคนจนที่ขาดโอกาสในสังคม เนื่องจากสังคมจะมีช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน ความไม่เป็นธรรมและการเอารัดเอาเปรียบในสังคม รัฐจึงเป็นสถาบันทางสังคมที่จัดสวัสดิการให้แก่ประชาชน โดยมีการนำเรื่องรัฐสวัสดิการมากล่าวถึงในแนวคิดนี้

4) แนวคิดสวัสดิการสังคมเสรีนิยม ใหม่ เป็นแนวคิดที่เน้นความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นหลัก คนที่มีความสามารถโดยภาครัฐไม่จำเป็นต้องเข้าไปแทรกแซงในการคุ้มครองและจัดสวัสดิการให้กับคนจน ควรให้คนจนช่วยเหลือตนเองโดยหางานทำ บริการสวัสดิการสังคมไม่ใช่เป็นสิทธิของประชาชนที่พึงจะได้รับจากรัฐ แต่รัฐต้องเน้นมาตรการจูงใจให้คนในสังคมปรับเปลี่ยนวิธีการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ขอบเขตของงานสวัสดิการสังคม

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (2545:6) กล่าวถึงงานสวัสดิการสังคม เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและคุณภาพชีวิตของประชาชน 7 ด้าน ดังนี้

1) การมีสุขภาพอนามัยที่ดี หมายความถึง ประชาชนพึงได้รับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บการรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน โดยประชาชนไทยไม่ว่าเพศใด อายุวัยใด เชื้อชาติใด ศาสนาใด อยู่ในภูมิภาคใด หรืออยู่ในวัฒนธรรมใด มีความสนใจในทางการเมืองมีแบบแผนการดำรงชีวิตเท่านใดหรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมในระดับชั้นใดก็ตาม พึงได้รับบริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพ อนามัยที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรมสอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ปัญหาของบุคคล กลุ่มนบุคคล และประชาชน

2) การมีการศึกษาที่ดี หมายความถึง ประชาชนพึงได้รับบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ มีทักษะตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพต่อไป และแม้ว่าประชาชนจะมีข้อบกพร่องทางร่างกายจิตใจ ศติปัญญา อารมณ์และสังคม หรือด้อยโอกาสทางการศึกษาก็จะได้รับบริการการศึกษาพิเศษและจัดรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสมสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่มีข้อจำกัดเหล่านั้น ทั้งนี้ประชาชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาอย่างน้อยที่สุดคือ การศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน ความพิการ ความบกพร่องด้านร่างกาย จิตใจ ศติปัญญา อารมณ์และสังคม การเป็นประชาชน

ผู้ด้อยโอกาส ชนกลุ่มน้อย ต่างวัฒนธรรม ต่างศาสนา ต่างความเชื่อ ต่างความสนใจทางการเมือง ต่างแบบแผน การดำเนินชีวิต ผู้อยู่ในภูมิภาคท้องถิ่นห่างไกล เป็นผู้ด้อยโอกาส หรือแม้แต่เพศ วัยผู้พิการ ต้องไม่เป็นเหตุให้ประชาชนผู้ได้ขาดโอกาสทางการศึกษาหรือได้รับบริการทางการศึกษาน้อยกว่าหรือด้อยกว่า ไม่เป็นธรรมหรือไม่เท่าเทียมกับประชาชนโดยทั่วไป

3) การมีที่อยู่อาศัย หมายความถึงการที่ประชาชนมีที่อยู่อาศัยตามควรแก่อัตราพัช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ในทำนองเดียวกันประชาชนทุกคนควรจะได้มีที่อยู่อาศัยตามแต่กำลังความสามารถของบุคคลที่จะได้มาอย่างน้อยที่สุดที่อยู่อาศัยต้องให้ความปลอดภัยความมั่นคงอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีไม่มีสภาพเสื่อมโทรมแออัดที่แวดล้อมด้วยมลพิษหรือเสียงต่ำภัยพิบัติ เสียงต่ำความเสื่อมเสียทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

4) การมีงานทำ การมีรายได้ และการมีสวัสดิการแรงงาน หมายความถึง ประชาชนมีงานที่ทำให้มีรายได้อย่างน้อยเพียงพอแก่การดำรงชีพ งานที่ทำมีสวัสดิการที่ดีหรืออย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด งานที่ทำต้องไม่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วยอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่างๆ ไม่เป็นงานที่สร้างความเสื่อมเสียแก่สักดิศริความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย ประชาชนมีความภาคภูมิใจ ในงานที่ทำ และมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงานนั้นๆ ประชาชนต้องได้รับรายได้และสวัสดิการ จากการทำงานอย่างเสมอภาคเท่าเทียมและยุติธรรม ประชาชนสามารถรวมกลุ่มรวมตัวกันปกป้องผลประโยชน์ของตนในรูปของสหภาพแรงงาน เมื่อมีการเลือกปฏิบัติหรือประชาชนทราบว่าไม่ได้รับความยุติธรรมในเรื่องรายได้ สภาพการทำงาน การจ้างงานและสวัสดิการแรงงาน ประชาชนต้องได้รับความคุ้มครองจากหน่วยงาน หรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกระบวนการและการแลกเปลี่ยนแรงงานสัมพันธ์ต้องสามารถรองรับปัญหา และความต้องการของประชาชนด้านนี้ได้

5) การมีความมั่นคงทางรายได้ หมายความถึง ประชาชนทุกคนที่มีรายได้เพียงพอแก่ การยังชีพ ได้รับการคุ้มครองในเรื่องความมั่นคงในการดำเนินชีวิตของตนและครอบครัว ในรูปของการประกันสังคมซึ่งครอบคลุมเรื่องผลประโยชน์จากการประกันสุขภาพ การสงเคราะห์บุตร การชดเชย การขาดรายได้จากการเจ็บป่วย พิการ ทุพพลภาพ ชราภาพ และการว่างงาน การประกันสังคม เป็นมาตรการหนึ่งที่จะสร้างความมั่นคงทางสังคมโดยเฉพาะกับประชาชนผู้มีรายได้ประจำไม่ให้รับความเดือดร้อนเมื่อมีเหตุให้สูญเสียรายได้ทั้งหมด บางส่วนหรือไม่พอเพียงกับการยังชีพ

6) นันทนาการ หมายความถึงประชาชนมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อการบันเทิง และ การพักผ่อนอย่างมีคุณภาพ โดยกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ ไม่เป็นการทำให้เสื่อมเสียสักดิศริความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรม ผิดกฎหมาย ไม่เป็นการ擾รบอาชญาเบรียบ กดขี่บ่เมืองหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกลุ่มนี้ ๆ

7) การบริการสังคมทั่วไป หมายความถึงการให้บริการแก่ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน ผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เพื่อช่วยสร้างเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในสังคม ได้อย่างเป็นสุขตามควรแก่อัตภาพ

หลักการปฏิบัติงานสวัสดิการสังคม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2547 : 53 - 54) กล่าวถึงหลักการปฏิบัติงานสวัสดิการสังคม ไว้เป็นข้อดังต่อไปนี้ คือ

1) หลักการยอมรับ การยอมรับว่าทุกคนมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ เข้าใจ และยอมรับในสภาพที่ผู้รับบริการเป็นอยู่ ยอมรับในความรู้สึกและท่าทีของการแสดงออก เข้าใจความหมายและสาเหตุของความคิดและการกระทำการของเขาร้อยไม่มีอคติ ซึ่งจะช่วยให้เขามีความรู้สึกเป็นมิตร เป็นอิสระ ปลดปล่อยเรื่องส่วนตัวและแก้ปัญหาของเขาราได้ตามความเป็นจริง

2) หลักการตัดสินใจด้วยตนเอง ต้องเคารพในสิทธิความเป็นมนุษย์ของผู้รับบริการ เช่นว่าเขามีสิทธิที่จะกำหนดและรับผิดชอบวิถีชีวิตของตนเองการเลือกวิธีการแก้ปัญหาของเขายังไม่ตัดสินแทนผู้รับบริการ

3) หลักการไม่ตำหนิ ต้องไม่ตำหนิหรือประณามผู้รับบริการ แต่มีการประเมินผู้รับบริการในเรื่องทัศนคติหรือการกระทำเพื่อสะท้อนให้เข้าใจตนเอง และบรรลุเป้าหมายในการแก้ปัญหาของตนเอง ความมองพอดีกรรมทางสังคมแบบกระทำหน้าที่ได้หรือไม่ได้มากกว่าจะมองว่าถูกหรือผิด ดีหรือเลว

4) หลักปัจเจกบุคคล ต้องเข้าใจว่าแต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกัน ได้ หลักการนี้รวมถึงความแตกต่างของกลุ่มและชุมชนด้วย

5) หลักการมีส่วนร่วม ต้องให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาตั้งแต่การพิจารณาปัญหาและเข้าใจปัญหาร่วมกัน รวมถึงการตัดสินใจและลงมือแก้ปัญหา หลักการนี้ทำให้เขากิจกรรมร่วมมือในตนเองมากขึ้นในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองต่อไป

6) หลักการรักษาความปลอดภัย ผู้ให้บริการจะต้องไม่เปิดเผยเรื่องราวของผู้รับบริการ ให้ผู้อื่นทราบ ยกเว้นว่าจะได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการก่อน

7) หลักการตระหนักต่องตนเอง ผู้ให้บริการสวัสดิการสังคมต้องมีความเข้าใจในตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์จิตใจของตนเอง ต้องตระหนักร่วมกับตนเองคือใคร กำลังทำอะไร ไร้อยู่ การปฏิบัติงานต้องยึดมั่นในหลักการ สามารถนำหลักการและทฤษฎีนั้นๆ มาใช้ให้เหมาะสม สามารถควบคุมจุดอ่อนของตนเองได้

กระบวนการดำเนินการด้านสวัสดิการสังคม

- 1) การศึกษาข้อมูลหาข้อเท็จจริง เป็นการหาข้อมูลทั่วไปของสังคม ของชุมชน เพื่อการจัดการกับปัญหาทางสังคมหรือพัฒนาชุมชนได้อย่างถูกต้อง
- 2) การวินิจฉัยหรือประเมินปัญหา เป็นการทำความเข้าใจกับปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้น สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ สามารถจัดลำดับความสำคัญแยกแยะประเด็นความรุนแรง ด้านเหตุผลกระบวนการ ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การวางแผนที่ดี
- 3) การวางแผนเพื่อให้ความช่วยเหลือ เป็นการวางแผนที่จะนำไปใช้ความช่วยเหลือตามลำดับความสำคัญของปัญหา
- 4) การดำเนินการช่วยเหลือ เป็นการลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งมีการดำเนินงานในลักษณะเป็นรายบุคคล กลุ่ม ครอบครัว และชุมชน
- 5) การติดตามและประเมินผล เมื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการต่างๆ ทั้งนี้ การดำเนินงานทุกขั้นตอนจะต้องให้ประชาชนผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

จากแนวความคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม สรุปได้ว่า สวัสดิการสังคมเป็นการจัดระบบบริการให้แก่ประชาชนทั่วไปที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนในด้านต่างๆ โดยมีหน่วยงานภาครัฐร่วมกับองค์กรเอกชนจัดบริการเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนและความมั่นคงทางสังคม ในระดับมาตรฐาน เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

2.1.2 แนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management)

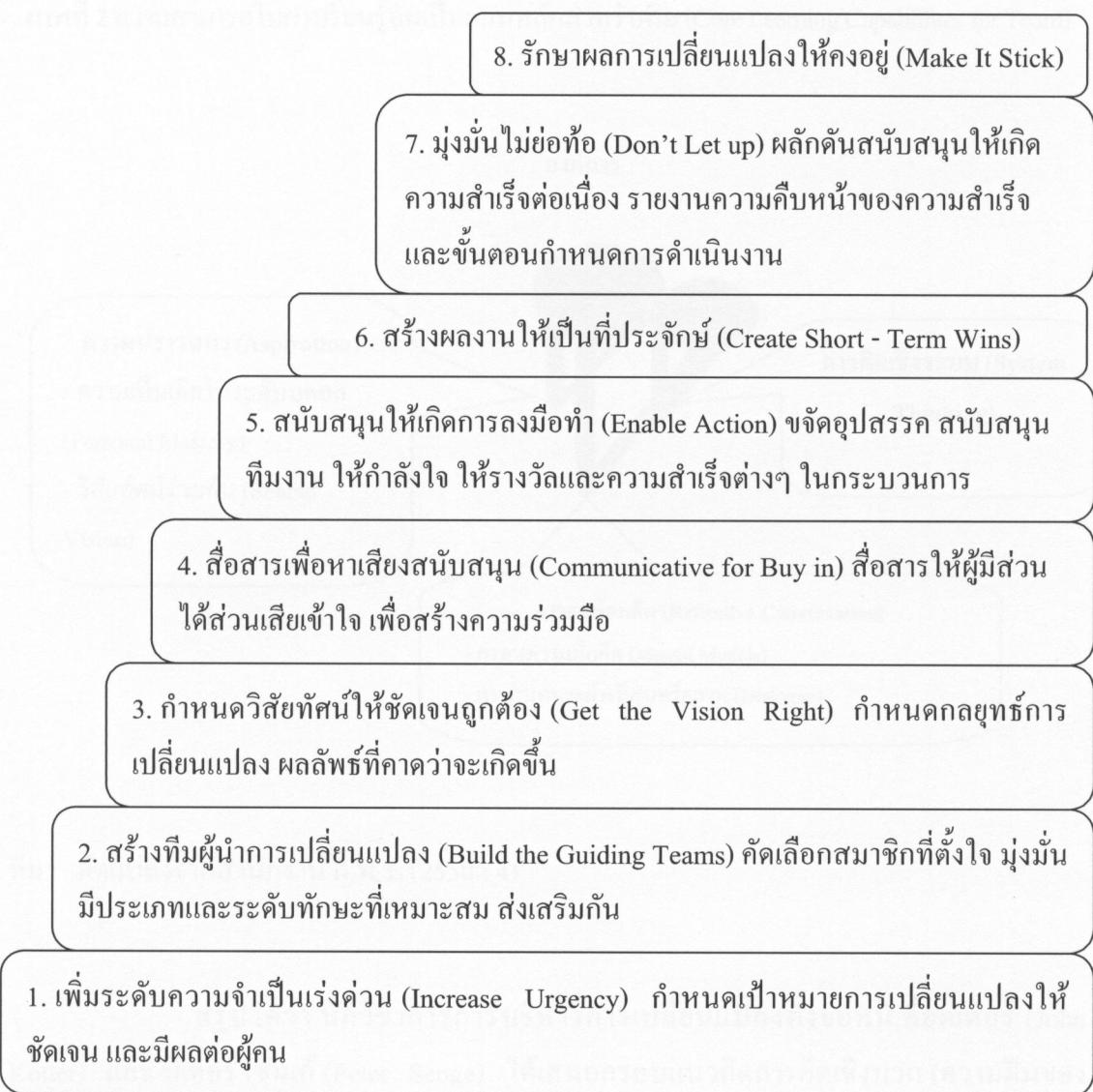
สำนักงาน ก.พ.ร. (2550: 2-4) ได้กล่าวถึงแนวคิดการเปลี่ยนแปลงว่า การบริหารว่ากิจกรรมการเปลี่ยนแปลง (Change Management Activities) เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการปรับเปลี่ยนองค์กร (Organization Change Management) ในประเด็นที่ประสงค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร เทคนิคในการบริหารความเปลี่ยนแปลงองค์กร เพื่อ

- 1) นำสิ่งที่ดีๆ ขององค์กรมารับการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นภายในองค์กรอย่างเป็นลำดับขั้นตอน
- 2) ลดแรงต้านและเพิ่มแรงสนับสนุนจากบุคลากรภายในองค์กรเพื่อประโยชน์ทั่วไปขององค์กรและบุคคลผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

หลายท่านเชื่อว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปผลักดันการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่การออกแบบกระบวนการเปลี่ยนแปลง การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ การสื่อสาร การสร้างทีมงาน การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนและทีมงานที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแบบยั่งยืน

จอห์น โคตเตอร์ (John Kotter, 2002) ให้ความสำคัญกับการสร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Build the Guiding Teams) โดยกำหนดเป็น 8 ขั้นตอนในการบริหารการเปลี่ยนแปลงองค์กร ให้ประสบผลสำเร็จ (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ขั้นตอนในการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดย John Kotter

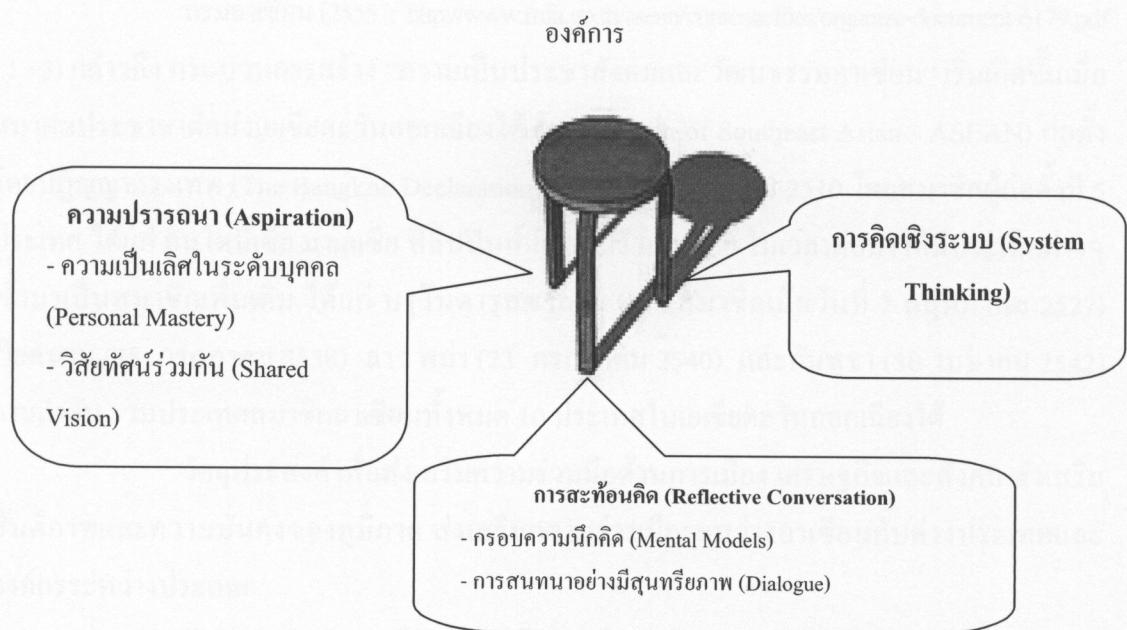

ที่มา : ดัดแปลงจากสำนักงาน ก.พ.ร. (2550 : 2)

ในขณะที่ปีเตอร์ เทนเก็ต (Peter Senge) เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงเกิดจาก ‘ความรู้อันหยั่งลึก’ (ภายในตัวบุคคล/ประสบการณ์ที่สะสมแต่ไม่ได้ถูกดึงออกมาใช้ประโยชน์กับองค์กร) เขาเชื่อ

ว่าการเปลี่ยนแปลงองค์การที่สำคัญ คือ การปรับเปลี่ยนความคิด ความเชื่อ ค่านิยมของคนส่วนใหญ่ ในองค์การ ผู้นำมีบทบาทในการสร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง ได้ในระดับบุคคล แต่การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องให้คนในองค์กรสมัครใจ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ และ พัฒนาตนเองของคนในองค์การ จึงจำเป็นและสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาในระดับองค์กร โดย เช่นเกี้ยได้เสนอเรื่อง ความสามารถในการเรียนรู้เป็นแกนหลักสำหรับทีมหรือเรียกว่า “เก้าอี้สามขา”

ภาพที่ 2 ความสามารถในการเรียนรู้อันเป็นแกนหลักสำหรับทีม (Core Learning Capabilities for Team)

ที่มา : ดัดแปลงจากสำนักงาน ก.พ.ร. (2550 : 4)

สรุปได้ว่า นักวิชาการการบริหารการเปลี่ยนแปลงทั้งหน้า คือเตอร์ (John Kotter) และ ปีเตอร์ เซนเก็ (Peter Senge) ได้เสนอกรอบแนวคิดการคิดเชิงบวก (ความฝันของ องค์กรที่อยากระให้เกิดขึ้น/เปลี่ยนแปลง) การคิดเชิงระบบ (การสร้างกระบวนการ/ขั้นตอนที่จะทำ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับคนและองค์การ) การสร้างผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การสร้าง ผลงาน/การสร้างนวัตกรรมองค์การเพื่อลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นในองค์การลง การพัฒนาองค์กรทั้ง ระบบ การบริหารการเปลี่ยนแปลงจึงให้ความสำคัญกับกิจกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลง

องค์การ ที่ผู้บริการ (ผู้นำการเปลี่ยนแปลง) กำหนดขึ้น เพื่อสนับสนุนการกิจงานในประเด็นที่ ประสงค์จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ควบคู่กับกิจกรรม การปรับเปลี่ยนองค์การตั้งแต่การจัดทำ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาแนวโน้มฯ ระบบงาน กระบวนการ วิธีการ ตลอดจน การบริหารจัดการ องค์การและทรัพยากรในองค์การ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อให้องค์การปรับตัวได้อย่าง เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์การ

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ความเป็นมาของอาเซียน และการเปิดประชาคมอาเซียน

กรมอาเซียน (2555 : <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/organize-document-6179.pdf> : 1 - 3) กล่าวถึง กระบวนการสร้าง “ความเป็นประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” เริ่มเกิดขึ้นเมื่อ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian - ASEAN) ก่อตั้ง โดยปัญญากรุงเทพ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ในเวลาต่อมาได้มีประเทศต่างๆ เข้ามาเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บруไนดารุสซาลาม (เป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2527) เวียดนาม (28 กรกฎาคม 2538) ลาว พม่า (23 กรกฎาคม 2540) และกัมพูชา (30 เมษายน 2542) ตามลำดับ รวมประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด 10 ประเทศในอีกตะวันออกเฉียงใต้

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริม สันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและ องค์กรระหว่างประเทศ

รัฐบาลระดับรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาชีวะอาเซียน การประชุมสุดยอด (ASEAN Summit) หรือ การประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นการประชุมระดับสูงสุดเพื่อกำหนด แนวโน้มฯ ในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงาน ของอาเซียนในระยะยาว โดยจัดทำในรูปแบบเอกสารต่างๆ อาทิ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ (Joint Declaration) ปัญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรือ อนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาชีวะจะเป็นการประชุมเพื่อ พิจารณาทั้งนี้ในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้าน

ด้านการเมืองและความมั่นคง อาเซียนได้จัดทำปัญญากำหนดให้ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality - ZOPFAN) ในปี 2514 และจัดทำสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asian Nuclear Weapon Free Zone – SEANWFZ) ในปี 2538

ด้านเศรษฐกิจ อาเซียนได้ลงนามจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area - AFTA) ในปี 2535 เพื่อลดภาระค่าตอบแทนและลดต้นทุนการผลิตสินค้า ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และได้ขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเพิ่มเติมเพื่อให้การรวมตัวทางเศรษฐกิจสมบูรณ์แบบและมีประสิทธิภาพ โดยจัดตั้งเขตลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area - AIA) เริ่มนิ泊ลงในปี 2553

ด้านสังคม อาเซียนมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (Function Cooperation) ภายใต้สังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน เพื่อให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต อาทิ ความตกลงด้านการค้ามนุษย์

ในปี 2551 ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ได้รับเลือกเป็นเลขานุการอาเซียน มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี (2551 - 2555) และผู้นำอาเซียนได้ลงนามปฏิญญาไว้ว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020)

2.2.2 หลักการพื้นฐานของอาเซียน

กรมสารนิเทศ (2555 : <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=vinitisiri&month=07-2009&date=26&group=7&gblog=10> : 1) มี 3 หลักการ ดังต่อไปนี้

- 1) การตัดสินใจโดยหลักฉันทามติ (Consensus)
- 2) การไม่แทรกแซงในการภายในของกันและกัน (Non-interference)
- 3) ร่วมมือเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน (Prosperity)

2.2.3 วิสัยทัคณ์อาเซียน (ASEAN Vision 2020)

กรมสารนิเทศ (2555 : <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=vinitisiri&month=07-2009&date=26&group=7&gblog=10> : 2) ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 2 ในเดือนธันวาคม 2540 ณ กรุงกوالาลัมเปอร์ ไทยเป็นผู้ริเริ่มให้ผู้นำรัฐบาลอาเซียนรับรองเอกสารวิสัยทัคณ์อาเซียน พ.ศ. 2563 (ASEAN Vision 2020) ในโอกาสครบรอบ 30 ปี การก่อตั้งอาเซียน โดยวิสัยทัคณ์ดังกล่าวได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการดำเนินการในด้านต่างๆ ให้ครอบคลุม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอก ให้รุดหน้าและดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน โดยประเด็นสำคัญที่ไทย

ผลักดันจนสำเร็จ ได้แก่ การให้ประเทศไทยเป็นสังคมที่เปิดกว้าง (Open Societies) และเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (People Participation)

2.2.4 กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ (2554 : 12 – 19) การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อปี ค.ศ. 2007 ที่ประเทศไทย ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียน เปรียบเสมือนธรรมนูญอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของอาเซียน ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขับเคลื่อน การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายใน 2558 (ค.ศ. 2015)

วัตถุประสงค์ ทำให้อาเซียนเป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพ กฎกติกาในการทำงานมากขึ้น กฎบัตรจะให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Organization)

กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วย ข้อบทต่างๆ 13 บท 55 ข้อ มีประเด็นใหม่ที่แสดงความก้าวหน้าของอาเซียน ได้แก่

- 1) การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน
- 2) การให้อำนาจเลขานุการอาเซียนสอดส่องและรายงาน การทำงานความตกลงของรัฐสมาชิก
- 3) การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่างๆ ระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิก
- 4) การให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ล้มเหลวพ้นภารณ์ตามกฎบัตรอย่างร้ายแรง
- 5) การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจ ได้หากไม่มีฉันสามติ
- 6) การส่งเสริมการปรึกษาหารือระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วม ทำให้การตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้น
- 7) การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนเพื่อให้อาเซียนสามารถตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที
- 8) การเปิดช่องให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรภาคประชาสังคมมากขึ้น
- 9) การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้งต่อปี จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประสานความร่วมมือ และการมี

คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา เพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน เป็นต้น

กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม ก.ศ. 2008 กล่าวคือ หลังจากที่ประเทศสมาชิกครบห้า 10 ประเทศ ได้ให้สัตยาบันเป็นกฎบัตรและการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ – 1 มีนาคม ก.ศ. 2009 ที่ จังหวัดเพชรบุรี เป็นการประชุมระดับผู้นำอาเซียนครั้งแรกหลังจากกฎบัตรมีผลบังคับใช้

2.2.5 สู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558

สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ (2554 : 109) ได้กล่าวถึง “ประชาคมอาเซียน” ว่าเป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาค เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรืออาจกล่าวได้ว่า การเป็นประชาคมอาเซียนคือการทำให้ประเทศสมาชิกรวมเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” มีความแข็งแกร่งและมีภูมิต้านทานที่ดี สมาชิกในครอบครัวมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้นและผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน ตกลงจัดตั้งประชาคมอาเซียนซึ่งถือเป็นการปรับปรุงและวางรากฐานของพัฒนาของอาเซียนครั้งใหญ่คือสถาปนาแล้วล้มเหลวที่จะเปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้อาเซียนต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติกับพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน และความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐอินเดีย เพราะประเทศเหล่านี้ มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดดประชาคมอาเซียนถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนตุลาคม 2546 จากการที่ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาฯว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือBali Concord) เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี 2563

2.2.6 ครอบความร่วมมืออาเซียน

สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ (2554 : 110 - 114) กล่าวว่าต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 12 ในเดือนมกราคม 50 ที่เชนู ประเทศไทย ได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จเร็วขึ้นภายในปี 2558 ประชาคมอาเซียนประกอบด้วยความร่วมมือ 3 ด้านซึ่งเปรียบเสมือนเสาหลักสามเสาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political – Security Community - APSC) ประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) เสาหลักแต่ละด้านมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.2.6.1 ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community)

อาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคงเพื่อเสริมสร้างและสร้างไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี เพื่อรับรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนประเทศสมาชิก ได้ร่วมจัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community Blueprint) โดยเน้น 3 ประการ คือ

1) การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกันครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะร่วมกันทำ เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิกส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน เช่น หลักการประชาธิปไตย การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การต่อต้านทุจริต การส่งเสริมหลักนิติธรรมและธรรมาภินิหาร เป็นต้น

2) ส่งเสริมความสงบสุขรับผิดชอบร่วมกัน ในการรักษาความมั่นคง สำหรับประชาชนที่ครอบคลุมในทุกด้าน ครอบคลุมความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในรูปแบบเดิม ซึ่งหมายถึง มาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจและการระงับข้อพิพาทโดยสันติเพื่อป้องกันสังคมและให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ด้วยกัน โดยสงบสุขและ ไม่มีความหวาดระแวง นอกจากนี้ ยังขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่นการต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติ และภัยธรรมชาติ

3) การมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก กำหนดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาค เช่น กรอบ ASEAN+3 กับจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลีและการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับมิตรประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ

2.2.6.2 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)

อาเซียนจะรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภาย ในปี 2558 โดยมีเป้าหมายอาเซียน มีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี อาเซียน ได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN

Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ

1) การตลาดและฐานการผลิตเดียว โดยจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ การลงทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ตลอดจนการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเป้าหมายเวลาที่จะค่อยๆลดหรือยกเลิกมาตรการที่มิใช่ภาษี สำหรับประเทศสมาชิกต่อ 6 ประเทศภายในปี 2553 เปิดตลาดภาคบริการและเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2558 และเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2553

2) การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนโดยให้ความสำคัญ กับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแบ่งขั้น การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศและพลังงาน)

3) การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ เช่น ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration- IAI) เป็นต้น เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก

4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิต/จำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

2.2.6.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community)

อาเซียนมุ่งหวังประโภชน์จากการรวมตัวกันเพื่อทำให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional Cooperation) ภายใต้ประเด็นเชิงสังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน ได้แก่ เยาวชน การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรี แรงงาน การจัดความยุติธรรม สวัสดิการสังคมและการพัฒนาวัฒนธรรมและสารนิเทศ กิจการพลเรือน การตรวจสอบเข้าเมืองและกงสุล ยาเสพติด การจัดการภัยพิบัติ และสิทธิมนุษยชน โดยมีคณะกรรมการอาเซียนรับผิดชอบการดำเนินความร่วมมือในแต่ละด้านอาเซียนได้ตั้งเป้าการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี 2558 โดยมุ่งหวังในการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันประชากรอาเซียน

มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) เพื่อรับ การเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนอาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้ง ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) ซึ่งประกอบด้วย ความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Development)
- 2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection)
- 3) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights)
- 4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)
- 5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity)
- 6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap)

โดยมีกลไกการดำเนินงาน ได้แก่ การประชุมรายสาขา (Sectural) ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials Meeting) และระดับรัฐมนตรี (Ministerial Meeting) คณะกรรมการประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio- Cultural Community Council) รวมทั้งการประชุมคณะกรรมการด้านสังคมและวัฒนธรรม (Senior officials Committee for ASEAN Socio-Cultural Community)

2.2.7 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว : การคุ้มครองผู้สูงอายุ

กรมอาเซียน (2555m, <http://www.mfa.go.th> : 1) กล่าวถึงปัญญาบรรจุในสารสชาติ ว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว: การคุ้มครองผู้สูงอายุในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนว่าด้วยงานสวัสดิการสังคมและการพัฒนา ครั้งที่ 7 วันที่ 25 พฤษภาคม 2010 มีการตกลงความร่วมมือกันส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้สูงอายุ รวมถึงการลดความเสี่ยงทางสังคมของผู้สูงอายุ ตามรายละเอียด ดังนี้

- 1) ระบบส่งเสริมทางสังคมและระบุให้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมศักยภาพของครอบครัวในการคุ้มครองผู้สูงอายุ
- 2) ให้การคุ้มครองและสนับสนุนที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ รวมถึงในรูปแบบของอาสาสมัคร ชุมชน และการจัดการการคุ้มครองแบบทางเลือกโดยครอบครัวและชุมชน
- 3) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพึ่งพาตนเองและศักยภาพในการประกอบรายได้
- 4) ให้โอกาสในการพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต สามารถกระทำการตามเจตนาณ์ของตนเอง การได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการให้เข้าถึงการบริการทางสังคมและสวัสดิการ แหล่งทรัพยากร การฝึกทักษะอาชีพ การศึกษาตลอดชีวิต และการมีส่วนร่วมในชุมชน

5) ให้ผู้สูงอายุได้มีชีวิตที่มั่นคง แข็งแรง และมีประสิทธิภาพ ด้วยการลดอัตราความยากจนในผู้สูงอายุ

6) ส่งเสริมคุณภาพการให้บริการด้านสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมแก่ผู้สูงอายุ ที่รวมถึงการดูแลสุขภาพเชิงป้องกันและการรักษา

7) สนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมูลฐาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานนักสังคมสงเคราะห์ ผู้ดูแล และอาสาสมัคร ในการให้การดูแลผู้สูงอายุ

8) ส่งเสริมศักยภาพของเยาวชนและสร้างความตระหนักรในการใช้ชีวิตอย่างถูกสุขลักษณะ และเตรียมพร้อมสำหรับการก้าวสู่ผู้สูงอายุและสามารถรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่จะมาพร้อมกับวัยสูงอายุได้

9) ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยและแลกเปลี่ยนงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ และการศึกษาเกี่ยวกับผู้ป่วยสูงอายุ และ

10) เสริมสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ภายใต้อาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นกับภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สมาคมผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ ขอให้เจ้าหน้าที่อาชีวศึกษาเชียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา ใช้มาตรการต่าง ๆ ในการทำให้พันธกิจข้างต้นนี้มีผลในทางปฏิบัติ รวมถึงการระดมทรัพยากรที่เหมาะสมและให้มีการประเมินผลการดำเนินงานประจำปีด้วย

2.2.8 แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 – 2564)

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (2552 : หน้า 31 – 35) ได้กำหนดแผนผู้สูงอายุ แห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 – 2564) ไว้ดังนี้

2.2. 8.1 ปรัชญา

การสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุเป็นกระบวนการสร้างความมั่นคง ให้แก่สังคม

การที่จะทำให้มีหลักประกันให้กับผู้สูงอายุจะต้องมีการกระทำตามลำดับ ดังนี้

- 1) ประชากรช่วยด้วยเงิน
- 2) ครอบครัวเกื้อหนุน
- 3) ชุมชนช่วยเหลือ
- 4) สังคม – รัฐเกื้อหนุน

โดยสมควรที่จะมีการทดสอบการกระทำเหล่านี้ในบางช่วงเวลาที่จำเป็นและเหมาะสม

ผู้สูงอายุมีคุณค่าและศักยภาพ สมควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีส่วนร่วมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม

ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรีและสมควรดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนของตนเองอย่างมีคุณภาพที่สมเหตุสมผลและสมวัย

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคม ถึงแม้ผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งจะประสบความทุกข์ยากและต้องการการเกื้อกูลจากสังคมและรัฐ แต่ก็เป็นเพียงบางช่วงเวลาของวัยสูงอายุเท่านั้น

2.2.8.2 วิสัยทัศน์

“ผู้สูงวัยเป็นหลักซัยของสังคม”

2.2.8.3 วัตถุประสงค์

1) เพื่อสร้างจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักรถึงผู้สูงอายุในฐานะบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคม และสมควรส่งเสริมให้คงคุณค่าไว้ให้นานที่สุด

2) เพื่อให้ประชาชนทุกคนตระหนักรถึงความสำคัญของการเตรียมการ และมีการเตรียมการเข้าสู่ การเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ

3) เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี พึงตนเองได้ มีคุณภาพชีวิต และมีหลักประกัน

4) เพื่อให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการกิจด้านผู้สูงอายุ ด้วยตระหนักรว่างเป็นการพัฒนาความมั่นคงของสังคม โดยรวมและถือเป็นภารกิจสำคัญขององค์กร

5) เพื่อให้มีกรอบและแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนต่างๆ ในสังคมทั้งภาคประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ได้ปฏิบัติงานอย่างประสานและสอดคล้องกัน

2.2.8.4 ยุทธศาสตร์ของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชาชนเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ
- 2) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ
- 3) ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาด้านผู้สูงอายุ
ระดับชาติและการพัฒนานบุคคลากรด้านผู้สูงอายุ

5) ยุทธศาสตร์ด้านการประมวลพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการ
ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

**ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มี
คุณภาพ**

- 1) มาตรการหลักประกันด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ
- 2) มาตรการการให้การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3) มาตรการการปลูกจิตสำนึกล้วนคนในสังคมตระหนักรถึงคุณค่าและ
ศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ

- 1) มาตรการส่งเสริมความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ดูแลตนเอง
เบื้องต้น
- 2) มาตรการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งขององค์กร
ผู้สูงอายุ
- 3) มาตรการส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ
- 4) มาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ
- 5) มาตรการส่งเสริมสนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุ
และสนับสนุน ให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้และสามารถเข้าถึงข่าวสารและสื่อ
- 6) มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและ
สภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมและปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

- 1) มาตรการคุ้มครองด้านรายได้
- 2) มาตรการหลักประกันสุขภาพ
- 3) มาตรการด้านครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง
- 4) มาตรการระบบบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

**ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ
ระดับชาติ และ การพัฒนานบุคคลากรด้านผู้สูงอายุ**

- 1) มาตรการการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุระดับชาติ
- 2) มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานบุคคลากรด้านผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

1) มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุสำหรับการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาการบริการหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ

2) มาตรการดำเนินการให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติที่มีมาตรฐานต่อเนื่อง

3) มาตรการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้เป็นระบบและทันสมัย โดยมีระบบฐานข้อมูลที่สำคัญด้านผู้สูงอายุที่ง่ายต่อการเข้าถึงและสืบค้น

จากการศึกษาแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2554 – 2564) พบว่า ได้มีการกำหนดประเด็นมาตรการใหม่ๆ เพื่อรองรับและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง และสถานภาพปัจจุบันผู้สูงอายุ อาทิ การสร้างวินัยการออมทุกช่วงวัย การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสนับสนุนการดูแลระยะยาวระบบและแผนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุเมื่อเกิดภัยพิบัติ การสร้างเครือข่ายการบริหารและพัฒนาผู้สูงอายุในระดับจังหวัดและท้องถิ่น เป็นต้น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์การเฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม ร่วมกับคณะกรรมการสังคมและสิ่งแวดล้อมสถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์ (2549 : [1] – [5]) ได้ศึกษารายงานการสำรวจความเสี่ยงของผู้สูงอายุไทย ผลการศึกษาพบว่าจุดเปราะบางของการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของไทย ใน 5 มิติ ประกอบด้วย มิติด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตซึ่งเกี่ยวข้องกับความเครียด ความกังวล ปัจจัยการดำรงชีวิต การถูกทำร้ายร่างกายจิตใจ และการถูกกลั่นแกล้ง สิทธิ และการตอกย้ำในภาวะยากลำบาก โดยทำการศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ด้านสุขภาพกาย ผู้สูงอายุจะประสบปัญหาการเป็นโรค 3 ลำดับแรก คือ ความดันโลหิต กระดูก และเบาหวาน ในด้านการรักษาพยาบาลกลุ่มเหล่านี้ส่วนใหญ่มีหลักประกันสุขภาพทั้งที่ รัฐจัดให้ และการประกันตน แต่ปัญหาที่พบคือ การเดินทางไปพบแพทย์ด้วยเหตุผลสถานพยาบาลอยู่ห่างไกล ไม่มีค่าเดินทาง เดินทางลำบาก และไม่มีคนพาไปพบแพทย์ นอกจากนั้นปัญหาสำคัญที่พบคือกลุ่มผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยเรื้อรัง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ หรือที่เรียกว่า “ติดเตียง” จะขาดผู้ดูแล หรือมีผู้ดูแล แต่ครอบครัวต้องแบกรับค่าใช้จ่ายที่สูงมาก จนทำให้บางครอบครัวต้องยอมเสี่ยงจากแรงงาน

ต่างด้าวซึ่งค่าแรงต่างกันว่าคนไทย บางครอบครัวมีเงินแต่ไม่มีคนรับจ้างที่มีทักษะ จนสามารถของครอบครัวบางคน ต้องเสียสละลาออกจากการทำงาน มาดูแลผู้สูงอายุ

นอกจากนั้นยังพบว่าผู้สูงวัยส่วนใหญ่ขาดการอุปกรณ์ เช่น ไม้เท้า ไม้เดินยาม แหวนตา ที่เหมาะสม รวมทั้งไม่มีการปรับสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ประสบอุบัติเหตุก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพและจิตใจของผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัว

ในด้านการออกกำลังกาย ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญ โดยเฉพาะส่วนภูมิภาค จะเห็นว่าการทำงานสามารถทดแทนการออกกำลังกายได้

ด้านสุขภาพจิต พบร่วกกลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 50 นอนหลับไม่สนิทติดต่อกันเกิน 3 วัน ในรอบปีที่ผ่านมา ข้อนี้บ่งชี้นี้แสดงถึงความวิตกกังวล โดยพบว่ากลุ่มที่เกณฑ์อายุก่อนว่าครึ่งมีอาการวิตกกังวล ทาง ซึมเศร้า และรู้สึกว่าตัวเองไม่มีคุณค่า หมวดความสำคัญ นอกจากนั้นยังพบว่ามีผู้สูงอายุจำนวนมากมีความเครียดอันเนื่องมาจากการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลกระทบจากควัน กтин เสียง เช่นควันและเสียงจากโรงงานและร้านอาหารที่เปิดเกินเวลา เสียงจากการจัดงานต่างๆที่ประชันແบ่่งบันให้เครื่องขยายเสียงที่ดังเกินมาตรฐานความปลอดภัยไม่มีการควบคุม ซึ่งผลกระทบเหล่านี้ก่อให้เกิดความเครียดมากแก่ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย ติดเตียง นอนไม่หลับโดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือข้ายานได้

ด้านการถูกทำร้ายร่างกาย/จิตใจ พบร่วงเป็นลักษณะการถูกบังคับบุ่นเบญจ์ ถูกดูด่า เสียดสีจากคนใกล้ชิด เช่น คู่สมรส ลูกหลาน ความเครียดจากการช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ การเจ็บป่วยเรื้อรัง การถูกว่ากันล่าวากถูกทางราชการใช้บริการสาธารณสุข เช่นรถโดยสาร โรงพยาบาล เรือ รถไฟ หรือแม่กระแทกการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว

ด้านการถูกอยู่ในภาวะยากลำบาก พบร่วงผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งมักเป็นกรณีที่ไม่มีบุตร/คู่สมรส กรณีอยู่กับครอบครัว พบร่วงผู้สูงอายุเกินกว่าครึ่ง ไม่มีรายได้ประจำ เช่นบำนาญ หรือรายได้จากการทำงานหลังเกษียณ และยังมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัว เช่น เสียงคุหลานโดยลำพัง มีคนพิการหรือทุพพลภาพในครอบครัวที่ต้องดูแลรับผิดชอบ ซึ่งเป็นผลให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ต้องตอกย้ำในภาวะยากลำบาก มีหนี้สินทึ้งในและนอกระบบ ส่วนหนึ่งถูกกดดันจากการติดตามหนี้สินจากเจ้าหนี้ หรือถูกบังคับยืดทรัพย์ที่เอาไปจำนองหรือค้ำประกันไว้ ก่อให้เกิดความเครียด

บทที่ 3

ผลการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้สูงอายุในภาวะที่สังคมไทยต้องดำเนินอยู่ภายใต้สถานการณ์การเปิดประชาคมอาเซียน การค้นหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพในการเปิดประชาคมอาเซียน และเพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษานำจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและผลักดันสู่การกำหนดแผนงานรองรับอย่างเป็นรูปธรรมให้ทันต่อการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ใช้รูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Ducumentary Research) ประสบการณ์ศึกษาดูงาน และการประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศไทยเด่นเออเรียซึ่งมีบริบททางสังคมคล้ายคลึงกับประเทศไทย และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ตัวแทนผู้สูงอายุ ผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งมีรายละเอียดผลของการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

3.1 การขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือ ASEAN

การขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือ ASEAN 3 เสาหลัก ได้แก่

- 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community)
- 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)
- 3) ประชาคม สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Culture Community)

พบว่าเสาหลักที่ 3 เป็นเสาหลักที่กระทรวงต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยตรง โดยมีการจัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคม สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Culture Community Blueprint) ที่ 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Development) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Right) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Sustainability) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building and Asian Identity) และการลดช่องว่างทางการพิจารณา (The Narrowing Development Gap)

และภายใต้เสาหลักนี้ยังมีการจัดทำข้อตกลงปฏิญญาบูรณะในครุสชาลามว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว การดูแลผู้สูงอายุ ร่วมกันในการประชุมรัฐมนตรี

อาเซียนว่าด้วยงานสวัสดิการสังคมและการพัฒนาครั้งที่ 7 ขึ้น เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2010 โดยกำหนดข้อตกลงความร่วมมือส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุที่ดี รวมถึงการลดความเสี่ยงทางสังคมของผู้สูงอายุไว้ถึง 9 ประการ

อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงต่อความเปราะบางในหลายด้าน การขับเคลื่อนเสาหลักที่ 1 และ 2 ซึ่งส่งผลถึงความเปลี่ยนแปลงในมิติของการเมืองความมั่นคงและเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต เช่นเดียวกัน

ผลการศึกษานี้จึงจำแนกผลกระทบดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและความมั่นคงและด้านสังคมวัฒนธรรม ดังนี้

3.1.1 ด้านเศรษฐกิจ

หลักการพื้นฐานในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของประเทศ อาเซียนที่มุ่งให้อาเซียนมีตลาด และฐานการผลิตเดียวกัน มีการเคลื่อนย้าย ส่งต่อ บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฟื้มอุปสงค์ จะส่งผลให้เกิดการลงทุนที่กว้างขวางขึ้น SMEs จะได้ขยายฐานมากขึ้น ลิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คือ

1) ด้านบวก ด้านการลงทุน จะมีการลงทุนและการแปร่งขันด้านการแพทย์ สุขภาพ และบริการด้านการท่องเที่ยวที่กว้างขวาง และมีคุณภาพขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การลงทุนเพิ่มเติม ให้เกิดการลงทุนแก่ผู้สูงอายุที่มีกำลังทรัพย์ เพิ่มรายได้ด้วย

นอกจากนี้ธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นธุรกิจขนาดเล็กจะมีโอกาสที่เปิดกว้างขึ้น ซึ่งการขยายฐานนี้จะเข้าไปสู่ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นโอกาสในการที่ผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชนจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมธุรกิจดังกล่าว การเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุ เพื่อการท่องเที่ยว

2) ด้านลบ

2.1) การเสียเปรียบด้านข้อมูลข่าวสาร การใช้ภาษา หากประชาชนไทยไม่ได้รับข้อมูล ข่าวสารที่ชัดเจนถ่องแท้ อันเนื่องมาจากการจัดทำข้อตกลงด่างๆ ที่ประเทศไทยปัลลงนามร่วมทั้งหมดเป็นภาษาราชการ ภาษาอังกฤษ และเป็นภาษาอังกฤษ ก็จะก่อให้เกิดการถูกเอารัดเออเปรียบหรือถูกหลอกลวงทางการลงทุน

2.2) การขาดแคลนแพทย์สาขาเฉพาะด้าน การเปิดเสรีใน 7 สาขาอาชีพ ประกอบด้วย 医师 พยาบาล ทันตแพทย์ นักบัญชี วิศวกร ช่างสำรวจ และนักวิชาชีพ สถาปัตยกรรม หรือสถาปนิกออกแบบตกแต่งภายใน อาจส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแพทย์เฉพาะด้านที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะปัญหาโรค 3 ลำดับแรก คือ ความดันโลหิต กระดูก

เบาหวาน (ในความเสี่ยงของผู้สูงอายุไทย) ทันตแพทย์ และแพทย์ประจำตัวของผู้สูงอายุที่เคยดูแลรักษากันมา

2.3) การถูกทอดทิ้งให้อื้อซู่โดยลำพัง การอพยพเคลื่อนย้ายไปทำงานยังประเทศอื่นๆ อาจส่งผลให้มีผู้สูงอายุที่ต้องถูกทอดทิ้งให้อื้อซู่โดยลำพังมากขึ้น และอาจมีการจ้างแรงงานต่างด้าวมาเป็นผู้ดูแล ซึ่งเสี่ยงต่อความมั่นคงปลอดภัย การขาดการดูแล ซึ่งเหล่านี้จำเป็นต้องมีการกำหนดกฎหมายและมาตรการ

2.4) การลดภาระด้านการลงทุนของประเทศไทย เพื่อให้เท่าเทียมโอกาสทุกเดียวันที่ 9 พฤษภาคม 2555 ได้พูดถึงข้อได้เปรียบเรื่องของไทยใน AEC และให้ความเห็นว่าไทยอาจจะต้องปรับภาระเงินได้ติดบุคคลจาก 30% ซึ่งถือว่าสูงมาก ประเทศอื่นๆ ในอาเซียน โดยจะปรับลดลงเหลือ 23% ในปี 2555 20% ในปี 2556 ตามนโยบายของรัฐบาล จึงจะทำให้ระบบภาษีของไทยเอื้ออำนวยต่อการแข่งขัน ซึ่งการลดภาระอาจส่งผลกระทบต่อการจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุในระยะยาว หากไม่มีการวางแผนที่ดี และคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้สูงอายุไม่มีช่องทางอื่นๆ นอกจากใช้รายได้จากบำนาญและเงินประกันตน

2.5) การแข่งขันบริการด้านสุขภาพ และการรักษาพยาบาลเมื่อมีการขยายตัวมากขึ้น อาจทำให้ผู้สูงอายุต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อสุขภาพและการรักษาพยาบาล และอาจมีทางเลือกในการรักษาพยาบาลน้อยลง

3.1.2 ด้านการเมืองและความมั่นคง

จุดเน้นของประชามติอาเซียน คือ มุ่งประชามติที่มีกฎหมายที่และค่านิยมร่วมกัน สภาพความเข้าใจกันในความหลากหลายแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน ร่วมมือกัน ต่อต้านภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ภัยพิบัติ และภัยธรรมชาติ ผลการดำเนินการจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในระยะต่อไป ดังนี้

1) ด้านบวก

1.1) สิทธิและเสรีภาพของผู้สูงอายุ ที่จะได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองอย่าง เป็นระบบร่วมกันในระหว่างประเทศสมาชิก และยกระดับไปถึง ASEAN+3 ผู้สูงอายุจะสามารถเดินทางท่องเที่ยวไปยังประเทศต่างๆ ได้อย่างเปิดกว้างขึ้น และได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการพื้นฐานที่มีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะต้องมีการทำความร่วมมือกันต่อไป

1.2) ความร่วมมือในการต่อต้านภัยยาเสพติด การค้ามนุษย์ ภัยพิบัติต่างๆ จะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความปลอดภัยในการดำรงชีวิตมากขึ้น และมีความร่วมมือที่ชัดเจนในการร่วมกันดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุของประเทศไทยร่วมกันอย่างเป็นระบบ

2) ด้านลบ ผลการศึกษานี้ยังไม่พบว่ามีผลกระทบด้านลบใดๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

3.1.3 ด้านสังคมวัฒนธรรม

ผลการศึกษาพบว่า ข้อตกลงความร่วมมือตามปฏิญญาบูรณะในครุศาสตร์ฯ จัดทำให้การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเป็นประเด็นร่วมที่ทุกประเทศต้องร่วมมือกันอย่างเป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ถึงจุดประนางของผู้สูงอายุของประเทศไทยก็พบว่า ยังมีผลกระทบทางลบที่ต้องเตรียมการกำหนดวิธีป้องกัน แก้ไข ปัญหาในบางด้าน ดังนี้

1) ผลกระทบด้านบวก

1.1) การลดปัญหาความประนางด้านการถูกทอดทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยวของผู้สูงอายุ ข้อตกลงความร่วมมือตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Blueprint) กำหนดศิทธิข้อ 2 – 3 ซึ่งกำหนดให้มีการคุ้มครองทางสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมรวมทั้งการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ และปฏิญญาบูรณะในครุศาสตร์ฯ ข้อ 1,2,7 ซึ่งกำหนดให้มีการส่งเสริมกระตุ้นให้มีพัฒนาศักยภาพครอบครัว ส่งเสริมให้มีอาสาสมัครชุมชน และการจัดการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบทางเลือกจะทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองที่ใกล้ชิดขึ้น และไม่มีความเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้ง การขาดคนดูแล การเดินทางไปพนแพทฯ และปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งได้แก่ อาการเครียด ซึมเศร้า

1.2) ลดปัญหาความประนางของผู้สูงอายุด้านการตกอยู่ในภาวะยากลำบาก ซึ่ง ASCC Blueprint ข้อ 2 ได้กำหนดชัดเจนถึงความมุ่งมั่นในการขัดความยากจน การส่งเสริมความมั่นและความปลดภัยในทุกๆ ด้าน รวมทั้งความร่วมมือในการรับมือกับภัยพิบัติ และปฏิญญาบูรณะในครุศาสตร์ฯ ได้ระบุข้อตกลงความร่วมมือที่มีผลต่อเรื่องนี้ไว้ในข้อ 4 และ 5 ซึ่งมุ่งส่งเสริมการเข้าถึงบริการ แหล่งทรัพยากร การฝึกหัด吉祥อาชีพ และลดอัตราความยากจน ในผู้สูงอายุไว้อย่างชัดเจน

1.3) สถานการณ์ที่เข้าสู่ ASEAN Society ผู้สูงอายุต้องเผชิญหน้ากับข้อตกลงความร่วมมือตามปฏิญญาบูรณะในครุศาสตร์ฯ ข้อ 3 จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสะดวกสบาย การใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัว การใช้บริการสาธารณูปโภค และมีความสนใจต่อการท่องเที่ยว การใช้บริการโรงพยาบาล โรงพยาบาล โดยคำพังมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลทั้งสุขภาพกายและใจ ในด้านคุณค่าและศักดิ์ศรีในการพึงพาตนเองของผู้สูงอายุมากขึ้น

1.4) ความร่วมมือในการส่งเสริมการเข้าถึงการเรียนรู้และการใช้ IT และการส่งเสริมการวิจัย และการแลกเปลี่ยนงานวิจัย จะนำไปสู่การคิดค้นนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

ผู้สูงอายุที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น โปรแกรม Computer เพื่อการฝึกอบรมและผ่อนคลายรายการบันเทิงที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุฯลฯ

1.5) ผู้สูงอายุที่มีกำลังซึ่งจะมีทางเลือกในการห้องเที่ยวและการบริการด้านสุขภาพ บริการ และศูนย์ผู้สูงอายุที่มีเพิ่มมากขึ้น มีคุณภาพขึ้น

2) ผลกระทบด้านลบ

2.1) การให้บริการพื้นฐานซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมมือ เช่น ด้านการรักษาพยาบาล การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย การจัดพื้นที่สาธารณะ หากจัดการไม่ทัน และไม่เพียงพอ ผู้สูงอายุไทยจะถูกแยกออกจากผู้สูงอายุที่มีปัญหาค่าใช้จ่ายยากจน จะมีทางเลือกเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพน้อยลง

2.2) ครอบครัวที่ไม่สามารถดูแลผู้สูงอายุได้โดยลำพัง จำเป็นต้องจ้างผู้ดูแล

2.3) ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย ขาดคนดูแล จำเป็นต้องจ้างคนดูแลและจะเรียกจ้างคนดูแลเป็นคนต่างด้าวมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลถึงความเสี่ยงด้านความปลอดภัย คุณภาพ มาตรฐาน ซึ่งรัฐต้องมีข้อกำหนดในเรื่องนี้ให้ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

2.4) ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงความร่วมมือ ดังกล่าว ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และอาจส่งผลให้ไม่สามารถจัดระบบรองรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้

2.5) ด้านสาธารณสุขสิ่งที่นักวิชาการคาดการณ์ไว้ ได้แก่ โรคระบาดใหม่ที่จะเข้าสู่ประเทศไทย เช่น โรคเท้าช้าง ไข้ทรพิษ โรคเมือ เท้า ปาก ซึ่งกำลังระบาดเข้าสู่ประเทศไทย

3.2 ประเทศไทยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 และแผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

ผลการศึกษาพบว่าสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) รวม 5 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศ ในภูมิภาค สำรองไว้ซึ่งสันติภาพเสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมืองสร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกินดือญดีบันพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจากเจตจำนงที่สอดคล้องกันนี้นำไปสู่การขยายสมาชิกภาพโดยบรรจุในตารางตาม ได้เข้าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสหภาพพม่าเข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ลำดับที่ 10 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียน มี

สมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ โดยมีกฎบัตรอาเซียน(ASEAN Charter) ซึ่งเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียน ที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนในปี 2558 และยังมีแผนแม่บท ว่า ด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) และแผนการสื่อสารของอาเซียน (ASEAN Communication Plan) ของประชาคมอาเซียนทั้งสาม ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคู่มือในการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดสันติภาพและความรุ่งเรืองอย่างต่อเนื่องแก่ประชาชนอาเซียนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่คนไทยต้องร่วมมือกับมิตรประเทศอาเซียน ผลักดันให้เกิดประชาคมอาเซียนขึ้นในปี 2558 บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยและภูมิภาคต่อไป

ปฏิญญากรุงเทพฯ ได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญ 7 ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่ (1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และการบริหาร (2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค (3) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค (4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี (5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอกสารเชียดวันออกเฉียงได้ (6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรมการขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคมและ (7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอกองค์กรความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ

นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนทั้งนี้การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) หรือ การประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นการประชุมระดับสูงสุด เพื่อกำหนดแนวนโยบายในการพิจารณาที่สำคัญและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารในรูปแบบต่างๆ อาทิ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในการพิจารณาที่สำคัญและน้อมนำนโยบายเฉพาะด้าน

อาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ในด้านการเมืองให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ

ASEAN Political - Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) ซึ่งต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือภายในปี 2558 หรือ ก.ศ. 2015 โดยได้เลื่อนกำหนดการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาเซียน จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถคงบทบาทนำในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

3.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลการสัมภาษณ์ได้มีทัศนะ ดังต่อไปนี้

- 1) ผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาว อาจเกิดได้หากมีการเคลื่อนไหลงของแรงงานมีฝีมือ (Free Flow of Skilled Labour) ซึ่งทำให้คนหนุ่มสาวไปทำงานในประเทศที่ให้ค่าแรงสูง เช่น มาเลเซีย หรือ สิงคโปร์ ถ้ามีการเคลื่อนไหลงมากก็ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนที่มีอยู่แล้วให้มากขึ้น ได้ คือ ในหมู่บ้านมีแต่เด็กกับผู้สูงอายุ
- 2) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือช่วยเหลือระหว่างกันได้โดยอาศัยอาสาสมัคร โดยอาศัยเงินสนับสนุนจากรัฐบาลที่ให้แก่ผู้สูงอายุ นอกจากนี้ การสร้างงานที่เหมาะสม โดยใช้เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า OTOP
- 3) เกิดผลกระทบในเชิงบวกที่ก่อให้เกิดการรวมพลังกลุ่มประเทศไทยในประชาคมในการ
 - 3.1) การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุ
 - 3.2) การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ
 - 3.3) การจัดการภัยพิบัติ เพื่อลดผลกระทบต่อผู้สูงอายุ
 - 3.4) การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นมิตร
 - 3.5) การส่งเสริม แลกเปลี่ยนภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ
 - 3.6) การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทุกภาคส่วนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ
- 4) ในปัจจุบันทุกประเทศมีความตระหนักในเรื่องสังคมผู้สูงอายุ แต่ศักยภาพในการดำเนินการในการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุของแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน เช่น ประเทศไทยก้าวหน้า มี กฎหมาย แผนชาติ ระบบบำนาญ หลายประเทศไม่มี ดังนั้น ASEAN น่าจะเข้ามามีบทบาทในการจัดเวทีแลกเปลี่ยน กำหนดประเด็นที่ประชาคมจะร่วมกันขับเคลื่อนในด้านผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมการรองรับสังคมผู้สูงอายุ

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ : ข้อเสนอและแนวทางในการเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้สูงอายุในภาวะที่สังคมไทยต้องค่าแรงอยู่ภายใต้สถานการณ์การเปิดประชาคมอาเซียน การกันหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพในการเปิดประชาคมอาเซียน และศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อผลักดันสู่การกำหนดแผนงานรองรับอย่างเป็นรูปธรรมให้ทันต่อการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยรูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ประสบการณ์ศึกษาดูงาน และการประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศไทยเด่นเอเชียซึ่งมีบริบททางสังคมคล้ายคลึงกับประเทศไทย และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ได้แก่ ตัวแทนผู้สูงอายุ ผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.1 สรุปผลการศึกษา

ประชาคม ASEAN แม้ว่าจะเริ่มดำเนินการมาแล้วก็ตาม แต่การเปิดประชาคม ASEAN ที่จะดำเนินการตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างแท้จริงในปี ก.ศ. 2015 นั้น เป็นมิติหนึ่งที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของสังคมไทย ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบในทุกด้าน และเมื่อพนวกกับสถานการณ์ที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อความเปราะบางในการดำรงชีวิตดังกล่าวแล้ว ในบทที่ 3 ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมการเพื่อรับมือกับสถานการณ์นี้อย่างรู้เท่าทัน เพื่อใช้โอกาสที่เกิดขึ้นให้เป็นประโยชน์ และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเพื่อไม่ได้กระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา

เมื่อพิจารณากรอบแนวคิดทฤษฎีที่ว่าคือ การบริหารความเปลี่ยนแปลงของขอบเขต สารเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย

- 1) การเพิ่มระดับความจำเป็นเร่งด่วน (Increase urgency) กำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนแปลง ให้ชัดเจน และมีผลต่อผู้คน

2) สร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Build the guiding teams) คัดเลือกสมาชิกที่ตั้งใจ นุ่มนิ่มน มีประเภทและระดับทักษะที่เหมาะสม ลั่นเสริมกัน

3) กำหนดวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนถูกต้อง (Get the vision right) กำหนดกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลง และผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

4) สื่อสารเพื่อหาเสียงสนับสนุน (Communicative for buy in) สื่อสารให้เข้าใจ เพื่อ สร้างความร่วมมือ

5) สนับสนุนให้เกิดการลงมือทำ (Enable action) ขัดอุปสรรค สนับสนุนทีมงานให้ กำลังใจ ให้รางวัลและความสำเร็จต่างๆ ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง

6) สร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ (Create short – term wins)

7) นุ่มนิ่นไม่ย่อท้อ (Don't let up) ผลักดันสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อเนื่อง รายงาน ความคืบหน้าของความสำเร็จ และขั้นตอนกำหนดการดำเนินงานต่อไป

8) รักษาผลการเปลี่ยนแปลงให้คงอยู่ (Make it stick)

ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยได้ดำเนินการด้านการวางแผนด้านการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตผู้สูงอายุ ไว้อย่างชัดเจนแล้ว โดยมีการปรับปรุงแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 – 2564) ขึ้น เมื่อปี 2552 ซึ่งสาระสำคัญของแผนรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่จะมาถึงอย่าง เป็นระบบ แต่เมื่อพิจารณาร่วมกับสถานการณ์เปิดประชาคม ASEAN แล้วพบว่ายังมีประเด็น เร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในระดับมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เรื่องการ เปิดประชาคม ASEAN ยังจำกัดอยู่ในกลุ่มเฉพาะ ไม่เปิดกว้างถึงประชาชนทุกระดับ ดำเนินการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ จึงควรมีการกำหนดให้เป็นความจำเป็นเร่งด่วนควบคู่กับการประเมินการ รับรู้ และพัฒนาการรับรู้ผ่านช่องทางสื่อสารที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม ด้วยภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ โดยจัดทำสื่อที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

2) ทบทวนแผนปฏิบัติการตามแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 โดยคำนึงถึง โอกาส อุปสรรคและจุดอ่อน จุดแข็ง ที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการขับเคลื่อนข้อตกลงความ ร่วมมือทั้ง 3 เสาหลักอย่างแท้จริง

3) การสร้างทีมปฏิบัติการพิเศษ และพัฒนาความรู้ทักษะในการนำแผนปฏิบัติไปสู่การ ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในระดับประเทศ จังหวัด และท้องถิ่น

4) เนื่องจากประเทศไทยจะเป็นประเทศที่รองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานไร้มีออกจาก หลายประเทศ ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการข้างแรงงานดูแลผู้สูงอายุที่อาจส่งผลกระทบต่อ คุณภาพการดูแล และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน รวมทั้งการแย่งใช้พื้นที่และบริการ

สาธารณรัฐไทยต้องเร่งการผลักดันการกำหนดมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วน

5) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เช่น โรคเมือ เท้า ปาก โรคเท้าช้าง และโรคอื่นๆ ที่จะตามมา เป็นเรื่องที่จะกระทบโดยตรงต่อกุญภาพชีวิตผู้สูงอายุ ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขต้องเร่งดำเนินการควบคุมหรือสร้างระบบป้องกันในเรื่องนี้อย่างชัดเจน

6) ส่งเสริมการจัดทำศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน และอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และพัฒนาให้มีสำนักจิตอาสาและทักษะในการดูแลผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ

7) การส่งเสริมศูนย์ดูแลผู้สูงอายุเชิงพาณิชย์การเร่งดำเนินการให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและมีหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เป็นทางเลือกสำหรับผู้สูงอายุไทยที่มีรายได้ไม่มากนัก และสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทยที่มีกำลังซื้อสูง และประสงค์เข้ามาใช้บริการ

8) ส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการให้สิทธิพิเศษในการซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้สูงอายุ เพื่อ ได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารที่รวดเร็ว

ผลการศึกษาประเทศไทยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 และแผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) รวม 5 ประเทศ ต่อมานຽรูไนดารุสชาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนปีติย ประชาชนลาว และสหภาพพม่า และราชอาณาจักรกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ลำดับที่ 10 ปัจจุบัน อาเซียนมีสมาชิกร่วมทั้งหมด 10 ประเทศ โดยมีกฎบัตรอาเซียน(ASEAN Charter) ซึ่งเป็นเสมือนธรรมาภิญญาของอาเซียน ที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนในปี 2558 และยังมีแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) และแผนการสื่อสารของอาเซียน (ASEAN Communication Plan) ของประชาคมอาเซียนทั้งสาม ได้แก่ 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคง 2) ประชาคมเศรษฐกิจ และ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ความจำเป็นที่คนไทยต้องร่วมมือกับมิตรประเทศอาเซียน ผลักดันให้เกิดประชาคมอาเซียนขึ้นในปี 2558 มีปฏิญญากรุงเทพฯ 7 ประการ มีนโยบายการดำเนินงานของอาเซียน ในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน เพื่อกำหนดแนวทางนโยบาย ในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศไทยสามารถได้ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อพัฒนา ทั้งในระดับภายในประเทศและในระดับนานาชาติ อาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อ

ประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ในด้านการเมือง ให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political - Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจ ให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรม ให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือภายในปี 2558 หรือ ค.ศ. 2015 จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถคงบทบาทนำในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาพบว่าการเปิดประชาคม ASEAN การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 และการมีแผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของสังคมไทย เกิดผลกระทบกับสถานการณ์ที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงต่อความเปราะบางในการดำรงชีวิต จึงต้องเตรียมการเพื่อรับมือกับสถานการณ์อย่างรู้เท่าทัน เพื่อใช้โอกาสที่เกิดขึ้นให้เป็นประโยชน์ และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อกุญภาพชีวิตผู้สูงอายุ และปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา และในขณะที่ประเทศไทยได้ดำเนินการด้านการวางแผนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยมีการปรับปรุงแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 – 2564) ดังนั้นผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะ เพื่อรับมือความท้าทายดังนี้

1) กำหนดเป็นนโยบาย และวิสัยทัศน์ระยะยาวว่า “สังคมไทย มีหลักประกันดำรงชีพ ในระดับที่เพียงพอ และมีระบบสวัสดิการผู้สูงอายุที่เหมาะสมอย่างยั่งยืน”

2) มอบหมายให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงการคลังเป็นเจ้าภาพหลัก โดยทำงานร่วมกับคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สถาบันผู้สูงอายุ คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังนี้

2.1) พัฒนารูปแบบและระบบการเงินการคลัง เพื่อหลักประกันสุขภาพผู้สูงอายุที่มีความหลากหลาย ทั้งระบบบำนาญ การออมในชุมชน โดยการรัฐสนับสนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุในระยะเวลาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2.2) พัฒนาระบบสวัสดิการผู้สูงอายุที่สร้างเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุ โดยคิดค้นศึกษาวิจัยใหม่รูปแบบที่มีความหลากหลาย

3) พิจารณาแนวทางแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

1) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมทางสังคมแก่ผู้สูงอายุในชุมชน และการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เช่น การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในการใช้กฎหมายปัจจุบันร่างอาชีพและรายได้เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อรับนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เป็นต้น

2) การให้บริการในรูปแบบศูนย์บริการผู้สูงอายุ โดยจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัวและชุมชน ได้เข้ามาใช้บริการในศูนย์บริการผู้สูงอายุ ได้แก่ ด้านสุขภาพ อนามัย กายภาพบำบัด สังคมสงเคราะห์

3) ส่งเสริมค่านิยมให้ความรู้ ด้านการใช้จ่ายเงินและการออมและพัฒนาระบบการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม

บรรณานุกรม

หนังสือ

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (สม.พส.). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย 2553. มปท.

กรุงเทพมหานคร: บริษัท ที คิวพี จำกัด, 2555.

บทสัมภาษณ์

กรองขนิษฐ์ รักย์เจริญ. อัครราชทูตที่ปรึกษาณ กรุง眼中อย. สัมภาษณ์, วัน เดือน 2555.

อภิรัตน์ สุคนชาภิรัมย์ ณ พัทลุง. อัครราชทูตที่ปรึกษาณ กรุงจาการ์ตาสัมภาษณ์, วัน เดือน 2555.

จักรกฤษี ใจหายวงศ์. รองกองสุลไหญ่ ณ นครชิคาโก สัมภาษณ์, วัน เดือน 2555.

ศิริวรรณ อรุณทิพย์ไพบูลย์. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์ผู้สูงอายุ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2555.
สุนทรี พัวส. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2555.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมอาเซียน. (ธันวาคม 2553). “ประชามติวัฒนธรรมอาเซียน คืออะไร และมีเป้าหมายอะไร.”

สืบค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2555 จาก http://hq.prd.go.th/PRTechnicalDM/ewt_news.php?nid=565 : 1.

_____ . (เมษายน 2554) “ความเป็นมาของอาเซียน และการเปิดประชามติอาเซียน.” สืบค้นเมื่อ 5

มิถุนายน 2555 จาก <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/organize-document-6179.pdf> : 1 – 3.

_____ . “ปฏิญญาบูรณาญาสัจารุสชาลามว่าด้วยการสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว:

การคุ้มครองผู้สูงอายุ.” สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2555 จาก [http://www.mfa.go.th.](http://www.mfa.go.th/) : 1.
กรมสารนิเทศ. (กรกฎาคม 2552). “หลักการพัฒนาของอาชีyan.” สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2555
จาก www.bloggang.com/viewdiary.php?id=vinitisiri&month=072009&date=26&group=7&gblog=10 : 1 - 2.

อี๊เนฯ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. การศึกษาวิจัย “การถ่ายโอนภารกิจการ
จัดบริการสวัสดิการสังคมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. กรุงเทพมหานคร :
กระทรวงฯ, 2547.

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาสวัสดิการสังคมและสังคมส่งเสริมฯ
ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการฯ, 2545.

จอมขวัญ พลรักษ์. สังคมผู้สูงอายุ การศึกษาโดยนายค้านผู้สูงอายุของประเทศไทยปัจุบันและ
สิงคโปร์. ใน สิบพัน วนสวีสุทธิ์, สลด.สาร. (54 – 55). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
คณะกรรมการรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี, 2554.

สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ. ประเทศไทยกับอาชีyan One Vision, One Identity, One
Community. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554.

สำนักงาน ก.พ.ร.. คู่มือการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติราชการ
ของหน่วยงานภาครัฐ. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ก.พ.ร., 2550.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ. แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการ
สังคมไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2550 – 2554) และ แผนปฏิบัติการพัฒนาระบบสวัสดิการ
สังคมไทยเพื่อชีวิตมั่นคง พ.ศ.2550 – 2554 ตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการ
สังคมไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2550 – 2554) สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์, 2550.

สำนักงานปฏิรูป (สปร.). เอกสารหลักสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2555. มปท.
: บริษัท ที คิว พี จำกัด, 2555.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. นโยบาย โครงสร้าง บทบาท ภารกิจ กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงฯ, 2547.

សារព័ត៌មាន

ក្រសួងពេទ្យ

ជាក្រសួងរដ្ឋបាល និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាពេទ្យ និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ

ក្រសួងពេទ្យ

ជាក្រសួងរដ្ឋបាល និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាពេទ្យ និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ

និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ

ក្រសួងពេទ្យ

ជាក្រសួងរដ្ឋបាល និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាពេទ្យ និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ

និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ

ក្រសួងពេទ្យ

ជាក្រសួងរដ្ឋបាល និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាពេទ្យ និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ

ក្រសួងពេទ្យ

ជាក្រសួងរដ្ឋបាល និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាពេទ្យ និងជាក្រសួងដែលមានចំណាំនូវការងារជាប្រជាជាតិ

ភាគី

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

1. สุนทรี พัวส

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก
เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2. ศรีวรรณ อรุณพิพัฒ์โพธุรย

หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์ผู้สูงอายุ สำนักส่งเสริมและ พิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิ
ภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์

3. ครองชนิช รักษ์เจริญ

อัครราชทูตที่ปรึกษา ณ กรุงshanอย

4. อภิรัตน์ ศุคนธารกิริย์ ณ พัทลุง

อัครราชทูตที่ปรึกษา ณ กรุงจาการ์ตา

5. ขักรกฤดิ กระจาวยวงศ์

รองกงสุลใหญ่ ณ นครซิกาโก

ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๔๖

กฎิพลอุดมยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา^{เป็นต้นไป}

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

“รัฐมนตรีรับผิดชอบ” หมายความว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย
ให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กพส.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรอง
ประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

(๓) ประธานสมาคมสภาพผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชนิพัมก์สมเด็จพระศรีนคริน
ทรานบรมราชชนนีเป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งคน

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขาธุการ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ช่วยเลขาธุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๔) ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งองค์กรเอกชนได้เลือกกันเองและการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพื้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ โดยให้กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ดำเนินการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการตาม (๖)

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระ

อยู่ในตำแหน่งให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๖ นอกจากการพื้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพื้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) คณะกรรมการให้ออกเพรະบกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๗ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการณ์ที่ประชานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประชานกรรมการเป็นประชานในที่ประชุม ถ้าประชานกรรมการและรองประชานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประชานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนี้

การวินิจฉัยข้อดของที่ประชุมให้อีกเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประชานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้อด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสองครั้ง

มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำมาตรา ๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งนี้ ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการช่วยดูแลผู้สูงอายุ

(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักตาม(๑) ตลอดจนประสานงาน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักดังกล่าว

(๓) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาผู้สูงอายุ

(๔) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดทำผลประโยชน์และการจัดการกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๐ (๑)

(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)

(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๐ (๓)

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๑

(๘) กำหนดระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(๑๐) เสนอรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศไทยต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๑) พิจารณาเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ ให้สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาทและกิจกรรมของผู้สูงอายุเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

(๓) เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เพย়েফ্র และประชาสัมพันธ์งานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

(๔) สร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

(๕) ร่วมมือและประสานงานกับราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์กรอื่นในการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๖) ดิดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานต่อคณะกรรมการ

(๗) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้

(๑) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณสุขอื่น

(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทำร้ายหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๙) การให้คำแนะนำ ปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

(๑๑) การลงทะเบียนเบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒) การลงทะเบียนในการจัดการศึกตามประเพณี

(๑๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดของกระทรวงหรือทบวงในราชการ

บริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ความสัมพันธ์กับการกิจกรรมและปริมาณงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ประกอบด้วยเป็นสำคัญ

การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามวาระคนั้น ให้หน่วยงานตามวาระสอง ดำเนินการให้โดยไม่คิดมูลค่าหรือโดยให้ส่วนลดเป็นกรณีพิเศษก็ได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ การเรียกร้องสิทธิหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้สูงอายุจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ เรียกว่า “กองทุนผู้สูงอายุ” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ กองทุนประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินที่ได้รับจากบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาครือมอบให้
- (๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิติกรรมอื่น
- (๖) ผลผลิตที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๑๕ เงินและผลผลิตตามมาตรา ๑๔ ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๖ ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุน มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาคแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัชฎากร

มาตรา ๑๗ ผู้อุปการะเลี้ยงดูพการีซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพผู้นั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัชฎากร

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คณพิการและผู้สูงอายุเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคนในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการระดมทุนจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๐ ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น การประชุมและการแต่งตั้ง คณะกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยอนุโถม

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์และการจัดการ กองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อกomite ตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี ตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปีแล้วทารายงาน ผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อกomite

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ปฏิบัติ หน้าที่ไปพลาสก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการตาม พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

ประกาศ หรือระเบียบเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ดังนี้ โดยที่มาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และเพื่อให้ได้กฎหมายที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียนที่สืบคันจากอินเตอร์เน็ต

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ปี พ.ศ. 2549 ที่บาหลี ผู้นำอาเซียนได้แสดงเจตนารมณ์ใน Bali Concord II เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2563 ประกอบด้วยประชาคมในสามเสาหลัก ในส่วนของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนมีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการให้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยมีแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community Plan of Action) ระบุอยู่ในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (Vientiane Action programme-VAP) และต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามใน Cebu Declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015 เร่งรัดการเป็นประชาคมฯ เร็วขึ้นอีก 5 ปี คือ จากปี พ.ศ. 2563 เป็นปี พ.ศ. 2558

ในการมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community Blueprint) โดยจัดประชุมเพื่อยกร่างแผนงาน 4 ครั้ง (ไทยเป็นเจ้าภาพจัดครั้งที่ 1 และ 3 ระหว่างวันที่ 11-13 มีนาคม และระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม, ลาว ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 28-29 เมษายน และฟิลิปปินส์ ครั้งที่ 4 โดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 ได้ให้การรับรองแผนงานฯ

แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community Blueprint) ประกอบด้วยความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนานุชนห์ (Human Development) 2. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) 3. สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights) 4. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) 5. การสร้างขัตถักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity) 6. การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap) องค์ประกอบย่อยของแต่ละด้านมีดังนี้

A. การพัฒนานุชนห์

A1. ให้ความสำคัญกับการศึกษา

A2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

A3. ส่งเสริมการข้างงานที่เหมาะสม

- A4. ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- A5. การอ่านวิเคราะห์ความต้องการในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์
- A6. เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- A7. พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ
- B. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม
- B1. การขัดความยากจน
- B2. เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มกันจากผลกระทบด้านลบจากการรวมตัวอาชีวชนและโอลกาวิทัณ์
- B3. ส่งเสริมความมั่นคง และความปลอดภัยด้านอาหาร
- B4. การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ
- B5. การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ
- B6. รับประกันอาชีวินที่ปลอดยาเสพติด
- B7. การสร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชาชนที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น
- C. ความยุติธรรมและสิทธิ
- C1. การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- C2. การคุ้มครองและส่งเสริมแรงงาน ยกเว้นฐาน
- C3. ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ
- D. ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
- D1. การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก
- D2. การจัดการและการป้องกันปัญามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน
- D3. ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชน
- D4. ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (อีอสที)
- D5. ส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการดำรงชีวิตในเขตเมืองต่างๆ ของอาชีวิน และเขตเมือง
- D6. การทำการประสานกันเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูล
- D7. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชั่วคราว และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน
- D8. ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

D9. ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด

D10. การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อ

ผลกระทบ

D11. ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อายุยังยืน

E. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

E1. ส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความรู้สึกของการเป็น

ประชาคม

E2. การส่งเสริมและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน

E3. ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม

E4. การมีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชน

F. การลดช่องว่างทางการพัฒนา

AEC หรือ ASEAN Economics Community คือการรวมตัวของชาติใน ASEAN 10 ประเทศ โดยมี ไทย, พม่า, ลาว, เวียดนาม, มาเลเซีย, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, กัมพูชา, บруไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายๆ กลุ่ม Euro Zone นั้นเอง จะทำให้มีผลประโยชน์, อำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติ ใน อาเซียนก็จะเสริม ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษีนำเข้า (เรียกว่าสินค้า อ่อนไหว)

ASEAN จะรวมตัวเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีผลจริงๆ จังๆ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558 ณ วันนี้จะทำให้ภูมิภาคนี้เปลี่ยนไปอย่างมากอย่างที่คุณคิด ไม่ถึงที่เดียว

AEC Blueprint (แบบพิมพ์เขียว) หรือแนวทางที่จะให้ AEC เป็นไปคือ

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง

3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน

4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

โดยให้แต่ละประเทศใน AEC ให้มีจุดเด่นต่างๆ ดังนี้

พม่า : สาขาเกษตรและประมง

มาเลเซีย : สาขาผลิตภัณฑ์ยาง และสาขาสิ่งทอ

อินโดนีเซีย : สาขาพาณิชย์และสาขาผลิตภัณฑ์ไม้

ฟิลิปปินส์ : สาขาอิเล็กทรอนิกส์

สิงคโปร์ : สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาสุขภาพ

ไทย : สาขางานท่องเที่ยว และสาขางานบิน (ประเทศไทยอยู่ตระกูล ASEAN)

การเปลี่ยนแปลงที่จะเห็นได้ชัดๆใน AEC โดยอธิบายให้เห็นภาพเข้าใจง่ายๆ เช่น

1. การลงทุนจะเสริมมากๆ คือ โครงการลงทุนที่ไหนก็ได้ ประเทศไทยที่การศึกษาระบบที่ๆ ก็จะมาเปิดโรงเรียนในบ้านเรา อาจทำให้โรงเรียนแพงๆแต่คุณภาพไม่ดี lắmมาก

2. ไทยจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว และการบินอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะว่าอยู่กลาง ASEAN และไทยอาจจะเด่นในเรื่อง การจัดการประชุมต่างๆ, การแสดงนิทรรศการ, ศูนย์กระจายสินค้า และยังเด่นเรื่องการคุณภาพอีกด้วยเนื่องจากอยู่ตระกูลอาเซียน และการบริการด้านการแพทย์และสุขภาพจะเติบโตอย่างมากเช่นกัน เพราะ จะผสมผสานส่งเสริมกันกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ค่าบริการทางการแพทย์ต่างชาติจะมีราคาสูงมาก)

3. การค้าขายจะขยายตัวอย่างน้อย 25% ในส่วนของอุตสาหกรรมบางอย่าง เช่น รถยนต์, การท่องเที่ยว, การคุณภาพ, แต่อุตสาหกรรมที่น่าห่วงของไทยคือ ที่ใช้แรงงานเป็นหลักเช่น ภาคการเกษตร, ก่อสร้าง, อุตสาหกรรมสิ่งทอจะได้รับผลกระทบ เนื่องจากฐานการผลิตอาจย้ายไปประเทศที่ผลิตสินค้าทดแทน ได้ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยผู้ลงทุนอาจย้ายฐานการผลิตจากประเทศไทยไปยังประเทศที่มีค่าแรงถูกกว่า เนื่องด้วยบางธุรกิจไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะมากนัก ค่าแรงจึงถูก

4. เรื่องภาษาอังกฤษจะเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เนื่องจากจะมีคนอาเซียน เข้ามาอยู่ในไทยมากมาย ไปหมด และมักจะพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ แต่จะใช้ภาษาอังกฤษ (AEC มีมาตรฐานแจ้งว่าจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางใน AEC) บางที่เรานี้ก่อว่าคนไทยไปทักษะด้วย แต่เค้าพูดภาษาอังกฤษกลับมา เราอาจเสียความมั่นใจได้ ส่วนสิ่งแวดล้อมนั้น ป้ายต่างๆ หนังสือพิมพ์, สื่อต่างๆ จะมีภาษาอังกฤษมากขึ้น (ให้คุ้ป้ายที่สามารถบินสู่วรรณภูมิเป็นตัวอย่าง) และจะมีโรงเรียนสอนภาษาจำนวนมาก หลากหลายหลักสูตร

5. การค้าขายบริเวณชายแดนจะคึกคักอย่างมหماภัย เนื่องจาก ด้านศุลกากรชายแดนอาจมีบทบาทน้อยลงมาก แต่จะมีปัญหารื่องยาเสพติด และปัญหาสังคมตามมาด้วย

6. เมืองไทยจะไม่ขาดแรงงานที่ไร้มืออีกต่อไป เพราะแรงงานจะเคลื่อนย้ายเสรี จะมีชาวพม่า, ลาว, กัมพูชา เข้ามาทำงานในไทยมากขึ้น แต่คนเหล่านี้ก็จะมาเบ่งงานคนไทยบางส่วนด้วย เช่นกัน และยังมีปัญหาสังคม, อาชญากรรม จะเพิ่มขึ้นอีกด้วย อันนี้รัฐบาลควรระวัง

7. คนไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ บางส่วนจะสมองไทยไปทำงานเมืองนอก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมซอฟแวร์ (ที่จะให้สิงคโปร์เป็นหัวหอกหลัก) เพราะชาวไทยเก่ง แต่ปัจจุบันได้ค่าแรงถูกมาก อันนี้สมองจะไทยไปสิงคโปร์เยอะมาก แต่พวกชาวต่างชาติที่จะมาทำงานในไทยมากขึ้น

เช่นกัน อาจมีชาวยิว ภรรยา กัมพูชา เก่งๆ มาทำงานกับเราก็ได้ โดยจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง บริษัท software ในไทยอาจต้องปรับค่าจ้างให้สูงกับ บริษัทด้วยชาติให้ได้ ไม่เช่นนั้นจะเกิดภาวะสมองไฟล์

8. อุตสาหกรรมโรงแรม การท่องเที่ยว, ร้านอาหาร, รถเช่า บริเวณชายแดนจะคึกคักมากขึ้น เนื่องจากจะมีการสัญจรมากขึ้น และเมืองตามชายแดนจะพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเป็นจุดชนบท

9. สาธารณูปโภคในประเทศไทย หากเตรียมพร้อมไม่ดีอาจขาดแคลนได้ เช่น ชาวพม่า มาคลอดลูกในไทย ก็ต้องใช้โรงพยาบาลในไทยเป็นต้น

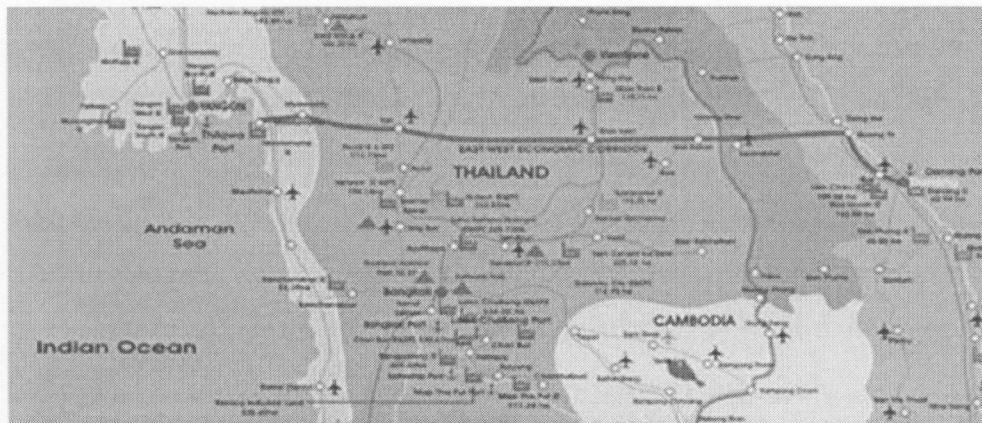
10. กรุงเทพฯ จะแออัดอย่างหนัก เนื่องจากมีตำแหน่งเป็นศูนย์กลางของอาเซียนและเป็นเมืองหลวงของไทย โดยเมืองหลวงอาจมีสำนักงานของต่างชาติตามตั้งมากขึ้น รถจักรยานยนต์ สนานบินสุวรรณภูมิจะแออัดมากขึ้น (ปัจจุบันมีโครงการที่จะขยายถนนบินแล้ว)

11. ไทยจะเป็นศูนย์กลางอาหารโลกในการผลิตอาหาร เพาะknowhow ในไทยมีเยอะ ประสบการณ์สูง และบริษัทอาหารในไทยก็แข็งแกร่ง ประกอบทำเลที่ตั้งเหมาะสมอย่างมาก แม้จะให้พม่าเน้นการเกษตร แต่ทางประเทศไทยเองคงไปลงทุนในพม่าเรื่องการเกษตรแล้วส่งออก ซึ่งก็ถือเป็นธุรกิจของคนไทยที่ชำนาญ อุปกรณ์แล้ว

12. ปัญหาสังคมจะรุนแรงถ้าไม่ได้รับการวางแผนที่ดี เนื่องจาก จะมีประชากรจำนวนมากขึ้น, ปัญหาการแบ่งชั้น ถ้าคนไทยทำงานกับคนต่างชาติที่ด้อยกว่า อาจมีการแบ่งชั้นกันได้, จะมีชุมชนسلامเกิดขึ้น และอาจมี พม่าทาวน์, ลาวทาวน์, กัมพูชาทาวน์, ปัญหาอาชญากรรมจะรุนแรง สภาพการก่ออาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นอย่างมากจากชุมชนนี้ที่มีปัญหา, คนจะทำผิดกฎหมายมากขึ้นเนื่องจากไม่รู้กฎหมาย

การขนส่งที่เปลี่ยนแปลง East-West Economic Corridor (EWEC)

East West Economic Corridor

จะมีการขนส่งจากท่าเทียบเรือทางทะเลเดิมจากท่าฯไปยังฝั่งชาย เวียดนาม-ไทย-พม่า มีระยะทางติดต่อกันโดยประมาณ 1,300 กม.อยู่ในเขตประเทศไทยถึง 950 กม. ลาว 250 กม. เวียดนาม 84 กม.เส้นทางเริ่มที่ เมืองท่าคานัง ประเทศเวียดนาม ผ่านเมืองเว้และเมืองลาวบัว ผ่านเข้า แขวงสะหวันนะเขตในประเทศไทย จังหวัดมุกดาหาร ผ่านจังหวัด กافสินธุ์, ขอนแก่น, เพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุดที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จนนี้เข้าไปยังประเทศไทยพม่าไปเรื่อยๆ ถึงอ่าวมาหยาตะมะ ที่เมืองเมะ ลำไย หรือมะแม่แม่ สุดท้ายเป็นการเชื่อมจากทางเลื่อนให้ไปสู่อินเดีย มันจะมีผลที่ดีกือ การขนส่ง Logistic ใน AEC จะพัฒนาอีกมาก และจากการที่ไทยอยู่ตรงกลางทำให้รายของได้มากขึ้น เพราะเราจะส่งของไปท่าเรือทางฝั่งชายก็ได้ ทางฝั่งขวา ก็ได้ ที่คืนในไทยบริเวณดังกล่าวก็น่าจะมี ราคางานสูงขึ้น และที่พม่ามี โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ หรือโครงการ “ทวาย” (ศูนย์อุตสาหกรรมขนาดใหญ่, ท่าเรือนำดใหญ่ ที่ปัจจุบัน Italian - Thai Development PLC ได้รับสัมปทานในการ ก่อสร้างแล้ว) ที่เส้นทางสอดคล้องกับ East West Economic Corridor โดยทวายจะกลายเป็น ทางออกสู่ทะเลจุดใหม่ที่สำคัญมากต่ออาเซียน เพราะในอดีตทางออกสู่มหาสมุทรอินเดียจำเป็นต้อง ใช้ท่าเรือของสิงคโปร์เท่านั้น ขณะเดียวกัน โครงการทวายนี้ยังเป็นต้นทางรับสินค้าจากฝั่ง มหาสมุทรอินเดียหรือสินค้าที่มาจากฝั่งยุโรปและตะวันออกกลาง โดยเฉพาะสินค้ากลุ่มพลังงานไม่ ว่าจะเป็นน้ำมัน ก๊าซ ซึ่งจะถูกนำเข้าและแปรรูปในโรงงานปิโตรเคมีภายในพื้นที่ โครงการทวาย เพื่อส่งผ่านไทยเข้าไปยังประเทศไทยกลุ่มอินโดจีน เช่น ลาว กัมพูชา และไปสู่สุดปลายทางยังท่าเรือ คานังประเทศเวียดนาม และจะถูกส่งออกไปยังเอเชียตะวันออกอีกด้วย ปัจจุบันและปี 2015 คาดว่าจะเป็น

ทั้งนี้ทั้งนั้น สิ่งที่เราควรจะเตรียมตัวแต่เนื่องจาก ที่สำคัญตอนนี้คือ ภาษาอังกฤษ อย่างน้อยๆ เราจะได้สื่อสารทางธุรกิจได้ เพราะหากสื่อสารไม่ได้ เรื่องอื่นก็คงไม่ต้องทำอะไรต่อ และถ้าจะหา ลูกค้าแค่ในไทยก็อาจไม่เพียงพอแล้ว เพราะ ธุรกิจต่างชาติก็จะมาเยี่ยงส่วนแบ่งการตลาดของเรา แน่นอน เรื่อง AEC จึงถือเป็นเรื่องใหญ่ ที่ธุรกิจและคนไทยต้องปรับตัวและเตรียมพร้อมให้ดี

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/41#ixzz1xOJ97zea>

การเตรียมตัวเพื่อรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2015 คือ

อย่างแรก เตรียมใจที่จะรับความจริงว่าไม่มีครรภ์แน่รอกว่า จะเกิดอะไรขึ้นกับแต่ละ เมือง แต่ละกิจการ แต่ละอาชีพ เพราะข้อมูลที่ต้องใช้ในคราวนี้ในแต่ละรายประเทศกิจการ รายอาชีพ กระจัดกระจาบเท่าไร ก็มักไม่ทันสมัย ยิ่งถ้าเอาข้อมูลข้ามประเทศไปเปรียบเทียบกัน มักเจอปัญหา ว่า ช่วงเวลาการเก็บข้อมูล และการจำแนกข้อมูลนั้นใช้ต่างวิธีกัน แต่ถ้าศึกษาจากหลักการแห่ง ข้อตกลงในอาเซียนประกอบกับแนวโน้มที่กำลังเป็นไปของโลก รวมทั้งเมื่อเวลาข้อมูลในสนานมี ที่

หลุดๆติดๆ มาเรียงกันเข้าแล้ว ถึงจะไม่ได้ภาพที่สมบูรณ์ แต่ก็เห็นโครงร่าง ซึ่งผิดเห็นว่า จะไม่เกิดความเปลี่ยนแปลงมากในช่วงแรกของ2015 เพราะกฎระเบียบภายในของประเทศต่างๆ ซึ่งต้องปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศของอาเซียน

อย่างที่สอง เตรียมใจที่จะยอมรับว่ารัฐบาลส่วนใหญ่ในอาเซียนติดขัด ไม่ค่อยดีในการสื่อสารสังคมกับพลเมืองของตัวเองให้เข้าใจ hely ที่สำคัญกับประชาชนเศรษฐกิจอาเซียน ที่ตัวไปลงนามผูกพันมา เพราะที่รัฐไปลงนามมานั้น เป็นทั้งภาระการภายนอกหมาย และทำร้ายยังเป็นภาระต่างประเทศ ถ้าไม่ใช่ผู้เล่นในสนาม โดยตรงอย่างผู้บริหารในสถาบันทางการ หรือสถาบันทางการค้าแห่งชาติ ซึ่งได้อ่ายโภคหรือในห้องเจรจาของรัฐ ออยู่ในสนามกำกับผลประโยชน์ของตนอย่างต่อเนื่องมีเพื่อนฝูงในวงการทั้งในประเทศ และมีคู่ค้าทางธุรกิจในประเทศอื่นๆมีโอกาสเดินทางไปมาหาสู่คู่ค้าทั่วโลก รวมถึงมีลูกน้องลูกจ้างที่ช่วยติดตาม เก็บข้อมูลทั้งของตัวเอง ของคู่แข่ง ของคู่ค้า หรือแม่แต่มีที่ปรึกษา ซึ่งมีประสบการณ์เป็นอดีตผู้บริหารระดับสูง ช่วยแนะนำให้กิจการบ้าง ช่วยแนะนำให้สมาคมผู้ประกอบการที่ตัวเป็นสมาชิกบ้าง แนะนำให้ลูกค้าของธนาคารซึ่งสนับสนุนสินเชื่อบ้าง จึงจะเข้าใจมากพอนำไปสู่การจัดเตรียมตัวเองอย่างแม่นยำ

ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจที่บุคคลทั่วไปต่ออาเซียน จึงไม่สู้กระจ่างละครับ แม้มีรายการที่ไว้ให้ความรู้ แต่ก็ไม่ต่อเนื่องส่วนที่ออกอากาศต่อเนื่องเวลาเดิมได้ทุกวัน ก็ได้วันละไม่กี่นาที จึงยากที่จะประดิษฐ์ต่อจากนั้นเป็นความเข้าใจเตรียมใจที่กล่าวมา คือ เตรียมใจยอมรับว่า ผู้จะให้ข้อมูลก็เล่าไม่เก่ง เล่นไม่คล่อง ผู้จะใช้ข้อมูลก็ไม่อญูในระบบชีวิตและกิจการที่จะรองรับข้อมูลอันซับซ้อน ตลอดจนรับรองความรู้ระหว่างกันเองในภาคประชาชน ก็คือ ต้องอดทนใช้เวลา กับมันเพิ่มขึ้น รวมกลุ่มสันทนาสະท้อนความรู้กับเพื่อนร่วมอาชีพและคู่ค้า คู่ขาย ทั้งในรูปประชาชน หรือสมาคมกันมากขึ้น

ส่วนเตรียมใจสุดท้าย คือ เปิดใจรับว่าการจะก้าวไปจับมือกับอาเซียน ไม่ว่าจะมีร่วม หรือจับมือแบ่งเราต้องลดค่าติดพันที่คิดว่าเราดีกว่าเขา เราเป็นพระเอกในประวัติศาสตร์อยู่ฝ่ายเดียว และเราจะรู้ว่าเตรียมใจนั้นอาจจะยากกว่าเตรียมตัวเข้าสู่อาเซียน

ที่มา : วีระศักดิ์ โควสุรัตน์ อธิการธุรูปนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โพสต์ทูเดย์

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/244#ixzz1xOJgj7u>

ชุดเด่นและข้อได้เปรียบ ของประเทศไทย ที่ดีกว่าประเทศอื่นในอาเซียน

Posted in: ความได้เปรียบเสียเปรียบไทยในAEC 09 พฤษภาคม 2555

แม้ว่าประเทศไทยจะมีปัญหางานด้านแท้ที่เป็นประเทศหนึ่งที่ มีความได้เปรียบและมีจุดแข็งหลายด้านเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน พิจารณาได้จากวิศวกรรมสามารถในการ

แบ่งขั้น โดยรวมที่จัดทำโดยสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาด้านการจัดการ(International Institute for Management Development : IMD) ในปี 2554 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 10 เมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และเป็นอันดับที่ 3 ในภูมิภาคอาเซียน โดยเป็นรองเฉพาะประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย ทั้งนี้ สามารถแบ่งเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านตลาดแรงงาน พบว่า ประเทศไทยมีอัตราการว่างงานที่อยู่ในระดับต่ำ โดยในเดือน ธ.ค. 2554 ที่ผ่านมา อัตราการว่างงานของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 0.4 ของประชากรที่อยู่ในวัยแรงงาน ขณะที่ประสิทธิภาพของแรงงาน (Labor Productivity) ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในอาเซียน และมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ ขณะเดียวกัน รายได้ประชากรต่อหัวของไทยที่ได้รับโดยเฉลี่ยก็อยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับประเทศอินโดนีเซีย พลิปปินส์ และเวียดนาม แต่ต่ำกว่าเฉพาะสิงคโปร์ บруไน และมาเลเซีย

2. ด้านการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับไปทั่วโลก โดยกระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า ประเทศไทยได้รับรางวัลด้านการท่องเที่ยว Grand Travel Award Stockholm ประจำปี ก.ศ.2011 สาขาประเทศท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงสุด (Best Tourist Country) และเป็นปีที่ 9 ที่ ไทยได้รับรางวัลดังกล่าวติดต่อกัน

3. ขนาดของตลาด ภูมิภาคอาเซียนเป็นภูมิภาคที่ มีตลาดขนาดใหญ่ ยังมีศักยภาพที่จะขยายตัวได้อีกมากในอนาคต โดยเฉพาะประเทศไทยมีจำนวนประชากรสูงถึง 66.7 ล้านคน มากเป็นอันดับ 4 รองจากประเทศอินโดนีเซีย พลิปปินส์ และเวียดนาม ที่ มีประชากร 245.6 ล้านคน 101.8 ล้านคน และ 90.5 ล้านคน ตามลำดับ ขณะที่ เมืองพิจารณาโครงสร้างอายุประชากรของประเทศไทย สมาชิกอาเซียนแล้ว พบว่า มีความคล้ายคลึงกันโดยประการส่วนใหญ่ในแต่ละประเทศอยู่ในวัยหนุ่มสาวและวัยทำงาน (อายุระหว่าง 15-64 ปี) ประมาณร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมดใน ซึ่งไทยได้ผูกพันเปิดตลาดทั้งหมด 143 รายการ ตามข้อตกลงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งครอบคลุมสาขาวิชาบริการหลัก อาทิ บริการวิชาชีพ (ได้แก่ วิชาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และบัญชี เป็นต้น) คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร การก่อสร้าง การจัดจำหน่าย (อาทิ บริการค้าส่งเครื่องกีฬาและบริการแฟรนไชส์ เป็นต้น) การศึกษาในทุกระดับ บริการด้านสุขภาพ บริการสิ่งแวดล้อม และบริการท่องเที่ยว เป็นต้น ตลอดจนการวางแผนยุทธศาสตร์ของประเทศไทยใช้จุดแข็งที่กล่าวมาแล้วให้เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่และเพื่อให้ได้ประโยชน์จากการเข้าสู่ AEC มากที่สุด

4. ทำเลที่ตั้ง ประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้านยุทธศาสตร์การคุณภาพอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ซึ่งได้เปรียบการคุณภาพทั้งทางบกและทางอากาศ จากแหล่งทำเลที่ตั้งในภูมิภาคอาเซียน รวมไปถึงแหล่งทำเลที่ตั้งในโครงการพัฒนาความ

ร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Sub - Region : GMS) ซึ่งทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการคุณภาพในการคุณภาพอาเซียนได้ไม่ยากนัก นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางทางการบินและคมนาคมทางบกที่จะเชื่อมประเทศไทยและประเทศอื่นๆ จีนและเชื่อมโยงเข้าหากันโดยเฉพาะจีนกับเอเชียตะวันตกโดยเฉพาะจีนเดียวเข้าด้วยกันหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยต้องให้ความสนใจในการเพิ่มผลิตภาพทั้งด้านการศึกษาและทักษะที่สูงขึ้น เพราะในขณะนี้ประเทศไทยพึ่งขึ้นช้า หากเกิดการขาดแคลนแรงงานจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเติบโตในอัตราต่ำ

แม้ว่าประเทศไทยมีจุดเด่นและข้อได้เปรียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน แต่ประเทศไทยก็ยังต้องเตรียมพร้อมอีกหลายด้าน เช่น ในด้านภาษีซึ่งปัจจุบันอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของไทยอยู่ที่ 30% ซึ่งถือว่าสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน แต่ก็จะมีการปรับลดลงเหลือ 23% ในปี 2555 และเหลือ 20% ในปี 2556 ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะทำให้ระบบภาษีของไทยเอื้ออำนวยต่อการแข่งขัน นอกจากนี้ ยังต้องพัฒนาสินค้าที่ มีศักยภาพในการแข่งขันสูงอย่างต่อเนื่องอาทิ รถยนต์และชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ เพื่อให้เติบโตต่อไปได้ตามการขยายตัวของสินค้าในตลาดโลก (โพสต์ทูลเดย์)

จุดเด่นและข้อได้เปรียบ ของประเทศไทย ที่ดีกว่าประเทศอื่นในอาเซียน

Posted in: ความได้เปรียบเสียเปรียบไทยใน AEC 09 พฤษภาคม 2555

แม้ว่าประเทศไทยจะมีปัญหางานด้านแทรกเป็นประเทศหนึ่งที่ มีความได้เปรียบและมีจุดแข็งหลายด้านเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน พิจารณาได้จากขีดความสามารถในการแข่งขันโดยรวมที่จัดทำโดยสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาด้านการจัดการ (International Institute for Management Development : IMD) ในปี 2554 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 10 เมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนและเป็นอันดับที่ 3 ในภูมิภาคอาเซียน โดยเป็นรองเฉพาะประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย ทั้งนี้ สามารถแบ่งเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

- 1. ด้านตลาดแรงงาน** พบว่า ประเทศไทยมีอัตราการว่างงานที่อยู่ในระดับต่ำ โดยในเดือน ธ.ค. 2554 ที่ผ่านมา อัตราการว่างงานของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 0.4 ของประชากรที่อยู่ในวัยแรงงาน ขณะที่ประเทศไทยของแรงงาน (Labor Productivity) ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในอาเซียน และมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ ขณะเดียวกัน รายได้ประชากรต่อหัวของไทยที่ได้รับโดยเฉลี่ยก็อยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ เช่น พลิปปินส์ และเวียดนาม แต่ต่ำกว่าเฉพาะสิงคโปร์ บруไน และมาเลเซีย

2. ด้านการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับไปทั่วโลก โดยกระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า ประเทศไทยได้รับรางวัลด้านการท่องเที่ยว Grand Travel Award Stockholm ประจำปี ค.ศ.2011 สาขาประเทศท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงสุด (Best Tourist Country) และเป็นปีที่ 9 ที่ไทยได้รับรางวัลดังกล่าวติดต่อกัน

3. ขนาดของตลาด ภูมิภาคอาเซียนเป็นภูมิภาคที่ มีตลาดขนาดใหญ่ ยังมีศักยภาพที่จะขยายตัวได้อีกมากในอนาคต โดยเฉพาะประเทศไทยมีจำนวนประชากรสูงถึง 66.7 ล้านคน หากเป็นอันดับ 4 รองจากประเทศอินโดนีเซีย พลีปินส์ และเวียดนาม ที่ มีประชากร 245.6 ล้านคน 101.8 ล้านคน และ 90.5 ล้านคน ตามลำดับ ขณะที่ เมื่อพิจารณาโครงสร้างอายุประชากรของประเทศไทย สมาชิกอาเซียนแล้ว พบว่า มีความคล้ายคลึงกันโดยประชากรส่วนใหญ่ในแต่ละประเทศอยู่ในวัยหนุ่มสาวและวัยทำงาน (อายุระหว่าง 15-64 ปี) ประมาณร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมดใน ซึ่ง "ไทยได้ผูกพันเปิดตลาดทั้งหมด 143 รายการ ตามข้อตกลงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งครอบคลุมสาขาวิชาบริการหลัก อ即 บริการวิชาชีพ (ได้แก่ วิชาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และบัญชี เป็นต้น) คอมพิวเตอร์และการสื่อสารการ ก่อสร้าง การจัดจำหน่าย (อ即 บริการค้าส่งเครื่องกีฬาและบริการแฟรนไชส์ เป็นต้น) การศึกษาในทุกระดับ บริการด้านสุขภาพ บริการสิ่งแวดล้อม และบริการท่องเที่ยว เป็นต้น ตลอดจนการวางแผนยุทธศาสตร์ ของประเทศไทยโดยใช้จุดแข็งที่กล่าวมาแล้วให้เป็น ประโยชน์มากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่และเพื่อให้ได้ประโยชน์จากการเข้าสู่ AEC มากที่สุด

4. ทำเลที่ตั้ง ประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้านยุทธศาสตร์การคมนาคมอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ซึ่งได้เปรียบการคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ จากแหล่งทำเลที่ตั้งในภูมิภาคอาเซียน รวมไปถึงแหล่งทำเลที่ตั้งในโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Sub - Region : GMS) ซึ่งทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการคมนาคมในภูมิภาคอาเซียน ได้ไม่ยากนัก นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางทางการบินและคมนาคมทางบกที่จะเชื่อมประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ได้ จึงและเชื่อมโยงเอเชียเหนือโดยเฉพาะจีนกับเอเชียตะวันตกโดยเฉพาะอินเดียเข้าด้วยกันหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยต้องให้ความสนใจกับการเพิ่มผลิตภาพทั้งด้านการศึกษาและทักษะที่สูงขึ้น เพราะในขณะนี้ประเทศไทยมีสิทธิภาพการผลิตของไทยเพิ่มขึ้นช้า หากเกิดการขาดแคลนแรงงานจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเดิบโตในอัตราต่ำ

แม้ว่าประเทศไทยมีจุดเด่นและข้อได้เปรียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน แต่ประเทศไทยก็ยังต้องเตรียมพร้อมอีกหลายด้าน เช่น ในด้านภาษีซึ่งปัจจุบันอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของไทยอยู่ที่ 30% ซึ่งถือว่าสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน แต่ก็จะมีการปรับลดลงเหลือ 23%

ในปี 2555 และเหลือ 20% ในปี 2556 ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะทำให้ระบบภาษีของไทย เอื้ออำนวยต่อการแข่งขัน นอกจากนี้ ยังต้องพัฒนาสินค้าที่ มีศักยภาพในการแข่งขันสูงอย่าง ต่อเนื่องอาทิ รถยนต์และชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ เพื่อให้เติบโตต่อไปได้ตามการ ขยายตัวของสินค้าในตลาดโลก (**โพสต์ทูเดย์**)

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/134#ixzz1xOKR5PtX>

นอกจากปัญหาเฉพาะของแต่ละสาขาธุรกิจแล้ว ปัญหาพื้นฐานที่ SMEs ไทยมีอยู่ ร่วมกัน ประการหนึ่ง คือ การขาดข้อมูลและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน โดยทั่วไป (ยังไม่ต้อง กล่าวถึงผลกระทบจาก AEC ซึ่งคนไทยทั่วไปก็ยังมีความรู้ความเข้าใจน้อยมาก) ผู้ประกอบการมักมี ข้อจำกัดด้านเวลาที่ต้องใช้ในการพัฒนาศักยภาพ ดังนั้น ที่ผ่านมาแม้จะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ ต่างๆ และมีหลายหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ AEC แต่ ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs ยังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวน SMEs ทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศไทย

นอกจากปัญหาข้อจำกัดเรื่องเวลา SMEs บรรจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ทั้ง ในเขตเมืองและชนบท และมีอยู่ไม่น้อยที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้หา ทางออกในเรื่องนี้ด้วยการจัดการอบรม Online หรือ E-Learning ขณะนี้ได้มีการจัดทำแล้ว 13 หลักสูตรผ่านเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า www. dbdacademy.com โดยเท่าที่ผ่านมา หลักสูตรเหล่านี้ได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ประกอบการจำนวนมาก) ข้อสำคัญคือ หากไม่มีการ เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ AEC ผลกระทบในทางลบจะตามมาอย่างแน่นอน ในทางตรงกันข้าม หากมีการ เตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอ SMEs ไทยก็สามารถจะได้รับประโยชน์จากโอกาสด้าน ต่างๆ ที่เปิดกว้างมากขึ้นหลัง ค.ศ.2015

ผลสำคัญของการหนึ่งจากการเปิดเสรีด้านการค้าบริการและการเคลื่อนย้ายแรงงาน คือ การที่สัดส่วนในการเป็นเจ้าของกิจการของนักลงทุนต่างชาติจะขยายสูงขึ้น ก่อนหน้านี้สัดส่วนการ เป็นเจ้าของกิจการในมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย อยู่ที่ร้อยละ 30, 40 และ 49 ตามลำดับ การที่สัดส่วนดังกล่าวจะเพิ่มขึ้น ไปเป็นร้อยละ 70 ในประเทศไทยเชียนทุกประเทศจะกระตุ้นความ สนใจของนักลงทุนจากอาเซียนด้วยกันเองมากขึ้นใน การลงทุนในกิจการในประเทศไทยอาเซียนอีก ๑ ประเทศอย่างเช่น กัมพูชา สิงคโปร์ และเวียดนาม เปิดกว้างในเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่โอกาสที่เปิดใหม่นี้ จะทำให้นักลงทุนในประเทศไทยอย่างไทยสนใจที่จะลงทุนในประเทศไทยอาเซียนอีก ๑ มากรึเปล่า ที่จะขึ้นอยู่กับความพร้อมดังกล่าวແລ້ວนั่นเอง

จากข้อมูลของ “Insight: Moving forward with the AEC”, Economic Intelligence Centre SCB, Monthly/February 2011 ธุรกิจที่เป็นเป้าหมาย สำหรับการลงทุนในระยะแรก คือ ต้าน บริการที่มีศักยภาพสูงและแสดงให้เห็นแล้วว่าให้ผลกำไรสูง เช่น ในสิงคโปร์ ธุรกิจประเภทนี้ส่วนใหญ่ เกี่ยวเนื่องกับการค้า ได้แก่ ธุรกิจห้างสรรพสินค้า ธุรกิจการเป็นตัวแทนจำหน่าย ธุรกิจค้าปลีก สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกิจเดื่อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ส่วนในมาเลเซียนั้น กิจการที่เป็นเป้าหมาย สำหรับการลงทุนในอนาคตจะอยู่ที่ด้าน ไอทีและบริการด้านซอฟต์แวร์

อย่างไรก็ดี การขยายเพดานสัดส่วนการลงทุน โดยต่างชาติออกໄไปเป็นร้อยละ 70 อาจจะ ยังมีปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติอยู่มาก โดยเฉพาะกฎระเบียบต่างๆ ที่นักลงทุนต่างชาติ จะต้องปฏิบัติ ด้วยอย่างที่มักกล่าวถึงกันมากคือ ติดต่อของชาวต่างชาติที่จะเป็นเจ้าของที่ดิน ซึ่งบังคับ ทำไม่ได้ในหลายประเทศ รวมทั้งไทย บางประเทศห้ามออกด้วยการให้เช่าระยะยาว นอกจากนั้น ก็ยังมีกฎระเบียบอื่นๆ เช่น เกี่ยวกับมูลค่าต่ำสุดในการลงทุน รูปแบบการลงทุน องค์ประกอบ คณะกรรมการบริหาร (ที่ต้องเป็นคนไทย) การทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ กิจการร่วม และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ธุรกิจที่มีผลกำไรสูงมีศักยภาพสำหรับ การขยายการลงทุน และสามารถเป็นจุดเริ่มต้น ในการแสวงหาธุรกิจบริการที่น่าสนใจในประเทศไทยเช่น ในเรื่องของผลกำไรในนั้นพบว่า มาเลเซีย และสิงคโปร์ มีธุรกิจบริการหลาຍอย่างมีศักยภาพด้าน EBITDA Margin (อัตรากำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา) สูง โดยเฉพาะมาเลเซียและสิงคโปร์ มี EBITDA Margin โดยเฉลี่ยสูงสุดสำ หรับ 7 สาขา และ 5 สาขา ของธุรกิจบริการตามลักษณะจากทั้งหมด 21 สาขา

ตลาดที่มีศักยภาพใน AEC สำหรับธุรกิจไทยมีอยู่ 4 ด้านด้วยกัน คือ การท่องเที่ยวภายใน กลุ่มอาเซียน ประชากรมุสลิมของอาเซียน ซึ่งเป็นประชากรมุสลิมกลุ่มใหญ่ที่สุดในโลก ชนชั้นที่มีรายได้ปานกลางที่กำลังขยายตัว และประชากร สูงอายุ ธุรกิจบริการจากศักยภาพที่มีอยู่เหล่านี้อาจ เกิดจากการใช้ความเข้มแข็งที่ไทยมีอยู่แล้ว เช่น บริการด้านสุขภาพสำหรับประชากรสูงอายุ ที่อาจ ขยายออกໄไปเป็นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์สำหรับผู้ที่เกษียณอายุ การแปรรูปอาหารสำหรับประชากร มุสลิมที่จะพาให้ไทยเป็นศูนย์กลางอาหารฮาลาล สำหรับของโลก และธุรกิจโรงแรมที่พัฒนาไปเป็น การจัดการโรงแรมที่เป็นตราสินค้าของไทยโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เกี่ยวกับ SMEs นั้น เรา秧มิได้มีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งอย่างจริงจังในกรณีที่จะได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่ AEC โดยเฉพาะในกรณีที่จะมีนักลงทุนจากชาติอาเซียนอื่นๆ เข้ามายังในธุรกิจด้านนี้ในประเทศไทย โดยมีโอกาสที่ผู้ประกอบการ SMEs ไทยจะไปลงทุนในอาเซียนนั้นอย่างน้อยในระยะแรกน่าจะมี น้อยมาก

ดังนั้น หากไม่มีการเตรียมการที่ดีพอ ซึ่งรวมไปถึงการออกกฎหมายต่างๆ เพื่อปักป้องและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ไทยอย่างจริงจัง SMEs ไทยก็อาจจะล้มหายใจ เช่น จากการถูกชี้อักจารโดยต่างชาติ พื้นที่อันสวยงามและแหล่งห่องเที่ยวที่ดีของไทยก็คงตกอยู่ในการครอบครองของต่างชาติในอนาคต

ที่มา : มติชน.

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/159#ixzz1xOQSz4Tu>

นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) เปิดเผยว่า การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ในปี 2558 ที่สมาชิกอาเซียนทุกประเทศต้องเปิดเสรีทางระบบเศรษฐกิจเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนข้ามชาติระหว่างอาเซียน รวมทั้งก่อให้เกิดการเปิดทางให้แรงงานไทยหลายสาขาอาชีพเคลื่อนย้ายไปทำงานในอาเซียนได้อย่างเสรี

กรณีดังกล่าว ส.อ.ท.ขออภัยยันว่าจะไม่เกิดผลกระทบต่อการจ้างแรงงานในประเทศไทย ที่แรงงานคนไทยจะย้ายออกไปทำงานในอาเซียนหรือทำให้แรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงาน ในประเทศไทย ย้ายกลับไปทำงานในประเทศของตนเอง จนเกิดการขาดแคลนแรงงานต่างชาติหรือแรงงานต่างชาติจะไหลหลักเข้ามาทำงานจนเกิดการแย่งงานกับแรงงานคนไทยอย่างแน่นอน เนื่องจากในระยะแรกของเออีซี ได้เปิดเสรีให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานไปมาระหว่างอาเซียนเพียง 7 อาชีพเท่านั้นคือ แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ นักบัญชี วิศวกร ช่างสำรวจ และนักวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือสถาปนิก ออกแบบตกแต่งภายใน ฯลฯ แต่ก็ต้องมีการกำหนดไว้เป็นเงื่อนไข ของแต่ละประเทศด้วยว่า ทั้ง 7 อาชีพดังกล่าว ต้องมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน เช่น แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ ก็ต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติใบอนุญาตการทำงานของแพทยสภา หรือต้องผู้ดูแลภาษาไทยได้ในระดับหนึ่งเพื่อสะท้อนในสื่อสารกับคนไทย หรือนักบัญชีต้องผ่านการรับรองของสถาบันบัญชีที่เป็นหน่วยงานในการพิจารณาอนุญาตให้นักบัญชีขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีสิทธิหน้าที่ตรวจสอบบัญชีของหน่วยงานองค์กร สถานประกอบการต่างๆ ซึ่งประเทศไทยอีกหนึ่งในอาเซียนก็คงกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวเช่นกัน

สำหรับแรงงานต่างชาติประเทศไทยอีกหนึ่งที่อยู่นอกเหนือ 7 สาขาอาชีพข้างต้นแม้ว่าจะสามารถเข้ามายังงานทำในประเทศไทย ก็ไม่ได้หมายความว่า เพียงแค่ถือพาสปอร์ตต่างชาติเข้ามาในไทยก็จะได้รับสิทธิในการทำงานได้ทันที เพราะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ของกระทรวงแรงงาน เช่น การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว แต่ก็ยอมรับว่าแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยหลายหมื่นคน ในขณะนี้ ก็อาจไม่มีการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะเป็นการลักลอบเข้ามาตามแนวชายแดนประเทศไทยเพื่อนบ้าน

กรณีที่พม่ากำลังปฏิรูประบบการเมืองและระบบเศรษฐกิจ และกำลังจะได้รับการยกเลิกการคุ่มครองการลงทุนจากสหรัฐฯและสหภาพยุโรป (อียู) และขณะนี้นักลงทุนทั่วโลกต่างทยอยเข้าไปสำรวจถูกทางการลงทุนในพม่า รวมทั้งเออีซีกำลังจะมีผลในทางปฏิบัติ จะทำให้นักลงทุนแห่งไปลงทุนในพม่าอย่างต่อเนื่องในระยะ 2-5 ปีข้างหน้า แต่เรื่องนี้ก็คงไม่ทำให้แรงงานพม่าในไทย กว่า 2 ล้านคนอยู่กับความไม่แน่นอนที่หลายๆ คนวิตกว่า อาจจะเกิดสึนามิแรงงานพัดกลับถืนฐานบ้านเกิดของตนเอง

ขณะเดียวกัน แรงงานของกัมพูชา ล่าสุด จากการที่นักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม เอสเอ็มอี รองเท้า ฯลฯ ที่ไม่สามารถแบกรับภาระค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ 300 บาทต่อวัน ได้ ก็ได้ทยอยย้ายฐานอพยพไปลงทุนในกัมพูชา เพราะมีค่าจ้างแรงงานที่ถูก และจากการสอบถาม แรงงานกัมพูชา ก็ได้รับคำตอบว่า แรงงานกัมพูชาหากไม่จำเป็นก็ไม่ต้องการย้ายออกประเทศ เข้ามารаботาในไทย เพราะรัฐบาลกัมพูชากำลังแก้ไขกฎหมายแรงงานและการลงทุนเพื่อจูงใจให้ แรงงานกัมพูชา ทำงานในประเทศไทยเป็นหลัก เพื่อรับรับการเคลื่อนย้ายการลงทุนจากทั่วโลก ที่กำลังจะเข้าไปในกัมพูชาชั่นกัน

สำหรับแรงงานคนไทยที่มีฝีมือหรือไร้ฝีมือต้องการออกไปทำงานในต่างประเทศ ไม่ว่า จะด้วยเหตุผลของเออีซีหรือเป็นเรื่องปกติของแรงงานไทย ที่ต้องการแสดงความสามารถที่ให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่าการทำงานในประเทศไทย เรื่องนี้ ส.อ.ท.ก็ยังยืนยันว่าแรงงานทั้ง 2 ประเภท คงไม่มีการย้ายเข้าไปทำงานในกลุ่มอาชีวันคัวกัน เพราะค่าจ้างแรงงานบางประเทศต่ำกว่าไทย ยกเว้นที่เป็นกลุ่มแรงงานที่นายจ้างออกไปลงทุนแล้วนำแรงงานดังกล่าวออกไปทำงานเหมือนเป็นคนควบคุมงานหรือพี่เลี้ยงให้กับแรงงานต่างด้าวที่ในประเทศไทยที่ออกไปลงทุน

ปัญหาที่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเรียกร้องให้ทุกรัฐบาลมาตลด้วยระยะ 5-10 ปีที่ผ่านมา คือ การเปลี่ยนค่านิยมและทัศนคติของการเรียนการสอนของประเทศไทย โดยเฉพาะจะต้อง พลั่กดันและสร้างแรงจูงใจให้เกิดยุคใหม่ให้ความสำคัญและมารียนด้านวิชาชีพช่างฝีมือทั้งระดับปวช. ปวส.ตลอดจนระดับปริญญาตรีให้มาก ขึ้นแทนค่านิยมการเรียนระดับปริญญาตรีสายวิชาชีพ โดยอาจพิจารณาปรับฐานเงินเดือนของวิชาชีพช่างให้ใกล้เคียงกับผู้ที่จบการศึกษาสายอาชีพเป็นต้น

ที่มา : ไทยรัฐ

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/113#ixzz1xORyggRC>

นอกเหนือไปจากปัญหาเฉพาะของแต่ละสาขาธุรกิจแล้ว ปัญหาพื้นฐานที่ SMEs ไทยมีอยู่ร่วมกัน ประการหนึ่ง คือ การขาดข้อมูลและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาชีวันโดยทั่วไป (ยังไม่ต้องกล่าวถึงผลกระทบจาก AEC ซึ่งคนไทยทั่วไปก็ยังมีความรู้ความเข้าใจน้อยมาก) ผู้ประกอบการมักมี

ข้อจำกัดด้านเวลาที่ต้องใช้ในการพัฒนาศักยภาพ ดังนี้ ที่ผ่านมาแม้จะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ และมีหลายหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ AEC แต่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs ยังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวน SMEs ทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศไทย

นอกจากปัญหาข้อจำกัดเรื่องเวลา SMEs ประจำจังหวะอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ทั้งในเขตเมืองและชนบท และมีอยู่ในน้อยที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้หาทางออกในเรื่องนี้ด้วยการจัดการอบรม online หรือ e-learning ขณะนี้ได้มีการจัดทำแล้ว 13 หลักสูตรผ่านเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า www. dbdacademy.com โดยเท่าที่ผ่านมาหลักสูตรเหล่านี้ได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ประกอบการจำนวนมาก) ข้อสำคัญก็คือ หากไม่มีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ AEC ผลกระทบในทางลบจะตามมาอย่างแน่นอน ในทางตรงกันข้ามหากมีการเตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอ SMEs ไทยก็สามารถจะได้รับประโยชน์จากการด้านต่างๆ ที่เปิดกว้างมากขึ้นหลัง ค.ศ.2015

ผลสำคัญประการหนึ่งจากการเปิดเสรีด้านการค้าบริการและการเคลื่อนย้ายแรงงาน คือการที่สัดส่วนในการเป็นเจ้าของกิจการของนักลงทุนต่างชาติจะขยายสูงขึ้น ก่อนหน้านี้สัดส่วนการเป็นเจ้าของกิจการในมาเลเซีย พลีปปินส์ และอินโดนีเซีย อยู่ที่ร้อยละ 30, 40 และ 49 ตามลำดับ การที่สัดส่วนดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นไปเป็นร้อยละ 70 ในประเทศไทยทุกประเทศจะกระตุ้นความสนใจของนักลงทุนจากอาเซียนด้วยกันเองมากขึ้นในการลงทุนในกิจการในประเทศไทยอาเซียนอีกด้วย ประเทศไทยย่างเช่น กัมพูชา สิงคโปร์ และเวียดนาม เปิดกว้างในเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่โอกาสที่เปิดใหม่นี้จะทำให้นักลงทุนในประเทศไทยย่างไทยสนใจที่จะลงทุนในประเทศไทยอีกน้ำหนึ่ง มากขึ้นด้วยหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมดังกล่าวแล้วนั้นเอง

จากข้อมูลของ “Insight: Moving forward with the AEC”, Economic Intelligence Centre SCB, Monthly/February 2011 ธุรกิจที่เป็นเป้าหมาย สำคัญสำหรับการลงทุนในระยะแรก คือ ด้านบริการที่มีศักยภาพสูงและแสดงให้เห็นแล้วว่าให้ผลกำไรสูง เช่น ในสิงคโปร์ ธุรกิจประเภทนี้ส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกับการค้า ได้แก่ ธุรกิจห้างสรรพสินค้า ธุรกิจการเป็นตัวแทนจำหน่าย ธุรกิจค้าปลีกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกิจเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ส่วนในมาเลเซียนั้น กิจการที่เป็นเป้าหมายสำหรับการลงทุนในอนาคตจะอยู่ที่ด้านไอทีและบริการด้านซอฟต์แวร์

อย่างไรก็ได้ การขยายเพดานสัดส่วนการลงทุนโดยต่างชาติออกไปเป็นร้อยละ 70 อาจจะยังมีปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติอยู่มาก โดยเฉพาะกฎระเบียบต่างๆ ที่นักลงทุนต่างชาติจะต้องปฏิบัติ ตัวอย่างที่มักกล่าวถึงกันมากคือ สิทธิของชาวต่างชาติที่จะเป็นเจ้าของที่ดิน ซึ่งยังคงทำไม่ได้ในหลายประเทศ รวมทั้งไทย บางประเทศทางออกด้วยการให้เช่าระยะยาว นอกจากนั้น

ก็ยังมีกฎระเบียบอื่นๆ เช่น เกี่ยวกับมูลค่าต่ำสุดในการลงทุน รูปแบบการลงทุน องค์ประกอบในคณะกรรมการบริหาร (ที่ต้องเป็นคนท้องถิ่น) การทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ กิจกรรมร่วมและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ธุรกิจที่มีผลกำไรสูงมีศักยภาพสำหรับ การขยายการลงทุน และสามารถเป็นจุดเริ่มต้นในการแสวงหาธุรกิจบริการที่น่าสนใจในประเทศไทยเช่นเดียวกัน ไม่ใช่ของผลกำไรในนั้นพบร่วมกับความสามารถในการแข่งขัน EBITDA margin (อัตรากำไรก่อนดอกเบี้ยภาษีและค่าเสื่อมราคา) สูง โดยเฉพาะมาเลเซียและสิงคโปร์ มี EBITDA margin โดยเฉลี่ยสูงสุดสำหรับ 7 สาขา และ 5 สาขา ของธุรกิจบริการตามลำดับจากทั่วหมวด 21 สาขา

ตลาดที่มีศักยภาพใน AEC สำหรับธุรกิจไทยมีอยู่ 4 ด้านด้วยกัน คือ การห่องเที่ยวภายในกลุ่มอาเซียน ประชากรมุสลิมของอาเซียน ซึ่งเป็นประชากรมุสลิมกลุ่มใหญ่ที่สุดในโลก ชนชั้นที่มีรายได้ปานกลางที่กำลังขยายตัว และประชากร สูงอายุ ธุรกิจบริการจากศักยภาพที่มีอยู่เหล่านี้อาจเกิดจากการใช้ความเข้มแข็งที่ไทยมีอยู่แล้ว เช่น บริการด้านสุขภาพสำหรับประชากรสูงอายุ ที่อาจขยายออกไปเป็นธุรกิจสังหาริมทรัพย์สำหรับผู้ที่เกณฑ์อายุ การแปรรูปอาหารสำหรับประชากรมุสลิมที่จะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางอาหารฮาลาล สำคัญของโลก และธุรกิจโรงแรมที่พัฒนาไปเป็นการจัดการ โรงแรมที่เป็นตราสินค้าของไทยโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เกี่ยวกับ SMEs นั้น เรายังไม่ได้มีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของย่างจริงจังในกรณีที่จะได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่ AEC โดยเฉพาะในกรณีที่จะมีนักลงทุนจากชาติอาเซียนอื่นๆ เข้ามายังทุนในธุรกิจด้านนี้ในประเทศไทย โดยมีโอกาสที่ผู้ประกอบการ SMEs ไทยจะไปลงทุนในอาเซียนนั้นอย่างน้อยในระยะแรกน่าจะมีน้อยมาก

ดังนั้น หากไม่มีการเตรียมการที่ดีพอ ซึ่งรวมไปถึงการอุดหนุนที่ดี ที่จะช่วยให้ธุรกิจเติบโตได้ สำหรับประเทศไทย แต่ส่วนเสริมผู้ประกอบการ SMEs ไทยอย่างจริงจัง SMEs ไทยก็อาจจะล้มหายใจ เช่น จากการถูกซื้อกิจการโดยต่างชาติ พื้นที่อันสวยงามและแหล่งท่องเที่ยวที่ดีของไทยก็คงตกอยู่ในการครอบครองของต่างชาติในอนาคต

ที่มา : นิตยสาร

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/159#ixzz1xOQSz4Tu>

AEC หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สิ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ แรงงานวิศวกรคือ เกรงว่าเมื่อเปิดตลาดแรงงานเสรีในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนแล้วจะมีแรงงานจากอาเซียนมากมายเข้ามายังงานแรงงานไทย ทำให้งานยากขึ้นและทำให้ค่าจ้างและรายได้ของแรงงานไทยต่ำลง

ขณะที่ค้านผู้ประกอบการอาจจะเห็นว่าการเปิดตลาดแรงงานเสรีอาจจะช่วยให้มีทางเลือกใช้แรงงานมากขึ้นจากประเทศไทยเช่นซึ่งที่ยังไม่มีเดียงสาท้อนชัดเจนนักจากภาคเอกชน ในอีกด้านหนึ่งคือมองในแง่โอกาสว่าตลาดแรงงานไทยจะได้กว้างขึ้น แรงงานฝีมือไทยจะได้ออกไปทำงานในประเทศไทยเช่นมากขึ้นซึ่งการให้ลูกค้าของแรงงานก็อาจเป็นปัญหาต่อผู้ประกอบการบ้างแต่ยังไม่มีภาคเอกชนออกมาแสดงความวิตกในเรื่องนี้

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีประชากรประมาณ 600 ล้านคน และแรงงานรวมกันประมาณ 307 ล้านคน โดยอินโดนีเซีย มีแรงงาน 120 ล้านคน รองลงมา คือ เวียดนาม 52.6 ล้านคน พิลิปปินส์และไทยประเทศละประมาณ 40 ล้านคน พม่า 28.4 ล้านคน มาเลเซีย 12.2 ล้านคน กัมพูชา 8.1 ล้านคน สปป.ลาว 3.2 ล้านคน สิงคโปร์ 2.9 ล้านคน และบรูไน 0.2 ล้านคน แต่ แรงงานจากประเทศไทยเช่นที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยรวมทั้งระดับล่างและระดับฝีมือยังมีจำนวนน้อยมากประมาณ 1.8 ล้านคน (ไม่รวมแรงงานเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน) คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของแรงงานทั้งหมดของอาเซียน ดังนี้

ก) แรงงานระดับล่าง 3 สัญชาติ (พม่า กัมพูชา และลาว) 1,825,658 คน (แยกเป็น ขึ้นทะเบียน 1,248,064 คน พิสูจน์สัญชาติ 505,238 คน และ นำเข้าตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาล 72,356 คน)

ข) แรงงานฝีมือ 14,313 คน (แยกเป็น ได้รับใบอนุญาตทำงานตามมาตรา 9 ประเภททั่วไป 12,303 คน และ ตามมาตรา 12 ส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI 2,010 คน)

สำหรับแรงงานระดับล่างนั้นจะมีอยู่ไม่เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือตามกรอบ AEC เพราะไม่ใช่แรงงานฝีมือ การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีตามกรอบ AEC ซึ่งจะเริ่มในปี พ.ศ. 2558 เป็นการเคลื่อนย้ายเฉพาะแรงงานฝีมือและต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ของอาเซียน

ปัจจุบันประเทศไทยเช่นกัน ได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ใน 7 สาขาด้วยกัน คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี และ บุคลากร วิชาชีพห้องทีเยว (ซึ่งไทยยังไม่ได้ลงนามใน MRA) ส่วนสาขาอื่นๆ ยังอยู่ระหว่าง พิจารณาจึงควรมาตรฐานเดียวกัน แรงงานฝีมือ ดังกล่าวไปแล้ว ในปี 2554 มีแรงงานฝีมือจากประเทศไทยเช่น 8 ประเทศ (ไม่นับบรูไน และ ไทย) ที่ได้รับใบอนุญาตทำงานถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 14,313 คน แยกเป็น ได้รับใบอนุญาตทำงานตามมาตรา 9 ประเภททั่วไป 12,303 คน และ ตามมาตรา 12 ส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI 2,010 คน คิดเป็นสัดส่วนของแรงงานฝีมือประเภททั่วไป ต่อ ประเภทการลงทุน ประมาณ 6 ต่อ 1 ในจำนวนนี้เป็นพิลิปปินส์เกือบ 8 พันคน คิดเป็นร้อยละ 55 ของแรงงานฝีมือจากอาเซียนทั้งหมด รองลงมาได้แก่มาเลเซีย 2,200 คน สิงคโปร์ 1,500 คน และพม่า (แรงงานฝีมือประเภททั่วไปและการลงทุน) 1,400 คน

นอกนั้นมีจำนวนไม่ถึงพันคน แรงงานฝีมือจากอาเซียน ส่วนใหญ่ 6,600 คน (ร้อยละ 46) เป็นบุคลากรวิชาชีพ หรือ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านวิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี และบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยว รองลงมาได้แก่เจ้าหน้าที่ระดับอาชญาธุรกิจ 5,900 คน (ร้อยละ 41) และช่างเทคนิค ประมาณ 1,000 คน (ร้อยละ 7)

สำหรับแรงงานวิชาชีพจากฟิลิปปินส์จำนวน 7,823 คน นั้นมีจำนวนไม่เลียกับแรงงานฝีมือที่ มาจากประเทศไทยอาเซียนคือจีน (7,168) อินเดีย (6,786) อังกฤษ (8,328) และอเมริกา (6,598) ที่น่าจับตามองแรงงานจากฟิลิปปินส์ซึ่งส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 70 เป็นบุคลากรวิชาชีพ นับว่าสูงมากเมื่อเทียบกับแรงงานจากประเทศไทยอาเซียนที่ เหลือซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพเพียงร้อยละ 17 เท่านั้น การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีตามกรอบอาเซียนประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ คือการเข้ามาทำงาน ทำและการเข้ามาตามการลงทุน ซึ่งปัจจุบันแรงงานฝีมือจากอาเซียนยังมีจำนวนน้อย ประมาณ แรงงานฝีมือจากอาเซียนที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยขึ้นอยู่กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการส่งออก และอัตราค่าจ้างในประเทศไทยเทียบกับประเทศต้นทาง ดังนั้นหากประเทศไทยสามารถกระตุ้นให้มีประเทศไทยมีการส่งออกเพิ่มขึ้นย่อมทำให้มีการเข้ามาร่วมแรงงานฝีมือทั้งแรงงานไทยและแรงงานจากอาเซียนเพิ่มขึ้น จากที่ IMF ได้ประมาณว่า เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ 5.5 7.5 และ 5.0 ในช่วงปี 2555 2556 และ 2557 ตามลำดับ

จึงคาดได้ว่าแรงงานฝีมือจากอาเซียนจะเข้ามายังประเทศไทยในอัตราไม่ต่างจากนี้ มากนัก ที่น่าเป็นห่วง nok จากแรงงานจากฟิลิปปินส์แล้วคือ แรงงานฝีมือจากประเทศไทยและอินเดีย ซึ่งมีจำนวนสูงมาก แรงงานเหล่านี้จะให้ผลเสียสู่ อาเซียนและประเทศไทยซึ่งมีโอกาสได้ทำงานมากกว่า เพราเดทุกประการหนึ่งคือ คุณภาพของแรงงานเหล่านี้กำลังได้รับการพัฒนาอย่างมากทั้งในประเทศไทยและอินเดีย รัฐบาลจึงได้ใช้บประมาณจำนวนมากปรับปรุงมหาวิทยาลัย และระบบการศึกษาพื้นฐาน และรัฐบาล อินเดียมีโครงการรื้อฟื้นมหาวิทยาลัยเก่าๆ และลงทุนในการศึกษาอย่างมหาศาล เช่นเดียวกัน

ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องพัฒนาความพร้อมของแรงงานที่ จะออกสู่ ตลาดใน 4-5 ปี ข้างหน้านี้มากขึ้น เพราะการแข่งขันจะสูงมาก โดยเฉพาะจากแรงงานฝีมือในประเทศไทยเอง ซึ่งมิใช่แค่อาเซียนเพียงกลุ่มเดียว

ที่มา : มติชน

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/231#ixzz1xOVMFf7T>

ประกอบการ การท่องเที่ยวครั้งเติมความพร้อมรับ AEC

Posted in: การปรับตัวกลยุทธ์เมื่อเป็นAEC 28 พฤษภาคม 2555

ในปี 2558 นี้ ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เราจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า คนไทยและภาคธุรกิจทุกแขนง ต้องตั้งตัว และเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความ เป็นอยู่ของเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนด้วยกันให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเปิดโลกกว้าง และเป็น จุดเริ่มต้นการเติมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต

ดร.ทักษิณ ปิยวานิช นายกสมาคมผู้ประกอบการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ กล่าวว่า โอกาสและข้อได้เปรียบเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวไทย ที่เห็นได้ชัด คือ การใช้ข้อได้เปรียบในการเป็นประตูสู่ภูมิภาค (Gateway to ASEAN) ของ AEC ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ขณะที่ประเทศไทยเพื่อนบ้านที่ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยอย่าง พม่า และ กัมพูชา ก็ มีนโยบายเปิดประเทศมากขึ้น นักท่องเที่ยวทั้งจากในและนอกภูมิภาค สนใจในการเดินทางและการ ลงทุนใน 2 ประเทศดังกล่าวมากขึ้นทุกวัน ทำให้ไทยยังมีโอกาสจับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชื่อมโยงมา ไทยก่อนกระจายไปสู่เพื่อนบ้านได้

นายกสมาคมฯ กล่าวอีกว่า “เราได้เปรียบประเทศอื่นในหลายๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับไปทั่วโลก และเรายังเป็นเชิงเดอร์ในการกระจายความ เจริญ ความสะดวกในการเดินทาง เป็นศูนย์กลางของสายการบิน นักท่องเที่ยวจำนวนมาก กรุงเทพฯ และเดินทางไปทางรถออกมานาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซียได้ ส่วนทางภาคอีสาน ทาง เหนือก็สามารถออกไปกัมพูชา เวียดนาม จีน จานถึงธิเบตได้ ในเรื่องอาหารการกินก็สมบูรณ์ ผู้คนก็ น่ารัก ใจมากก็ประทับใจตลอด นี่คือความได้เปรียบของเรามาก แต่ผมไม่อยากให้เราประมาท เราต้อง เตรียมพร้อมและต้องดึงเพื่อนบ้านมาเป็นมิตรให้ได้ ต้องไม่แบ่งกัน แต่ต้องสามัคคีและร่วมมือกัน ทำธุรกิจ นำตลาดตรงนี้ไปเสนอเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลี ฯลฯ ซึ่งในกลุ่มประเทศเหล่านี้ เช่นกัน ประเทศไทยมากอยู่แล้ว”

สำหรับทางด้านของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวนี้ นายกสมาคมฯ กล่าวว่า “ต้องเปิด โลก เปิดตา และส่งเสริมพนักงานที่มีฝีมือไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ให้ทุนการศึกษาต่อระดับสูง และจัดอบรมระยะสั้น เรียนรู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในการค้าเสรีอาเซียน ส่วนภาครัฐที่รับผิดชอบใน ด้านการท่องเที่ยว ก็ต้องเรียกประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องและให้ความรู้ในเรื่องอาเซียน ภาษา การตลาด อย่างเร่งด่วน สอนให้รู้ว่าผู้ประกอบการจะเจอกับอะไร และจะพัฒนาองค์กรอย่างไรบ้าง ที่สำคัญ ในเรื่องการตลาด ที่ต้องให้ผู้ประกอบการหันมาพัฒนาเว็บไซต์และองค์กรให้ดียิ่งๆ ขึ้น เพราะ ในขณะนี้โลกเปลี่ยนเป็นโลกไซเบอร์ไปแล้ว นักท่องเที่ยวปีดดูข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ได้จากทั่วโลก ขณะนี้ ทำการตลาดต้องทำในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง ในส่วนของพนักงาน

คุณต้องมีความชอบในอาชีพ ต้องเรียนรู้และศึกษาตลอด เมื่อมาทำงานก็ย่าเอารือเงินมาเป็นเรื่องใหญ่ ต้องมีใจรัก มีความอดทน ใจเย็น เวลาที่เราบริการดีๆ นักท่องเที่ยวก็จะกลับมาใช้บริการเราอีกทุกวันนี้ธุรกิจท่องเที่ยวขาดบุคลากรมาก เพราะคนไทยเลือกงาน จบมาแล้วทำอะไรไม่เป็น เช่น กระจกไม่ได้ เสิร์ฟน้ำไม่ได้ เงินเดือนน้อยก็ไม่เอา มาถึงก็ทำงานสบายๆ ไม่คิดที่จะเรียนรู้ ผู้จึงอยากฝึกถึงน้องๆ ที่อยากรажานบริการ หรือด้านท่องเที่ยวว่าถ้าอยากรажานด้านนี้ต้องปรับตัวปรับทัศนคติ ไม่ใช่เพียงจบมาแต่ต้องอยู่ที่ดีๆ ฐานๆ งานหนักไม่เอา งานเบาไม่สู้ ก็จะหางานลำบาก อาชีพเหล่านี้ก็จะตกไปอยู่ในมือของคนต่างชาติหมด” นายกสมาคม กล่าว

ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยกลุ่มรัสเซีย อินเดีย ศรีลังกา และ同胞เข้ามามากขึ้น นายกสมาคมฯ บอกว่า “นักท่องเที่ยกลุ่มนี้ส่วนมากเข้ามาแล้วไม่ค่อยใช้จ่ายอะไร แต่เข้ามาเยี่ยงอาชีพ มาใช้ทรัพยากรของคนไทย โดยการขายหัวร่องแล้วนำเงินกลับประเทศ บางกลุ่มก็เข้ามาก่ออาชญากรรม จึงอยากให้หน่วยงานของรัฐตรวจตราและเข้มงวดให้มากขึ้น อนัคท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ อย่าเอ่าแต่ปริมาณแล้วมาสร้างปัญหาให้กับประเทศไทย นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ยิ่งกว่าภัยธรรมชาติก็คือปัญหาทางการเมือง หากการเมืองยังเป็นเช่นนี้ ก็จะกลายเป็นปัจจัยที่ทำลายตัวเอง ทำลายศักยภาพในการแข่งขัน เรื่องการเมืองจึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ หากต้องการสร้างโอกาสในเวลาที่ประชาคมอาเซียนเป็นหนึ่งเดียว การเมืองของประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่วิถีของการป้องคงท่านนี้ ทั้งหมดจึงมีคำตอบว่าโอกาสที่อาเซียนจะเป็นผลด้านบวกให้กับประเทศไทย ในอนาคตข้างหน้านั้นไม่ใช่เรื่องง่าย หากแต่คนไทยต้องปรับตัวเองเกือบทุกด้าน ทั้งในด้านการเมือง ภาคเอกชน และคุณภาพของบุคลากรเพื่อแข่งขันกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน ซึ่งกำลังจะล้าหน้าประเทศไทยไปแล้ว ด้วยการหันหน้ามาสามัคคี ร่วมมือ ร่วมใจกันเพื่อให้ประเทศไทยไปได้อย่างยั่งยืนนั่นเอง

ที่มา : หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/219#ixzz1xOVn1ACE>

ประชากร AEC อยากรажานอาชีพอะไร และตลาดการศึกษาของแต่ละประเทศ

Posted in: บทความและบทวิเคราะห์ AEC 19 พฤษภาคม 2555

การพนวกร่วมด้านเศรษฐกิจ การเมืองความมั่นคง และวัฒนธรรมภายใต้กฎบัตรอาเซียน ซึ่งเป็นเหมือนกรอบติดกันของการอยู่ร่วมกันของผู้คนในประชาคมอาเซียน ที่ไม่เพียงแต่จะดำรงอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติใน 10 ประเทศสมาชิก เท่านั้น แต่พลเมืองในประเทศไทยเหล่านี้ยังจะถูกเรียกจากในฐานะ “พลเมืองอาเซียน” ซึ่งย่อมเป็นคนรุ่นใหม่ ที่จะเติบโตและเป็นผู้นำชีวิตความเป็นไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นี้ การเปลี่ยนแปลงที่เห็นผลเป็นระยะๆ เพื่อการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน อยู่ที่เสาหลักด้านเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันจะได้ยินคาว่า “เออีซี” หรือ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

ดังนั้นการได้ทราบว่า “ผลเมืองอาเซียน รุ่นใหม่” กำลังมุ่งหน้าตั้งเป็นทิศอนาคตของตัวเองกันໄว้อย่างไร แล้วคนรุ่นใหม่ในอาเซียนสนใจฝึกฝนทักษะความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาสู่การทำมาหากลายชีพในเรื่องใด จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพราะเมื่ออาเซียนคือตลาดและฐานผลิตเดียวกัน เคลื่อนย้ายทุน ศินค้า แรงงานมีมืออย่างเสรีไปมาระหว่างกัน โอกาสของคนไทย รุ่นใหม่ในการออกไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน ย่อมมีพอกๆ กับคนในประเทศไทยเพื่อนบ้านจะเข้ามาทำงานในประเทศไทย แต่ความต่างคือทักษะทางอาชีพและความคล่องตัว ยึดหยุ่นที่แต่ละคนจะเปิดรับและฝึกฝนได้มากแค่ไหน หากจะดูอนาคตอาเซียน อาจต้องเริ่มพินิจที่หักนกติของเยาวชนอาเซียน กันก่อนว่า พวกราชการหรือเชื่อมีป้าหมายใดในชีวิต

จากผลสำรวจหัวข้อ “อาชีพในฝัน” ของเด็กในวัย 7-14 ปี ในไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย โดยอเด็คโก้ การสำรวจในประเทศไทยเมื่อเดือนมกราคม 2555 พบว่า 5 อาชีพในฝันของเด็กไทยคือ แพทย์ ครู ทนายความ พ่อครัว นักธุรกิจ และสัตวแพทย์ ขณะที่ 5 อาชีพในฝันของเด็กวัยเดียวกันในสิงคโปร์ คือ ครู แพทย์ นักบิน พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน และศิลปิน ส่วนในมาเลเซีย ซึ่งมีข้อมูล ผลการสำรวจของปี 2554 เป็นชุดล่าสุดระบุว่า 5 อาชีพ ในฝันของเด็กชาวมาเลเซีย คือ แพทย์ นักบิน ตำรวจ ทนายความ และครู เป็นที่น่าสนใจว่า เด็กทั้ง 3 ชาติให้ความสนใจกับอาชีพแพทย์เป็นอย่างมาก และอาชีพแพทย์คือ 1 ใน 8 สาขาวิชาที่น่าร่ำร้องที่จะเปิดให้ เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีเมื่อเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งในขณะนี้ประเทศไทย ได้ร่วมกันกำหนดมาตรฐานของผู้ประกอบอาชีพ (MRAs) แล้ว

นอกจากนี้ในรายงานการวิเคราะห์ตลาดการศึกษา โดยบริติช เคาน์ซิล ยังระบุว่า ตลาดการศึกษาในอาเซียนกำลังมีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะในเวียดนาม คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้นกว่า 139% ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ขณะที่รัฐบาลเวียดนามก็ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการศึกษาระดับสูงแก่เยาวชนในประเทศเป็นภารกิจหลัก เนื่องจากเห็นว่าเป็นวิถีทาง บริหารความมั่งคั่งยุคใหม่ โดยสาขาวิชาที่มีผู้ต้องการศึกษามากที่สุด ได้แก่ การบริหารจัดการธุรกิจ การเงิน การห้องเรียน เทคโนโลยี สารสนเทศ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ โดยเฉพาะวิศวกรรมศาสตร์นับว่าเป็นสาขาวิชาที่มี ชาวเวียดนามรุ่นใหม่สนใจเรียนจำนวนมาก

ขณะที่รายงานของบริติช เคาน์ซิลในฟิลิปปินส์ซึ่งจัดทำเมื่อปี 2553 ระบุว่า นักศึกษาฟิลิปปินส์สนใจเรียนในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเป็นอันดับต้นๆ ไม่ว่าจะเป็น การแพทย์

ทันตแพทย์ พยาบาล ตามมาด้วยสาขาที่เกี่ยวกับธุรกิจ โดยเฉพาะด้านการจัดการธุรกิจ การตลาด ส่วนสาขาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศกำลังอยู่ในความสนใจที่มีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

นอกจากนี้ชาวฟิลิปปินส์รุ่นใหม่ยังมุ่งมั่นกับการไปศึกษาต่อในต่างประเทศในสาขาที่หลากหลาย ออาทิ วิศวกรรมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ กฎหมาย ลิ้งแวดล้อม การท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีข้อมูลระบุว่า เด็กฟิลิปปินส์ 50% สนใจเรียนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจ และอีก 31% สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกในต่างประเทศ

ขณะที่ในอินโดนีเซีย ประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในอาเซียน คือราว 232 ล้านคนและประชากรกว่า 30% อยู่ในวัยต่ำกว่า 15 ปี กลับมีผู้เข้าสู่การศึกษาขั้นสูง (ปริญญาตรีขึ้นไป) ประมาณ 4.8 ล้านคน โดยคนเหล่านี้มีความสนใจที่จะไปศึกษาต่อในต่างประเทศเพื่อสร้างโอกาสในการทำงาน เนื่องจากมีผลสำรวจระบุว่า นายจ้างในอินโดนีเซีย ยินดีรับผู้จบการศึกษาจากต่างประเทศมากกว่า ซึ่งใน ด้านหนึ่งเป็นการสะท้อนปัญหาความไม่สมดุลระหว่างดีมานด์ และซัพพลายในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในประเทศ ซึ่งทำให้เยาวชนอินโดนีเซียต้องออกไปแสวงหาการศึกษาขั้นสูงในต่างประเทศ

ด้านมาเลเซีย ซึ่งมีเป้าหมายยุทธศาสตร์เป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดยสมบูรณ์ภายในปี 2563 ดังนั้นมาเลเซียจึงมีมาตรการและเครื่องมือหลายด้านเพื่อผลักดันให้ไปสู่ เป้าหมายดังกล่าว ซึ่งการลงทุนสร้างทุนมนุษย์อย่างมหาศาลเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะพามาเลเซียไปถึงเป้าหมายที่วางไว้

แต่อย่างไรก็ตามในปี 2554 มีรายงานระบุว่า มาเลเซียมีกำลังแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ขึ้นไปเพียง 23% ด้วยเหตุนี้ หากมาเลเซียต้องการยกระดับสู่การเป็นประเทศรายได้สูง หรือประเทศที่พัฒนาแล้ว ก็จำเป็นต้องเพิ่มสัดส่วนกำลังแรงงานที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปให้ได้ 37% ภายในปี 2558 เป้าหมายเหล่านี้กระตุ้นให้รัฐบาลมาเลเซียออกแรงผลักดันให้มหาวิทยาลัยของรัฐรับอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกมากขึ้น จากปัจจุบันมีอาจารย์ระดับปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยรัฐทั่วประเทศ 36% ขณะที่ภาครัฐ ตั้งเป้าหมายผลิตผู้จบปริญญาเอกให้ได้จำนวน 18,000 คน ภายในปี 2558 ซึ่งเป็นปีที่มาเลเซียจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน เช่น สมาชิกอีก 9 ชาติในภูมิภาคนี้ ความเคลื่อนไหวต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ในแต่ละประเทศสมาชิก อาเซียนและความผันไฟต่ออาชีพในอนาคตของพลเมืองอาเซียนรุ่นใหม่ กำลังชี้นำให้เห็นถึงอนาคตของภูมิภาคนี้ และเป็นโอกาสของตลาดการศึกษาขั้นสูงที่จะ จับกระแสและจับอาการของตลาดนี้ได้

ที่มา : ประชาธิธุรกิจ

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/157#ixzz1xOWDmGf8>

ค่าแรง, ประสิทธิภาพ, ประสิทธิผลการทำงานของประชาคมอาเซียน

Posted in: บทความและบทวิเคราะห์ AEC 05 พฤษภาคม 2555

ความแตกต่างปัจจัยการผลิตที่สำคัญ คือ ศักยภาพแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติหรือวัตถุดิบ แรงงานที่หลากหลาย การรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน จะทำให้นักลงทุนต่างชาติมีโอกาสในการมองหาแรงงานที่มีประสิทธิภาพ คุ้มค่าในด้านต้นทุนค่าแรง และฝีมือของแรงงาน เช่น ธุรกิจอัญมณี ที่จำเป็นต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือ สามารถมองหาแรงงานมีฝีมือในประเทศไทย ในขณะที่อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ สามารถหาแรงงานที่มีค่าแรงต่ำในประเทศกัมพูชา ข้อมูล ที่น่าสนใจ คือ คำใช้จ่ายจ้างแรงงานไทย 1 คน สามารถจ้างชาวจีนได้ 3 คน อินโดนีเซียได้ 4 คน เวียดนามและกัมพูชาได้ 5 คน พม่าได้ 9 คน

ขณะที่ค่าจ้างแรงงานไทยมีความใกล้เคียงกับมาเลเซีย แต่ผลิตภัณฑ์ในการทำงานของแรงงานมาเลเซียมากกว่าไทยกว่า 2 เท่าตัว แม้ว่าค่าจ้างแรงงานสิงคโปร์แพงกว่าแรงงานไทยกว่า 2 เท่าตัวแต่ผลิตภัณฑ์มากกว่าเราถึง 5 เท่าตัว และเมื่อเทียบกับแรงงานเวียดนาม แม้ว่าจะแพงกว่าเราถึง 5 เท่า แต่ผลิตภัณฑ์ของไทยนั้นดีกว่าเพียง 2 เท่า เท่านั้นเอง

ถ้าพูดถึงความคุ้มค่าทางการลงทุนธุรกิจ เราเกือบแพ้เวียดนามเห็นๆ การที่จะลดค่าจ้างแรงงานให้ต่ำลงคงไม่มีทางเป็นไปได้ ไทยควรต้องสร้างความคุ้มค่าโดยการเพิ่มผลิตภัณฑ์ในการทำงานมากกว่าทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและยังเหลือเพื่อ หากจะมองถึงความได้เปรียบด้านทรัพยากรธรรมชาติด้านพลังงาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นทุนหลักของการผลิตในประเทศอาเซียน จะพบว่าอินโดนีเซียมีข้อความสามารถในการผลิตก้าชธรรมชาติได้มากที่สุดเป็นอันดับ 1 ในอาเซียน รองลงมา คือ มาเลเซียและบรูไน

ในขณะที่การผลิตน้ำมันอินโดนีเซียก็ยังคงครองแชมป์ในการผลิตน้ำมันเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ บรูไนและเวียดนาม จะเห็นได้ว่า ประเทศในอาเซียนประเทศที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติด้านพลังงานมากที่สุดเห็นจะเป็น อินโดนีเซีย ในขณะที่ประเทศไทยต้องยอมรับว่าเป็นประเทศที่มีคำใช้จ่ายด้านพลังงานแพงที่สุดในอาเซียนเลยก็ว่าได้ ถึงแม้จะสามารถผลิตก้าชธรรมชาติได้เป็นอันดับที่ 5 และผลิตน้ำมันได้เป็นอันดับที่ 7 ในอาเซียน

ดังนี้ อุตสาหกรรมหนักใหญ่ๆ ที่ต้องพึ่งพาการใช้พลังงานจึงอดใจไม่ได้ที่จะหันไปลงทุนในประเทศอินโดนีเซีย จากข้อมูลในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ในกลุ่มประเทศอาเซียน สิงคโปร์ มีความสามารถลงทุนจากต่างประเทศร้อยละ 50 เป็นอันดับหนึ่งของอาเซียน อันดับสองคือไทย แต่ความน่าสนใจอยู่ที่ว่า อินโดนีเซียมีอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนสูงสุด คือ 8 เท่าในสิบปีที่ผ่านมา ในขณะที่ไทยอยู่ที่ 4 เท่า อุตสาหกรรมหลักที่มาลงทุนในอินโดนีเซีย คือ อุตสาหกรรมยาน

บันต์และเหล็ก จากที่ทางภาครัฐได้ยืนยันว่าไม่มีการย้ายฐานการผลิตของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ดีลั่นมองว่าการไม่ขยาย คือ การย้ายการผลิต เพราะการรื้อถอนโรงงานอุตสาหกรรมหนักอย่างนี้มี ภูมิคุ้มกันสำคัญไม่ต่างกับการสร้างโรงงานใหม่ เราต้องตอบคำถามให้ได้ว่าถ้ากระบวนการผลิตไปอยู่ที่อื่น ไทยเราจะสร้างจุดเด่นใน Value Chain ของอุตสาหกรรมที่เคยโดดเด่นในไทยได้อย่างไร

ที่มา: โดยการดี เลียวไฟโรมัน Thammasat Business School

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/129#ixzz1xOWdFPIf>

เมื่อเข้าสู่ AEC ประชาชนอาเซียน ต้องเปลี่ยนทัศนคติของคนไทยด้วย

Posted in: บทความและบทวิเคราะห์AEC 14 เมษายน 2555

นักวิชาการหลายคนที่ มาเข้าร่วมการประชุมระดมสมอง “Roadmap สู่ประเทศไทยอาเซียน” โดยศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เห็นพ้องกันว่าอุปสรรคสำคัญสู่การเป็น AEC คือ ทัศนคติ

นางชลิตา ทาเจริญศักดิ์ ผู้อำนวยการศักยภาพชุมชนมองว่า ปัญหาหลักอยู่ที่ ทัศนคติ เนื่องจากที่ผ่านมาเราปลูกฝังคนไทยผ่านการเรียนประวัติศาสตร์มาตลอดว่า เพื่อนบ้านคือ ข้าศึกศัตรุคนไทยยังรู้สึกดูถูกคนไทย พม่า และกัมพูชาฯ ด้อยกว่าเรา ส่วนใหญ่แล้วความขัดแย้ง แบบชายแดนที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาระดับรัฐกับรัฐ ขณะที่ประชาชนในพื้นที่ของ 2 ชาติรัก ใคร่กันนี้ ไปมาหากัน แต่แพนที่ มาจากส่วนกลาง ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ จึงเป็น ผลเสียกับชาวบ้านมากกว่าผลดี ควรให้ชาวบ้านเข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

รศ.ดร.พิภพ อุดร จากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ธรรมศาสตร์ที่ ชี้ว่า ไทยต้องเลิก ทำตัวเป็นพี่ใหญ่ที่คาดหวังให้เพื่อนบ้านยอมอ่อนข้อให้แต่ควรทำตัวเป็นพี่ที่เท่าเทียมกันซึ่ง พร้อมร่วมมือพัฒนาไปสู่สิ่งใหม่ ต่อไปเพื่อร่วมงานเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อนบ้านคนนرنด โดยสาร หรือคนซื้อปั้งในห้างจะไม่ใช่แค่คนชาติเดียวกับเราแล้ว แต่จะมีชาวารจากเพื่อนบ้าน อาเซียนเข้ามาร่วมอยู่ด้วย คนไทยจึงต้องพร้อมปรับรับค่านิยม ขนบธรรมเนียมของชาติอื่นเราต้อง เตรียมพร้อมสำหรับการจัดการข้ามวัฒนธรรม เพราะการมีคนหลากหลายชาติในที่เดียวกันย่อมต้องเกิด ความแตกต่างของวิถีปฏิบัติ

รศ.ดร.จุลชีพ ชินวรรโน จากคณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์กล่าวว่า ด้านชาร์ดแวร์ซึ่ง หมายถึง โครงสร้างพื้นฐานนั้น ไม่น่าห่วง ที่น่ากังวลคือซอฟต์แวร์ซึ่งคือทรัพยากรคน โดยเฉพาะคน ในระดับกลางที่ไม่เข้าใจว่าเป็น AEC แล้วตัวเองจะได้อะไร และควรทำอย่างไรให้ได้สิ่งนั้นมา การเกิด AEC ในแรกที่เป็นการเปิดโอกาสใหม่ ๆ แต่แล้วก็มีการแข่งขันรุนแรงขึ้น เกิดการแข่งขัน ทรัพยากรธรรมชาติและบุคลากร ตรงนี้สถาบันการศึกษามีบทบาทสูง ที่ ผ่านมาเราผลิตคนเพื่อ

ทำงานในประเทศไทยท่านนั้น แต่ต่อไปต้องผลิตคนเพื่อปูนติดตามแรงงานระดับอาชีวิน และต้องสร้างคนที่พร้อมจะเข้ามาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้กับคนไทยด้วยกันที่ยังไม่พร้อมรับ AEC ช่วยหาข้อมูลแนะนำการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง ช่วยหาตลาดในต่างชาติ แนะนำแนวทางใหม่ๆ ในการแข่งขันกับคู่แข่งจากชาติอื่นทั้งด้านแพลกेजจิ้งและกลยุทธ์การตลาดที่สอดคล้องกับรสนิยมของกลุ่มเป้าหมายในประเทศไทยเพื่อนำเสนอ

ด้านความมั่นคงองค์กรมีปัญหาที่ ทศนคติเช่นกัน พลตรีสุรศิทธิ์ ณัคทาง ผู้อำนวยการศูนย์บุทธศาสนา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศไทยเห็นว่า แนวความคิดที่อาจเป็นอุปสรรคต่อ AEC คือ

1) ความคิดด้าน Physical Security ยังเป็นเรื่องเดิม ขณะที่ลาวใช้ตัวตรวจพม่า ไทย กัมพูชา และมาเลเซียยังคงใช้ทหาร คุ้มครองชายแดน ทำให้ปัญหาการกระทบกระทุบห้องอยู่เป็นประจำ

2) ยังมีแนวคิดว่าทหารต้องเป็นพระเอกในการบริหารจัดการชายแดน แต่ตอนนี้เริ่มนีการพูดคุยกับมาเลเซียว่า ทหารจะยืนอยู่ข้างหลังเพื่อให้ความมั่นใจว่าพร้อมคุ้มครองความปลอดภัย แต่จะไม่เข้าไปจัดการโดยตรง ให้ฝ่ายการค้า สังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวนำ โดยเฉพาะสองประเด็นหลังสุดซึ่งมีความคล้ายคลึงกันอยู่แล้ว ระหว่างคนไทยในแอบชายแดนกับคนมาเลเซียทั้งด้านศาสนา ภาษา พุทธและการแต่งกาย

3) การแทรกแซงจากมหาอำนาจสหราชอาณาจักรและจีนยังคงมีอิทธิพลในภูมิภาคนี้ เพราะอาชีวินมีผลประโยชน์ให้ตักตวงมาก เรายังคิดให้รอบคอบว่าจะบริหารจัดการยังไงไม่ให้เกิดความขัดแย้ง เพราะอาชีวินยังต้องพึ่งพาอาศัยมหาอำนาจต่อไป ไม่อาจตัดพี่เบี้ยมออกໄປได้

นางจินตนา ชัยยวรรณาการ รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ชี้ว่า การให้ความรู้ประชาชนยังเป็นไปอย่างสะเปะสะปะ หน่วยงานราชการองค์ที่ทำงานแบบต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานกัน อย่างเช่นเรื่อง 3 เสาหลักอาชีวิน ซึ่ง ประกอบด้วยการเมืองและความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเรื่องนามธรรมคนที่รับข้อมูลก็ไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไรกับข้อมูลที่ได้รับ และตัวเองมีบทบาทอะไรใน AEC ต้องหวิววิถีถ่ายทอดที่สามารถสร้างประโยชน์ให้ผู้พึงนำໄไปใช้ประโยชน์ได้จริง พูดให้เก่ายตกรที่ปลูกข้าวเก็บแบบหนึ่ง ให้ความรู้ผู้ที่ปลูกผลไม้ก็ต้องอิกอ่ายหนึ่ง เพราะคนแต่ละกลุ่มได้รับผลกระทบและต้องรับมือกับการเปิด AEC ในแนวทางที่แตกต่างกัน

ที่มา: ประชาธิรัฐ

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/101#ixzz1xOXIObQr>

AEC กับผลกระทบต่อภาคอสังหาริมทรัพย์ไทย

Posted in: ผลกระทบอื่นที่จะเกิดกับไทย 12 พฤษภาคม 2555

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีเป้าหมายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็น “ตลาดและฐานการผลิตเดียว (Single Market and Production Base)” โดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ การลงทุน และแรงงานฟื้มอุปทานในอาเซียน ได้อย่างเสรี รวมถึงการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสริม加ชื่นภายในปี 2558 และภายใต้กรอบการเจรจาของอาเซียน แผนงานนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) กำหนดพันธกรณีให้ประเทศไทยต้องเปิดเสรีการค้าบริการ รวมถึงบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ โดยลดหรือยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด (Market Access : MA) และข้อจำกัดในการให้การปฏิบัติเที่ยงคงชาติ (National Treatment : NT) หรือการปฏิบัติต่อคนต่างด้าวที่มีสัญชาติอาเซียน เช่นเดียวกับคนไทยติดต่อ นอกจากนี้แล้วยังเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นให้กับนักลงทุนที่มีสัญชาติอาเซียน ได้สูงสุดถึง 70% อีกด้วย

จากข้อกำหนดดังกล่าว ผู้ประกอบการธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ไทย จะต้องมีการปรับตัวและเตรียมความพร้อมรับมือกับนักลงทุนต่างชาติที่มีทั้งเงินทุนและเทคโนโลยีที่จะเข้ามา แห่งขันมากขึ้น เนื่องจากตลาดที่อยู่อาศัยในประเทศไทยยังมีราคาต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างเช่น สิงคโปร์ อยู่มาก นอกจานนี้ประเทศไทยเองยังตั้งอยู่ในภูมิภาคที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค ซึ่งหมายความว่าการเข้ามาลงทุนหรือประกอบธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง และอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศไทยในระยะยาว ในขณะเดียวกันก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถออกไปแข่งขัน หรือขยายธุรกิจในประเทศเพื่อนบ้านที่มีอัตราความต้องการที่อยู่อาศัยสูงกว่า พร้อมทั้งเกิดการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ กับนักลงทุนจากประเทศสมาชิกมากขึ้น

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในฐานะที่เป็นธุรกิจการค้าครอบคลุมถึงการพัฒนา ออกแบบ ก่อสร้าง ซื้อขาย และเปลี่ยน ให้เช่า ให้สินเชื่อ งานของ ประเมินค่าทรัพย์สิน โอนเปลี่ยนมือและการบริหารจัดการคุณภาพ ทางให้ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นธุรกิจใหญ่ที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดากัน เช่น นักพัฒนา นักลงทุน ตัวแทนนายหน้า นักกฎหมายนักสำรวจ นักประเมินราคา นักบริหารทรัพย์สิน เป็นต้น และที่เป็นนิติบุคคล เช่น การนิคมอุตสาหกรรม สถาบันการเงิน ธนาคาร บริษัทบ้านจัดสรร เป็นต้น ตามแผนงานนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กำหนดให้การเคลื่อนย้ายของนักธุรกิจผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบวิชาชีพ แรงงานฟื้มอุปทาน ผู้มีความสามารถพิเศษ มีการจัดทำ Asean Business Card เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง และทำ MRAAs เพื่ออำนวยความสะดวก ความสะดวกในการประกอบวิชาชีพ (แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล สถาปนิก วิศวกร นักบัญชี และ

นักสำรวจ) อาจส่งผลทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานวิชาชีพตามมา แต่ในขณะเดียวกันก็จะเป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยลดต้นทุนจากการจัดหาสถานปนิช หรือวิศวกรเข้าทำงานได้เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (Asean Trade in Goods Agreement : ATIGA) ไม่ว่าจะเป็นการยกเลิกภาษีสินค้านำเข้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน หรือการยกเลิกและขัดมาตรการที่มิใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers :NTBs) ที่จะเป็นอุปสรรคทางการค้ากีตาม อาจส่งผลทำให้เกิดการลดต้นทุนในการนำเข้าวัสดุคุณ หรือวัสดุก่อสร้างจากประเทศสมาชิกที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า และไม่มีภาษีนำเข้าหรือเพิ่มทางเลือกและความหลากหลายให้กับผู้ประกอบการในการนำเข้าวัสดุคุณ หรือวัสดุก่อสร้างมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็อาจส่งผลทำให้เกิดการนำเข้าวัสดุก่อสร้างหรือวัสดุตกแต่งบ้านที่มีคุณภาพต่ำ และไม่ได้มานาตรฐานเข้าสู่ตลาดมากขึ้นเช่นกัน

ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นผลกระทบทางตรงที่อาจเกิดขึ้นกับภาคธุรกิจสังหาริมทรัพย์ไทยจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอีก 3 ปีข้างหน้า ในขณะที่ผลกระทบทางอ้อมนั้นเมื่อพิจารณาจากโครงสร้างอายุประชากรของประเทศไทยอาเซียนพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน โดยประชากรส่วนใหญ่ในแต่ละประเทศอยู่ในวัยหนุ่มสาวและวัยทำงาน (อายุระหว่าง 15-64 ปี) ซึ่งสัดส่วนประชากรวัยทำงานมีสูงถึง 70% ของประชากรทั้งหมดในอาเซียน และยังเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง พร้อมจะลองสินค้าใหม่ๆ ที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในการผลิต ส่งผลทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนาและการออกแบบที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม น่าจะมีความเปลี่ยนใหม่และดึงดูดความสนใจมากยิ่งขึ้น โดยมีการนำวัสดุคุณจากธรรมชาติตามสมมตานในการออกแบบ หรือวัสดุก่อสร้างที่สามารถกำจัดเศษเหลือทิ้งได้ง่ายและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจสังหาริมทรัพย์ไทยควรเร่งปรับตัวให้ทันกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในอาเซียนที่หันมาให้ความสำคัญกับสินค้าประเภทดังกล่าวมากขึ้น

นอกจากนี้ รายได้เฉลี่ยของประชากรในแต่ละประเทศสมาชิกอาจจะเป็นตัวกำหนดแนวคิดในการพัฒนาและการออกแบบที่อยู่อาศัยได้เช่นกัน โดยสิงคโปร์และญี่ปุ่นจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง ทำให้ผู้บริโภคนิยมสินค้าที่มีแบรนด์ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความทันสมัยของสินค้าเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้ประกอบการจึงควรให้ความสำคัญกับแนวคิดที่เน้นในเรื่องของคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยมาก่อนเป็นอันดับแรก

ในขณะที่มาเลเซียและไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง-สูง ซึ่งผู้บริโภคมากให้ความสำคัญกับสินค้าเทคโนโลยีและสารสนเทศ รวมถึงสินค้าที่สนองตอบต่อวิถีชีวิตที่เร่งรีบ ผู้ประกอบการจึงควรพัฒนาโครงการที่ช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนการทำงานของผู้อยู่อาศัยให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายในชีวิตได้เร็วขึ้น เช่น มีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการ

ทำงาน หรืออื้อให้เกิดการพัฒนาตนเอง ทำเลตั้งอยู่ในที่ที่เดินทางสะดวก หรือไม่ต้องเสียเวลาไปกับการดูแลทำความสะอาดที่อยู่อาศัยเหล่านี้ เป็นต้น

ในขณะที่ อิน โคนิเชีย พลิปปินส์ เวียดนามและลาว จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง-ต่ำ ส่วน กัมพูชา และพม่าจัดอยู่ในประเทศที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งผู้บริโภคในประเทศเหล่านี้จะมีกำลังซื้อไม่สูงมากนัก จึงนิยมบริโภคสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้ประกอบการจึงควรให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าในเรื่องของราคาเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยจึงต้องเร่งปรับตัวและศึกษาหาข้อมูลต่างๆ ให้ครบถ้วนรอบด้านทั้งความได้เปรียบเสียเปรียบ ตลอดจนต้องรู้จักเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและความคิดของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อจะได้เตรียมความพร้อมและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอีก 3 ปีข้างหน้า

ที่มา: คุณเกยรา รัฐลักษณ์ภาคย์ กรรมการบริหาร บริษัท เสนาดีเวลลอปเม้นท์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม AEC ต้องไม่ละเลย

Posted in: ผลกระทบอื่นที่จะเกิดกับไทย 20 พฤษภาคม 2555

AEC จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะประเทศไทยสามารถแต่ละประเทศต่างมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็น ความมั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ความเข้มงวดและความยืดหยุ่นของนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รูปแบบการค้าที่ประเทศไทยจะนำเข้าหรือส่งออกสู่ธิราชย์ ทรัพยากรธรรมชาติและสินค้าอื่นๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีการผลิต ความเข้มข้นในการใช้ปัจจัยการผลิต และความสามารถในการทดแทนกัน ได้ของปัจจัยการผลิตต่างๆ . พฤติกรรมการบริโภคของประชาชน อีกทั้งทัศนคติของประชาชนในประเทศไทยที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ซึ่งสามารถวัดเป็นมูลค่าได้จากความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) และประเด็นอื่นๆ อีกมากมาย

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างปัจจัยสำคัญบางประการที่อาจทำให้ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกิดความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศสามารถ เพราะโดยหลักการแล้วเราจะต้องนำเอาด้านทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้ามาคิดคำนวณเป็นส่วนหนึ่งของผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วยเสมอ นั่นก็คือผลกระทบต่อกรีนจีดีพี (Green GDP) หรือผลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหัก

ค่วยดัน ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งผลกระเทศต่อสวัสดิการความเป็นอยู่ของ
ประชาชน ความยากจนและการกระจายรายได้

เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนยกตัวอย่างเช่น กรณีสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (พม่า) ซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งดิน ป่าไม้อัญมณี น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ หากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลกระทบตุนให้ประเทศพม่ามุ่งเน้นที่จะใช้ความได้เปรียบจากความมั่งคั่งเหล่านี้เป็นความเชี่ยวชาญหลักในการแข่งขันทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และหากพม่าไม่มีมาตรการควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว เราจะสามารถคาดการณ์ได้ว่าอัตราการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในประเทศพม่าจะสูงขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งอาจจะมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นตามปกติของทรัพยากรธรรมชาติ เมื่อเป็นเช่นนี้ทรัพยากรธรรมชาติจะร่อรอยหอลงไปอย่างรวดเร็ว ผลประโยชน์ที่ประเทศพม่าจะได้รับจากการเปิดการค้าและการลงทุนภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนย่อมจะเป็นเพียงระยะสั้นเท่านั้น หรือกรณีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้วส่งผลกระทบตุนให้พืชพันธุ์ชั้นยาหารมีราคาที่ดีขึ้นกว่าเดิม เกษตรกรและผู้ผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกย่อมจะทำการปรับเปลี่ยนที่ดินเพื่อขยายการเพาะปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงมากยิ่งขึ้น ประเทศที่มีเนื้อที่ในการเพาะปลูกที่จำกัด เช่น พลิปปินส์ ก็อาจจะถูกปิดกั้นไม่ให้เข้ามาเพื่อทำการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจนี้ อีกทั้งปัจจัยแรงงานและทุนก็จะมีการโยกย้ายมาจากภาคล่างอันๆ ในกรณีนี้หากเกษตรกรและผู้ผลิตสินค้าเกษตรต่างสามารถเข้าใช้สื่อป่าได้อย่างเปิดกว้างเสรี (Open Access) หรือไม่มีมาตรการดูแลการขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ในระยะยาวพลิปปินส์จะสูญเสียป่าไม้และดินอันอุดมสมบูรณ์มากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ

กรณีหากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลกระทบต่อตัวนี้ให้ปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น แรงงานและทุนสามารถเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศสมาชิกได้อย่างเสรี เราก็สามารถคาดการณ์ได้ว่า การขยายตัวของปัจจัยการผลิตที่ใช้อายุขึ้นในอุตสาหกรรมการผลิตหนึ่งๆ ย่อมจะกระทบตัวนี้ให้ การผลิตของอุตสาหกรรมนั้นๆ มีการเติบโตมากยิ่งขึ้น หากอุตสาหกรรมนั้นเป็นกิจกรรมการผลิตที่ สร้างผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศหรือท่าน้ำ โดยที่ประเทศ สมาชิกนั้นๆ ไม่ได้มีการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ หรือไม่มีการใช้เทคโนโลยี ที่สะอาด หรือไม่มีเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ภายนอกสิ่งแวดล้อม โควตา หรือการซื้อขายสิทธิการปล่อยมลพิษแล้ว ก็คาดได้ว่าสวัสดิการความเป็นอยู่ของประชาชน จะแคลลงในระยะยาว

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงการซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในวงกว้างต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

เศรษฐกิจอาเซียน อีกทั้งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรภายนอกอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน บริการ การเปลี่ยนแปลงปริมาณปัจจัยการผลิตต่างๆ ก็สามารถสร้างผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โดยตรง ในขณะที่ประเทศไทยมีความสามารถในการรับมือต่อผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างต้องพึงพาอาศัยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระบบราชการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมย่อมกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นอกจากนี้ ยังชี้ให้เห็นว่าผลกระทบดังกล่าวประเทศไทยต้องมีความสามารถในการรับมือต่อผลกระทบต่อเศรษฐกิจต่างๆ สามารถเข้ามาควบคุมคุณภาพได้ ถ้าหากมีการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อประกอบขึ้นมาเป็นนโยบายและมาตรการที่เหมาะสม ซึ่งไม่เพียงแต่การควบคุมและกำกับโดยการออกกฎหมายบังคับหรือการกำหนดให้ปล่อยมลพิษในระดับเกลอมมาตรฐานแล้ว เรายังสามารถใช้ภาษีสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย เช่น ภาษีมลพิษหรือค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ที่ก่อมลพิษ ค่าธรรมเนียมการอนุญาตปล่อยมลพิษ ค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษ การซื้อขายหรือโอนสิทธิใบอนุญาตการปล่อยมลพิษ การวางแผนกับความเสี่ยงหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม หรือมาตรการอุดหนุนเทคโนโลยีสะอาด เป็นต้นเครื่องมือเหล่านี้เมื่อนำมาใช้อย่างเหมาะสม(Optimum) ก็จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ผลิตพัฒนาเทคโนโลยีสะอาด ลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอีกทั้งประชาชนก็จะมีพฤติกรรมการบริโภคที่มีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น

แน่นอนว่า การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมุ่งหวังให้ประเทศไทยมีความสามารถในการรับมือต่อผลกระทบต่อเศรษฐกิจต่างๆ ที่ดีมีรายได้มากขึ้น การที่เราจะไปฝึกความหวังว่าเมื่อไหร่รายได้ของประเทศไทยจะดีขึ้นเรื่อยๆแล้ว ค่อยมาใส่ใจดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภายหลังนั้น อาจจะสายเกินไปได้ เพราะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่นั้นยากเกินกว่าที่จะแก้ไขให้ย้อนกลับคืนมาในสภาพดังเดิมได้(Irreversible) ดังนั้นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่ควรที่จะละเลย แต่กลับต้องนานึงถึงตลอดเวลา

ที่มา: โพสต์ทุเดย์

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/125#ixzz1xOYV3ypA>

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/164#ixzz1xOY6VfWf>

AEC bad for Thai farmers, workers: NGOs

Posted in: [AEC English Article 20 พฤษภาคม 2555](#)

Poor farmers and unskilled labourers would feel a negative impact and no benefits from the 2015 launch of the Asean Economic Community (AEC), a forum of non-governmental organisations said yesterday.

Thailand was set to open its borders to almost all farming products from Asean members, meaning its major products such as rice would no longer be competitive, said Witoon Lianchamroon, director of BioThai.

Thailand's standing as a regional powerhouse in rice production was misunderstood, he said. Under the AEC, Thai farmers would get hurt in the long run as their production costs were increasing while yield was reducing, he said.

Thailand has the region's highest production cost but near lowest productivity, he said. Vietnam has the region's highest yield, of 862.4 kilograms per rai, against Thailand's 448kg per rai, he said. Myanmar's 427.2kg per rai is the region's lowest.

Asean members Indonesia, Malaysia and the Philippines have maintained high import tariffs for rice of 25, 20 and 40 per cent respectively ahead of 2015, he said.

Thailand's cassava production also was badly placed, with a yield of 2 tonnes per rai against Cambodia's 5 tonnes, said Witoon, adding that Thai farmers were facing difficulty in competing with the lower-cost produce from other Asean countries.

Thailand's unskilled labourers would also face difficulty as cross-regional movement of their counterparts from other Asean members increased over the next three years, said Pranom Somwong of Asean Watch.

Asean members have agreed to allow skilled workers – doctors, dentists, nurses, engineers, architects, accountants and surveyors – free movement by 2015.

The group, however, has no agreement for movement of the huge number of unskilled workers in the region, she said.

Though Asean has issued a declaration to protect and promote the rights of migrant workers, it only covered registered migrant workers, while ignoring the millions of undocumented workers, she said.

Asean members have been reluctant to receive unskilled migrant labourers despite demand for them. Thailand has only 851,830 registered migrant workers – from Cambodia, Laos

and Myanmar – with more than 1.5 million of them working here undocumented and thus lacking proper protection for their rights and lives, she said.

Pranom urged Asean to pay more attention to undocumented and unskilled labourers as the group steered toward 2015 integration in the AEC.

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/229#ixzz1xOZ6tA7o>

Asean Economic Community is coming in 2015

Posted in: AEC English Article 12 พฤศจิกายน 2555

Thailand may encounter both crises and opportunities when the Asean Economic Community is implemented in a few years. But if Thais prepare thoroughly, the AEC would not affect them that badly and they may even find opportunities, academics said recently.

However, after seeing no concrete move towards preparing for the AEC by the government, Visanu Vongsinsirikul, director of Dhurakij Pundit University's Asean Community Preparation Centre (ACPC), the most influential body with the power to prepare the country for changes, called on the government to think and act as soon as possible. Otherwise Thailand would lag behind other countries rather than be able to grasp the opportunities.

"Thailand has advantages over other Asean countries in terms of geographical features, weather, races and cost of living. The question is how can we make use of the advantages we have?" he said.

"Foreign languages, English in particular, are our big problem. But we can learn them," he said.

"We cannot escape the AEC. Even if we don't want to work in other Asean countries, citizens from those countries will certainly come to work in Thailand," he said.

The government should put preparing for the AEC on the national agenda.

"Prime Minister (Yingluck Shinawatra) should assign each ministry to study what it should do and present its own proposals to the premier. Then, the ministries implement the proposals. If the government tries to achieve good preparation and successfully does that, it will be the government's great accomplishment."

ACPC is trying to educate people about the Asean community, including the AEC, to help them understand Asean and inspire them to find possible opportunities in the new setup.

ACPC has provided seminars and courses on the Asean community to requesting agencies, including educational institutions, and has invited experts on Asean to share their knowledge.

It has joined hands with the Thailand Development Research Institute to carry out research on the state of preparation of institutions in basic, vocational and higher education in Thailand and compare that to Singapore, Malaysia, the Philippines and Indonesia.

The centre has also surveyed business owners on how they think the AEC will affect their business, what they want the government to do to help and what kinds of employees they want.

The ACPC will help them voice what they want so that they can seek assistance from the government. The survey results will also be used as a guideline for education so educators will adjust their curricula to produce more qualified workers for the AEC.

Entrepreneurs and educators should work together to revamp curricula.

However, most teachers do not understand the AEC well enough while officials at the Education Ministry who shape policies show inadequate preparation.

The ministry should find more people with English communication skills and let them teach at schools. The curricula revamp should encourage students to think analytically and be able to solve problems so they are able to handle problems when growing up. Teachers should study and understand the ways of life and cultures of other Asean countries, he added.

Wiriyah Ruechaipanit, founder and coach of www.eduzones.com, a popular education site in Thailand, said students should keep four things in mind to deal with the coming challenges from the AEC.

“Only a bachelor’s diploma is not enough. They should learn an occupation, like cooking or haircutting, that will give them more job opportunities. They should learn how to search for knowledge by themselves. When studying what they like, they should study it deeply. Lastly, they should not forget to adhere to what people consider as morality,” he said.

“Now, teachers use only 50 per cent of their capacity. They are interested in and alert to the challenges, but they have been working in the same system for a long time. I’m not sure how much they will be able to prepare students,” he said.

So, teachers should work harder and think “out of the box”, he added.

Both academics recently hosted seminars together in each region of the country to inspire teachers to prepare themselves and their students for the AEC. The ACPC plans to organise more seminars in more provinces this year.

“Don’t wait until we experience the impact as it may be too late. We should prepare ourselves first,” Visanu said as a warning to his fellow countrymen.

By: The Nation

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/139#ixzz1xOZWcS1S>

Education key to AEC success

Posted in: AEC English Article 17 กุมภาพันธ์ 2555

Time is running out. It is only three years until Thailand becomes part of the single market system under the ASEAN Economic Community (AEC). Yet, the majority of people are still not prepared to face the new challenge.

According to a recent poll in the Northeast by Khon Kaen University, more than half the respondents have not heard of the AEC, and the situation is similar in other parts of the country. This is a bad sign.

According to poll respondents, they want to know more about what the impacts of the AEC on their lives will be. They also want the government to provide them with better language and technological skills so they can make use of new opportunities. In short, people know what they want. Yet, the country’s political instability over the past decade and the governments’ preoccupation with day-to-day politics have failed to prepare the populace for what is to come.

But even without divisive politics, ordinary folk still don’t have much chance of seeing equitable benefits from the AEC, due to the inequitable education system and the Education Ministry’s fierce resistance to reform.

Much has been said about the consistently poor teaching of English. But poor English is only a small part of the problem created by the authoritarian and ultra-nationalist Education Ministry.

Let’s face it. Many of the problems that will hinder Thailand’s smooth regional integration come from the wrong ideas the education system puts into people’s heads. For example, the myth of Thailand’s racial homogeneity and ultra-Thai nationalism. Lack of respect

for different ethnic identities has led to eight years of southern violence. Ultra nationalism will continue to hurt relations and escalate conflicts with our neighbours.

In his recent speech at the Sirindhorn Anthropology Centre, Secretary-General of the Association of Southeast Asian Nations Surin Pitsuwan stressed the importance of education reform if Thailand wants to enjoy AEC benefits. Firstly, accept cultural pluralism. Secondly, stop rote learning, encourage independent thinking, flexibility, and the ability to explore and readjust.

Similarly critical of the education system, historian Thongchai Winichakul also stressed the need for national Thai history to free itself from hyper nationalism which pits Thailand against its neighbours, and to use the study of history to foster a critical mind instead.

Their advice should be heeded. Leaving the ultra-nationalist cocoon will enable Thais to learn more about other Asean countries' cultures and languages. Otherwise, the AEC opportunities will pass them by.

Respect for cultural diversity, meanwhile, will enable mainstream society to value its Malay, Lao, and Khmer-speaking communities because their language skills and cultural affinities can help the country boost relations and economic activities with other Asean members more effectively. This new appreciation will lead to state support for cultural pluralism, not ethnic suppression as is the case now. Meanwhile, a critical study of history which does not make people see history as part of their identity will open minds, encourage open discussions, promote tolerance, and strengthen political maturity. This is exactly what we need to make peace possible amid ethnic and ideological differences.

Without education reform, the country cannot maximise AEC opportunities. Any AEC benefits will be concentrated in the hands of the privileged few who are already well-equipped for change. With the slim chance of the AEC helping narrow the country's outrageous disparities, hopes of ending our dangerously divisive politics remain as far off as ever.

By: Bangkok Post

อ่านต่อ: <http://www.thai-aec.com/207#ixzz1xOZsZhOQ>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสารภี ศิลป์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี โบราณคดี (เกียรตินิยมระดับ 2) คณะโบราณคดี
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

- นักพัฒนาชาวเขา ศูนย์พัฒนาชาวเขาและส่งเสริมเคราะห์จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- นักวิจัยชาวเขา สถาบันวิจัยชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่
- ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและประสานเครือข่าย สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนา สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบุคคลและเสริมสร้างคุณธรรม สำนักงานบริหารงานกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
- ผู้อำนวยการศูนย์การให้และอาสาช่วยเหลือสังคม สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคม สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
- ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ
- รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

ตำแหน่งปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุทัยธานี
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์